

*Sizin el uyar da bizim a
Gurbete gedişam ayla g*

GÖÇ

**Göçün 50
Özel Sayı**

Sizin el ayır da bizim el ayır
Gurbete gediyanm ayla gal gayır...

Göçün 50. Yılı
Özel Sayısı

KOKTENLER

İNŞAAT LTD. ŞTİ. www.koktenler.com

Satılık Lüks 1+1 2+1 3+1
Daire ve Apartlar

İNŞAAT MALZEMELERİ SATIŞI

DD DemirDöküm

SÖĞÜTSEN SERAMİK

**KÜTAHYA
SERAMİK**

E.C.A

VitrA®

Polisan

**Marshall
boya**

İZOCAM

FIRAT
PLASTİK, KAÜÇÜK SAN. VE TİC. A.Ş.

İnşaat İrtibat

Şube1: Tunali Mh. Sakarya 2. Cd. Sıhhiye Mey. No: 98/G ESKİŞEHİR | Tel: 0.222 322 65 99

Şube2: Ernek Mh. Ertaş Cd. No: 95 ESKİŞEHİR | Tel: 0.222 227 11 55

İnşaat Malzemeleri

Merkez: Ernek Mh. Ertaş Cd. No: 180/B ESKİŞEHİR | Tel: 0.222 2503364 | Fax: 0.222 2504750

Uyarı: Firma ünvanında "KÖKTEN" geçen diğer firmalar ile hiç bir ticari ve kişisel bağlantımız yoktur.

www.koktenler.com

info@koktenler.com

Emirdağlılar Vakfı Yayın Organı

Yıl:13 Sayı:23 Aralık 2011

Göçün 50. Yılı Özel Sayısı

SAHİBİ

*Vakıf Adına Dr. Orhan ÖZKIR
Vakıf Başkanı*

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Muharrem KUBAT

YAYIN DANIŞMANI

Gazi DURUSU

YAYIN KURULU

*Muharrem KUBAT - Elif BAĞCI
Gazi DURUSU - Ceylan KESKİN
Fikret AKIN - Özcan TÜRKMEN
Ahmet URFALI*

SAYFA DÜZENİ VE DÜZELTİ

Gazi DURUSU

KAPAK

Adnan DURMAZ

Vakıf Haberleri ve Fotoğraflar

Ertuğrul ALTINEL

REKLAM SORUMLUSU

Ahmet MAVİLİOĞLU - Ceylan KESKİN

HUKUK DANIŞMANI

Seydi TİFTİK

DİZGİ

Süleyman ÇAKIROĞLU

YÖNETİM YERİ VE YAZIŞMA ADRESİ

*İsmet İnönü Cd. Kazım Önal İş Mrk.
No: 43/46 ESKİŞEHİR*

GRAFİK TASARIM

*Tel: 0 222 233 74 74 - Fax: 0 222 234 32 32
www.emirdagvakfi.com*

Email: emirdag-1@hotmail.com

ISSN: 1301-5805

BASKI

*Karaca Medya - tel: 0222 232 01 01
Yayın Türü : Yerel Süreli Yayın
Dağıtım : Emirdağlılar Vakfı*

ÜCRETSİZDİR

İçindekiler

Dr.Orhan ÖZKIR Saygıdeğer Hemşehrilerim	3
Adnan DURMAZ Sonsuza Bir Göçmenliktir Hayat	4-5-6-7
Prof.Dr.Erol KUTLU Göçün Emirdağ İlçesine Etkisi	8
Özcan TÜRKMEN Emirdağ Türkülerinde	
Gurbet-Ayrılık-Avrupa	9-10
Fazlı HALAÇ Avrupaya İlk Gidenlerdenim	11-12
Ahmet URFALI Göçerlerin Sırrı	13
Eti Sosyal Bilimler Lisesi Emirdağ Örneği	14-15
Şükrü SAĞLAM Göç ve Emirdağ	16-17
Ayşe YILMAZ Memleket Sevisi	18
Ahmet KÖKEN Gavurcu Ramazan	19
Fakı EDEER Belçikadan Fıkralar	20-21
Esra KESKİN Size Dair	24-25
Burhanettin ÇİL Göçün 50. Yılında Emirdağ	26
Muharrem KUBAT Gurbetteki Emirdağlı Şairler	28-29-30
Sibel ERENOĞLU Fatma Karaca Bilal	31-32-33
Ertuğrul ALTINEL Göçün 50. Yılı	35
Elif BAĞCI Çok Sevdiliği Vatanı Emirdağ	38
Rabia BARIŞ Gurbetin Kapısı Göç	39
Fikret AKIN Belçikadaki Emirdağlılar	40-41-42
Gazi DURUSU 50 Yıl Öncesine Yolculuk	45
Fikret AKIN Silaya Dönüş - Yasın Halaç KARİKATÜR	46
Haydar URFALI Belçikada yaşayan Emirdağlıların Gırlışimci Gücü47	
Belçikadan Göç Hikayeleri	48-49-50-51
Fikret FIÇICI Emirdağın Nüfusu ve Göç Durumu	53-54
Ahmet URFALI Belçikaya Göçün Kültürel Boyutu	55-56-57
Nurettin DİKER Siladan Gurbete Göç	58
Nurettin DİKER Boşanmak İçin mi Evleniyoruz?	59
2012 Yılında Burs Veren Hemşehrilerimiz	61
Ali Talip BİLGİL BİR Göçün Serüveni	63-64
Birgül KAPAKLIKAYA Ana Dilimiz ve Göç	64
Metin EDEER Belçikada Kültür Abidesi EYAD	66
M.Emin KALENDER Umutlu Yarınlara Emirdağ	67
Resul TAPMAZ Emirdağdan Gente	68
Ceylan KESKİN Basında Emirdağ	69
Ertuğrul ALTINEL Vakıf Haberleri	70-71

Değerli hemşehrilerim..

Insanoğlu, yaratılışının ilk yıllarından itibaren daha iyi, daha mutlu, daha sağlıklı yaşamak için kendisi ve çevresine daha yaşanabilir yer aramaya başlamıştır. Kendisine en uygun yerde yaşamayı ve hayatını devam ettirmeyi sürdürmüştür.

İşte Orta Asya'dan gelen, konar-göçer Emirdağlılar için Emirdağ son durak olmamış. 1961 yıllarında Almanya ile başlayan göç serüveni Belçika, Hollanda, Fransa, Danimarka, İsviçre vb. Avrupa ülkeleri ile devam etmiş, bugün dünyanın her tarafına yayılmıştır. Dünyanın hangi ülkesine gitseniz, orada bir Emirdağlı ile karşılaşmanız mümkündür. Hatta gazetelere, karikatürlere konu olmuş, nerede bir taşı kaldırırsanız altından Emirdağlı çıkma ihtimali fazladır. Bugün özellikle Belçika'da nüfusunun çoğunluğunu Emirdağlılar oluşturmaktadır. Bunun neticesinde Afyon ve Eskişehir'de olmayan milletvekillerimizin sayısı 5'tir. Belediye meclislerinde önemli yerlerde Emirdağlıları görmek mümkündür.

Türk ve Emirdağlı göçmenler Belçika, Almanya'yı diğer ülkelerden gelen göçmenlerle birlikte daha çoğulcu ve dünyayı daha açık hale getirdiler ve onlar da bizim için saygı duyduğumuz hemşehrilerimiz, meslektaşlarımız, aile fertlerimiz, tanıdıklarımız ve komşularımız oldular. 2011 yılı bu nedenle bizim için mutluluk vesilesi ve önemli bir tarih olması dolayısıyla dünyanın her yerinde yaşayan hemşehrilerimize hitaben "GÖÇ" özel sayısını çıkarmaya karar verdik.

Bir arada göçün 50. yıldönümü hem Avrupa'da hem Türkiye'de farklı etkinliklerle kutlanmaktadır. Belçika'da yaşayan hemşehrilerimiz bu etkinliği Belçika'ya gelişin 50. yılını 2014 yılında kutlamaya hazırlanmakta ve çalışmaktadır. Emirdağ'ın sesini o tarihlerde daha iyi ve gur bir şekilde duyurulacağına inanıyoruz.

Son bir yılda şair Muharrem Kubat'a Özcan Türkmen, Ahmet Urfalı, Gazi Durusu Program yaptı. Eğitimci-yazar Huriye Saraç ve şair yazar Ahmet Urfalı'ya Eskişehir Kültürevi'nin " Kent Sanatçısı Tanıyor"

Dr. Orhan Özkar
Vakıf Başkanı

programı kapsamında yapılan etkinliklerde bir araya geldik. Emirdağlı olarak göğsümüz kabardı, çok onurlandık. Böyle etkinliklerin artması, Fikret Akın, Ayşe Çekiç Yamaç, Özcan Türkmen, Adnan Durmaz, Fakı Edeer ve ismini burada aktaramadığım yazarların da bu etkinlikler kapsamında onurlandırılmasını bekliyor ve etkinliğe emeği geçen yazarlar Mehmet Sadık Bozkurt, Gazi Durusu, Ahmet Urfalı ve Özcan Türkmen'e teşekkür ediyorum.

Emirdağ Kültürevi'nin dış ve iç tadilatlarını bitirmiş bulunuyoruz. Şimdi iç mefruşatla ilgili problemlerimiz var. Bunu da siz hemşehrilerimizin destekleriyle aşacağımıza inanıyor ve yardımlarınızı bekliyorum.

2012 yılı için 114 öğrenciye burs vermeye başladık. Burs miktarını %50 civarında artırdık. Ayrıca 5 öğrenciye bir defaya mahsus olmak üzere eğitim yardımı yapmayı planladık. Yine SBS ve ÖSS kurslarına hazırlık için 6 öğrencimizi Akademi Dershanesi'ne kaydettirdik. Her zaman bizden desteğini esirgemeyen Akademi Dersanesi'ne teşekkür ediyorum.

Bu bağlamda uzun yıllar önce hiç tanımadıkları bir ülkeye doğru cesurca yola çıkan bu insanları, hemşehrilerimizi saygıyla anmayı bir görev olarak addediyorum. Bu ilk öncüler olmadan Belçika, Almanya ve diğer ülkeler bugünkü konumda olmazlardı. Aynı zamanda yaklaşık 60-70 bin hemşehrimiz aileleriyle birlikte Türkiye'ye geri döndüler ve deneyimleriyle ilçemizin, ilimizin ve yurdumuzun toplumsal yaşayışına zenginlik kattılar. Böylece ülkeler arasında eşi görülmemiş bir bağ oluştu. Bu bağı korumak ve geliştirmek için elbirliği ile çok çaba sarfetmek zorundayız.

Yeni bir sayıda buluşuncaya kadar 2012 yılının ülkemize, şehrimize, Emirdağ'ımıza ve hemşehrilerimize sağlık ve mutluluk getirmesini diliyor, saygılar sunuyorum.

Odunpazarındaki Emirdağ Kültürevi'nin restorasyon çalışması bitmek üzeredir. Bağış ve yardımlarınızı

**ESKİŞEHİR VAKIFLAR BANKASI
MERKEZ ŞUBESİ KÜLTÜREVİ HESABINA
yatırmanızı bekliyoruz.**

HESAP NO: 00158 00729 7182911

İban TR 1400015 00158 00729 7182911/ESKİŞEHİR

Adnan DURMAZ
Ressam-Şair-Yazar

Bozkır toprağı gibi yer yer yarıkları andıran çizgilerle örülü sıfatları boz, kara kuru adamlardı. Avurtları yüzlerinin ortasında kepmiş, iki kaşlarının arasından yukarıya dikilen derin çizgiler, çatılmış silahlar gibiydi. Göz çukurlarının derinliğinden fırlarcasına gözleri sımsıkı ayırık bakıyordu boşluğa. Sarının türlü tonlarından kahverengiye karışmış, üç beş diş görünüyordu yer göçüğü ağızlarında, sahipsiz, yosunlu mezar taşları gibi. Gülünce usturupsuz gülerlerdi kendi aralarında; ağlamayı ayıp sayarlardı. Ceplerinde horozlu aynaları olurdu. Gırık Gadir'in belediye önündeki üç bacaklı açık hava dükkânında, öyle gözleri ayırık, ağızları sıkıca yumulmuş tavsırları çekildi körüklü fotoğraf makinesinde. O tavsırlardaki bakışlar sanki dağları taşları delip binlerce kilometre ötede, hiç bilmedikleri, hayal bile edemedikleri bir yere bakıyordu. Bir yer görmeden çok önce bakan gözlerdi o gözler.

Bazıları yalnızca askerlikte çıkmıştı baba yurdundan. Kimisi ekmek davasına gitmişti Salihli'ye, İzmir'e, Adana'ya, İstanbul'a... Bu gidişler genelde yaya yolculuklardı. Biraz parası olan bir eşek alır, günlerce süren bu yolculukta menzile erişince eşiği orada satardı. Onlarla beraber yaya gidenler, denklelerinde taşıdıkları çuvaldız iğnesi, sıırım ve deri parçalarıyla, konak yerlerinde çarıklerini yamarlardı. Yarı aç, yarı susuz çileli yolculuklardı bu gurbet gidişleri.

Oralarda bitli hanlarda yatmış, bağ bellemiş, amelik yapmışlardı. Şimdi de "gâvur" denilen bir yerlere dikmişlerdi gözlerini. İşte bu nedenle, Gırık Gadir'e poz verirken, sonuna kadar ayırık gözlerinde korku, ümit ve hasrete dair çizilmemiş bir resmin, hayal edemeyeceğimiz boşluğu vardı.

Oysa bin yıllar gerisinden gelen büyük göçerlikler, kaçkunluklar vardı kanlarında. Aslında gerek az çok bir yerlere gidenler olsun, gerekse köyden ancak Emirdağ pazarına, bilemedin Gareser'e (Afyonkarahisar), çoğu zaman omzunda heybesiyle yaya gidip gelenler, daha ötesini bilmeyenler olsun, artık göçmeyen birer göçmendiler. Bunu kendileri de bilmiyordu.

Ömür yolculuklar ve ayrılıklardan başkası değildi. Davar güttüğün yamaçlarda başının üzerinden geçen bütün bulutlar göçmendi. Bütün mevsimler, haftalar aylar göçmendi zaten. Takvimlerini bunlara göre ayarlardı buranın insanları. "Anıza bastın, kar'a bastın" derlerdi söz temsili; "Zemheri çıkıncız daş daş dulda olur" derlerdi. Yevmiyeye gidenler kıvırcık karanlıkta gider, gün batısına çalışırlardı. Bilmiyorlardı, gittikleri yerde zaman bile yabancı gelecekti onlara.

Göçmenlik hayatın ta kendisi değil miydi aslında. Dün, bu günden farklıydı. Yarın başka şeyler bekliyordu her insanı. Biz mi geçip gidiyorduk bu

dağların yamacından, bu dere yataklarından, tozlu yollardan; yoksa onlar mı bizden geçip gidiyordu. Biz mi konuştuk dünyada, dünya mı bizde konuktu. Yapraklar dallarda konuktu, ağaçlar toprakta. Aynı tarlada çift süren kaçınıcı insandık kim bilir. Göçmendik zaten nerede ve kim olursak olalım... Tıpkı Büyük Mevlâna'nın dediği gibi

*Her gün bir yerden göçmek
Ne iyi*

*Her gün bir yere
Konmak ne güzel
Bulanmadan, donmadan
Akmak ne hoş*

*Dünle beraber
Gitti cancağızım*

*Ne kadar söz varsa
Düne ait
Şimdi yeni şeyler
Söylemek lazım*

“Üç günlük dünya için beş günlük nafaka lazım.” derler. İki el bir kühleti doyuramıyorsa, ucu ucuna yetmiyorsa, başka diyarlarda ekmek aramaya çıkılmak insanın yazgısı olur. Aslında genlerinde göçerlik olduğunu bilmeyenler gözünü sakınmaz bu daktan. Yokluk da binince omzuna, düşersin yollara gözünü yumup.

Göç, göçebe, göçmen, göçer, göçük... Türkiye Türkçesindeki göç sözcüğü, Azerice: köç; Başkurtça: küşiş, küsiv; Kazakça: köş, köşüv; Kırgızca: köç; Özbekçe: köçiş; Tatar Türkçesi: küçiş, küçü; Türkmence: göç, göçüş; Uygurca: köçüş biçiminde kullanılıyor. Göçmen sözcüğü ise, Azerice: galma; Başkurtça: kilmişak; Kazakça: kelimsek, kirme, konis avdarğan; Kırgızca: kelgin, kökçün; Tatar Türkçesi: kilmişak; Türkmence: gelmişek biçiminde kullanılıyor. Görüldüğü gibi bazı Türk ağız ve lehçelerinde göçmen: galma (kalmakla ilgili), kelimsek (gelmekle ilgili), kirme (girmekle ilgili), koniş (konmakla ilgili) anlamlar taşımaktadır.

Göçkün-göçgün biçiminde kullanılan sözcük Anadolu ağızlarında, göçer, evi olmayan, çadır hayatı yaşayan kimse, göçebe anlamında kullanıldığı gibi, yaşı ilerlemiş kimse anlamında da kullanılıyor. Uzak Asya'dan yüzyıllar boyunca, göçerliği babadan oğula miras bırakarak zamanları ve mekânları aşarak Anadolu'ya gelenler için göçmenlikle ölmek ikiz kardeş kadar birliktedir. Yaşama biçimi göçerlik olunca “Ferman padişahın, dağlar bizindir” diyen insan-

lar, Uzak Asya'dan buraya, vuruşa vuruşa ve kırıla kırıla gelmişlerdir. Burada da yerleşmek adeta nefes alamamakla bir sayılmış, büyük kaçkunluklar ve sürgünler yaşanmıştır yüzyıllarca. Ekmek davası sonunda ruhlarının derunundaki göçme duyusunu diriltince, adı bilinmedik diyarlara sökün etmişlerdir bir kez daha.

Kınalı bir tutam saç dürlü yavuklu yadigarı, kenarı işlemeli yağlıklarla, tahta bavullarla bilinmezliğe gittiler. **Gidip de dönmek, dönüp de görmemek var;** helallaşıldı, ağlaşıldı gidildi. Kapıdaki meler-çeler satıldı, eminecek mal kalmadı kiminde, oğlan gönderildi, baba gönderildi; arkasından pel pel bakakalındı.

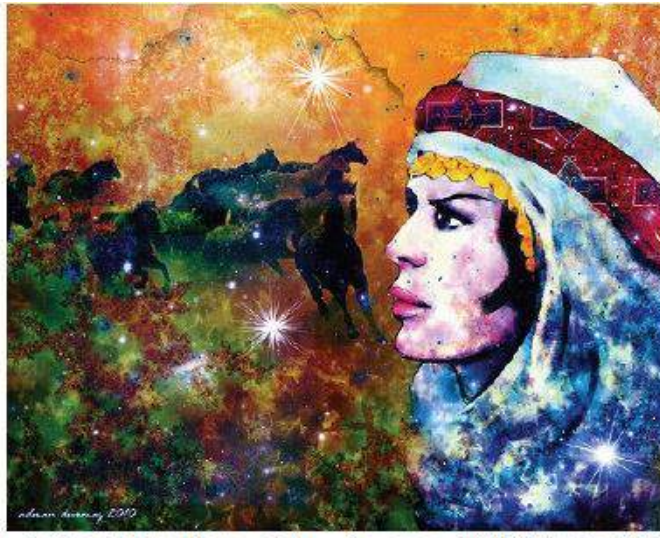
Nasıl gidildi, varıldı, yerleşildi derin ve uzun bir hikâye; anlatmakla bitecek gibi değil. Dili dişi, kurdu kuşu yaban ellerinde elli yıl geçti. Hani eskiler anlatır, ayırık bir tarlaya varıp oradaki otlara :”**Arkadaşlar bi oturumluk yer de bana verin, yerim yurdum yok.**” demiş. Tarlanın bitkileri ona da bir yer vermişler. Vermişler vermesine de, bir yıl sonra ayırık tüm tarlaya yayılmış. Eskiler böyle anlatır. Bizim, pulluğun sapını bırakıp gidenler de birbirini çekip çekip götürdü. Avrupa'nın her yerinde oymaklar kurduk. Gel velâkin alışamadık bir türlü oralara. Aklimız burada, buradan gittiğimiz zamanki burada kaldı. Yamaçtan aşağı davarları yellersin tam da, işte o zaman veya hani o bir köşesi kepir, insanın imanını gevreden tarladan gelirken, ansızdan iniverir yağmur, bir anda iliklerine kadar ıslanırısın. Köyün üzerindeki gök gürlemeleri aklındadır. Bir sabah uyandığınızda, dam boyu kar yağmıştır. Anan: “**Gücük devenin guyruguna çıkmış**” der. Akşamları gaz lambasının ışığında, arkasına kuru fişki ve iri saman yığılmış ocağın çevresine toplanılıp, eskilerden konuşulur. Dışarıdan tipinin uğultusu gelir. Dünkü gibi aklında yaz mevsimi, öğle sıcaklığında ağaçların altında yatan davarlar; ikindin sonu sağımcı kadınlar hepsi aklında... Cigaralara bile ‘**Ellilik**’, ‘**yetmişbeşlik**’ diye ad veriliyordu. Harman yerinde geceleyin yel kesilip de dinnek verince, yakılan cigaraların tadı da aklında. Yokluk yoksulluk vardı amma kimse şikâyetçi değildi halından. Olan olmayana destek olur, hatırla gönülle iş yapılırdı. Türküler koşalaşarak söylenirdi. Davarlar kubaşık güdülürdü. Sokular karşılıklı dövülürdü. Düğün odununda imece yapılırdı. Kerpiç birlikte kesilir, düz örtü evler yan yana yapılır, duvarları birbirine destek olurdu. O insanlar gitti de yerine kim geldi. Oradaki saygıyı, sevgiyi; adamlığı, abılalığı sel

mi götürdü, yel mi uçurdu. Sen o adam değil miydin? Sen o adamsan, şimdi neden o adama benzer hiç bi tarafın kalmamış.

Mal maşat kaçamasın diye taşlardan kurukalem harımlar vardı. Akşamleyin habersiz oturmaya gidilirdi kapısı çalınmadan girilen komşu evlerine. Harımları yıktınız, yerine surlar çektiniz. Düşman deyip hısımların akıllarına inat üç yerine dört kat evler dikip çevresini surlarla çeviren, onun üzerine de dokuz kat tel örgü çektiren insan elbette ki, omuz omuza vermiş kara örtü evlerde yıllar önce yavan ekmeğini eşiyen dostuynan bölüşen adama benzemiyor.

Demek ki, insan gurbete alışır gider. Alışır, bilir, orada kendine başka bir dünya kurar. Kurduğu dünya ne oraya benzer, ne de buraya. Yurt dışındaki insan ne tam Avrupalılar gibi bir hayat biçimi kurar, ne de artık buralardakine benzer onun yaşadıkları. Kazanmıştır kazanan para pul, mal mülk; velâkin bir zamanlar yavan yufkayı bölüştüğün burada kalan arkadaşına tepeden bakıyorsan; kaybettiklerin parayla pulla ölçülmeyecek kadar çok demektir.

Oraya gitmesinin ilk amacı para kazanmak; ikincisi, kimseye muhtaç olmamak, dostu düşmanı güldürmemek olduğu için, çalışmak zorundadır. Çalışmak zorundadır, her şeyden önce yaşamak için. Buradaki gibi, bir çarpım ekmeği bölüşmek falan yoktur. Kurallar kesindir. Sabah işe gidersin horozlar kuşlar uyanmadan önce. Akşama kadar çalışır gellersin. Çoluğun çocuğun okula gider. Dil bilmezsin, derdini anlatamazsın; en önemlisi de adam yerine konulmazsın. Bir türlü seni tam olarak aralarına almazlar. Açık ve net; sen yabancısın, göçmensin, azınlıksın. Çocuklar senin hulkunda büyümeyiz. Çabucak kaparlar oranın dilini. Oynaştıkları arkadaşları orali çocuklardır. Evde senden öğrendiği Türkçeyi konuşur. Okullarda yeteri kadar ana dil dersleri yoktur; kendi memleketine dair yeterli bilgiler de verilmeyiz. Kendi çocuklarına ne öğretiyorsa, seninkilere de onu öğretecek haliyle. Kaldı ki buradan gönderilen öğretmenlere verilen ders süresi haftanın belli bir günü, belli bir saati. Hâsılı, çocuklar, oralıdır artık. Dilsizliği çektiğin için bilirsin, sevinirsin dil öğrenmelerine. Oysaki okumak daha bir yükselmek söz ko-

nusu olunca, "yabancı" çocukların önüne olmadık engeller çıkartılmıştır. Elinden hiçbir şey gelmez.

Çocuklar orali, senin bir yarın buralı, bir yarın orali; istesen de, istemesen de. Gurbet ne zalim bir cellattır. İnsanı yavaş yavaş tüketir. Para

kazanır, biriktirirsin. O kadar çok, kerpiç damlarda fakirlikte geçmiş zamanların acısı vardır ki içinde, inadına yaparsın güzel büyük evleri. Kaç yıllık kazancını dökersin ücra bir köydeki yıkıntının üzerine. Gel velâkin emin- eşkin oturmaya hakkın yok gibi, oturamazsın. Sadece yedinci ayda buradasın; o da, bir hay bir huy geçirir. Ev kalır fanıl fanıl; artık ne zaman izine gelirsene, bir yıl mı, iki yıl mı olur, o zamana kadar kalır ev öyle. Giderek, çoluk çocuk da köye değil de, deniz kenarı bi yerlere gelmeyi daha çok isterler. Gurbet sahiden insanı yavaş yavaş öldüren bir cellattır işte. Oysa o evi yaparken en çok çocuklarının rahatını düşünür insan.

Buralarda kalan eş dost, buraların kaderini yaşar. Sen gittiğinden beri, köprülerin altından çok sular akmış, allı evlenmiş, güllü gelin olmuştur. Köyün en sümüklüsü muhtar olmuş, hüküm yürütmektedir. Herkeste bir kızgınlık, zamanında bitini atmadığın adamlar, şimdi gâvurdan gelmiş, Hac'ağa'nın culuk gibi kubarmaktadır. Gavırcı gavırcıynan yitişik halinde, gizli bir rekabet vardır sanki. Oysa birbirinin oradaki halini bilenler der ki: **"Bunları adamdan saymayın, orada eşe dosta bi gayfe ısmarlamaya gorkarlar."** Hani herkes aynı değil elbette, amma anlaşılan için için böyleleri de vardır. Burada caka satığına bakmayacaksın.

"Zamanın ağaları buralarda kalmış işi gücü bozulmuş, kapısında çoban tuttıkları Avrupa'da zengin olmuştur." diye laf ederler. Olağan: **"düşmez kalkmaz bir Allah. İnsanoğlu bazen yoklukla sınanır, bazen varlıkla. Kimisi yokluğa dayanamaz asi gelir, kimisi paradan azar, yoldan ve adamlıktan çıkar. Sonradan görmelikse hiç bir şeye benzemez."** diye laf ederler.

Hâsılı vel kalam gurbetçilik dedikleri zanaat dengeleri de dengesizlikleri de bozmuştur. Kimse kimseyi anlamak derdinde değil. Herkes kendi içini döküp kendini anlatmak derdinde.

Kimisi, önüne gelene servet beyanında bulunur. Buradaki adam oradakinin malını ne yapsın. Sen durmadan aldığın evleri, kazandığın paraları; orada yaşadığın hayatın güzelliklerini anlatırsın burada tertibine, bölene, komşu çocuğuna, dayın oğluna, bibin kızına. O burada, davarın, tavşanın, otun, yavşanın derdindedir. Senin üç lafının biri abartılı abartılı servet beyanı ve para; karşıdaki, goca goyunun gaval dinlediği gibi kara kara dinler sadece.

Yedinci ayın bir kısmı, sen burada yokken ölen eş dost, hısım akrabanın baş sağlığına ayrılır. Bir kısmı da düğüne düzğüne getmeyen geçer. Tabii kimisi oradan buradaki doktorlara gitmeye gelmiştir. Tarla yolunda fidan gibi yürüyen kızlar, Avrupa'da yüz otuz kiloyu geçmiş, yerinden kalkamaz olmuştur. Bir garip iştir ki sorma. Ne paranın tadı kalmıştır, ne pulun. Yokluk günleri bundan bin kat daha eyiydi, her şeyin bir tadı tuzu vardı. Sorumlusu kim olursa olsun, "büyük büyüklüğünü, güccük güccüklüğünü yitirdi" işte.

Emirdağ pazar yerine yakın duran arabadan burada yaşayan yaşlı dede indi. Başında bildiğimiz eski şapkası, sırtında eski ama temiz elbiseleri. Beli бүкүlmüş. Arkasından onun oğlu indi direksiyondan; Avrupalı kılığı düşmüş; acer giyimli, tıraşlı... Sonra onun hanımı indi; kolları cangır cangır altın cebeli falan. Sonra torunlar boy boy; bura çocuklarına heç benzemiyor haliyle. Büyük kız bir şey söylüyor, babasıyla tartışıyorlar; babasına bağırıp kalkıyor, besbelli azarlıyor; anası da ondan yana çıkıyor kocasına. Her halde kız kendi istediği neyse onu yapmak yaptırmak istiyor. Baba karşı çıkıyor. Bu sırada dede, artık iyiden iyiye az işiten kulaklarıyla anlamaya, kıt sat gören gözleriyle durumu seçmeye çalışırken, oğluna bir şeyler söylüyor. Oğlan birkaç kez duymazdan gelip çocuklarını ikna etmeye çalışmaktadır. Sonunda aniden dönüp babasını azarlıyor. "Tamam, baba ya, yapacaaz, bi dur!" ... Tersinden bir azarlama sistemi. Tabii bu manzara herkes için geçerli değil. Ama ortada bir otorite karmaşası var. Daha açıkça şöyle söyleyebiliriz: Burada kalanla, oraya gidenin ve orada yetişenin değerleri, istekleri, beklentileri farklıdır. Bu yüzden iletişim kazaları olması kaçınılmaz oluyor.

Oysa buraya ne çok hasret biriktirerek, ne çok hevesle gelinmiştir. Çoğunu yapan yapıyor artık. Geziyor, denize gidiyor. Düğünlere gidip doyasya oynuyor. Bir kısmı ise, tersine kavgasız dönmüyor hiçbir izinden. Ya buraya gelince eşiyile kavgaya baş-

lıyor, kavga küfür, dayak, hakaret; ortalık "tarhana aşına" dönüyor. "Ne umduk, ne bulduk", diyor her iki taraf da. Oysa ne çok özlenmişti, ananın babanın kokusu; evlat hasreti ne çok acı vermişti. Birbirine doyamadan, yürekleri kırılmış, kaç kere yollara yeniden düşe düşe gidildi. Ağır ağır oralara böyle zorlandı insanımız.

Bir süre sonra yeniden başlanacak özlemeye. Özden söylenmeyen acı laf geçer gider. Belki hepsi de hasrete, gurbete isyandır. Gidip de geri dönemeye karşı gelmek, öfkelenmek, bağırmaaktır. Dedik ya; "Gidip de dönmemek, dönüp de görmemek var". Bütün yollar gâvur ellerine doğru akarken, arabanın teybinde bir goygun türkü çalar ve sen bu kara yazgıya usul usul ağlarsın...

*Ben gurbeti geze geze yorulдум,
Evvel altın idim şimdi pul oldum,
Varıp değer bilmezlere gul oldum,
Felek beni daşa çaldı neyleyim.*

Koca koca köyler fanıl fanıl boş kaldı. Burada kalan ana baba her yıl biraz daha yaşlandı. Özlemenin de tadı kaçır, kekreleşir. Giderek özlemekten bıkar giden ama burada kalan yapayalnızdır ve dünyası sadece özlemekten ibaret olur kocadıkça. Bir daha görememekten korkar can parçası evladını, torununu. "Ölüm Allah'ın emri, ayrılık olmasaydı" diyen ne güzel demiş. Dedik ya, Göçerdir Anadolu insanının ruhu binlerce yıldır. Ülkemin her yerinde göçmek sözcüğü, bir yerden bir yere gitmeyi anlatır; yıkılmayı devrilmeyi anlatır bir de. Yörük, adı üstünde hep yürümekte olandır; Türkmen, yörüğün erken yerleşmiş olanı olsa da, Türkmen ve göçmen sözcükleri, aynı eki, -men ekini almış iki güzel sözdür. Göçmek sözcüğü aynı zamanda, ölmek anlamına gelir. Hayat baştan sona bir göçmenliktir bu yüzden. Emirdağlı der ki: "Ölümünen ayrılığı tartmışlar / Elli dirhem fazla gelmiş ayrılık...", daha ne desin...

İnsan aslında her nereye gitse götürmez mi kendini zaten... Gittik uzak ellere, elli yılı geçti ilk gitmemizden bu yana, evet... Gel faka, Emirdağ'ı da alıp götürdük bavulumuzda, denklerimizin arasında; tıpkı uzak Asya'dan buraya taşıdığımız türküler ve kilimler gibi memleketi de yanımızda götürdük. Gittik ama burada kalan, her gelişimizde ne yapsak, neylesek, bir türlü alıp da götüremediğimiz bir şey vardı; hep burada kalacak, buraya hep kanayacak, biz ölmüceye kadar burada çarpacak bir şey bıraktık burada: **kalbimiz...** Bir ona yetmedi gücümüz...

Göçün Emirdağ İlçesine Etkisi

Prof. Dr. Erol KUTLU

A fyonkarahisar ilin Emirdağ ilçesi Ankara'nın 200 km güneybatısında ve halkının en çok ilişkide olduğu Eskişehir'in 100 km güneydoğusunda, Ege Bölgesinin en doğu ucunda yer almaktadır. Emirdağ'ın yüzölçümü 2.714 km². Nüfus yoğunluğu 1960 yılında km²'ye 27 kişi düşmekteydi. Emirdağ ilçesinin güney kısmı dağlıktır. En yüksek zirvesi ise ilçeye adını veren 2307 metre ile Emir Dağı'dır. Nüfusu 20.000'dir. Emirdağ'ın şu anda yaklaşık 60 köyü vardır. Bu köylerden bazıları hemen hemen boşalmaya yüz tutarken, nüfusu 2.000'in üzerinde olanları da vardır. İlçenin iklimi kışları soğuk, yazları ise sıcak ve kuraktır. Kısacası kara iklimi hâkimdir. Yağışların çoğu kış ve ilkbahar başlarında olur. Başlıca kategoriler şunlardır: Musul bölgesinden gelen Türkmenler (Muslucalı ve Boynuyogunlu aşiretleri gibi); Azerbaycan'ın Gence Bölgesinden gelen Karabağlı Türkmenler; Emirdağ'ın dağ köylerinde oturan, "Yörükler"; Bulgaristan'dan gelen Muhacirler. Emirdağ Türkiye'de nadir görülen kuvvetli bir Türkmen kimliğine sahiptir. Emirdağ, Türkiye'nin dışa göçün en yoğun olduğu ilçelerden birisidir. Emirdağ ilçesi 1970 ile 1990 yılları arası nüfusunda %10 dan büyük bir düşüş görülen sayılı ilçelerden biridir. On binlerce Emirdağlı geçici veya sürekli göç nedeniyle ilçelerinin dışında yaşamaktadırlar. Yurtdışı göç ise genellikle Belçika, Almanya, Fransa ve Hollanda'ya yöneliktir. Göç en çok kırsal kesimi etkilemiştir. Emirdağ merkez köyleri ile Davulga Bucacı'nın birçok köyünün halkı da yoğun bir şekilde yurtdışına göç etmiştir. Davulga'dan Avrupa'ya gidenlerin % 60'tan fazlası Fransa'dadır. Yaz aylarında ise Belçikalı diye tabir edilen yurtdışındaki göçmen işçiler gelir ve köyler aniden canlanır.

Göçün sosyo-ekonomik etkileri: Firikli Köyü örneği

Adayazı (Firikli) köyü rakımı 800 m olması dolayısıyla tarıma uygun olan bir ovada bulunmaktadır. Firikli'nin son 30 yıldaki gelişimi büyük ölçüde göç olayından etkilenmiştir. Mayıs-eylül ayları arası köy halkının bir kısmı hayvanlarıyla ilçenin güneyinde bulunan yaylalara giderdi. Avrupa'ya göç efsanesi Firikli'ye ulaşır ulaşmaz, şansını denemek isteyen maceracılar hazır bulunuyorlardı. Firikli, bölgede dış göçe katılan ilk köyler arasındadır. İlk gidenlerden birisi Belçikalı kız arkadaşıyla 1962 yılında minibüsle 17 kişiyi "turist" olarak Avrupa'ya götürdü. Bunlardan 11 kişi Belçika'da tekstilde iş buldu. Geri kalanlar Genk maden ocaklarında çalışmak zorunda kalmışlardır. Bu giden grup daha sonra diğer kardeş ve akrabalarını Belçika'ya getirmeye başladılar. Yurtiçi göçün

en yoğunlaştığı yer ise Eskişehir'dir. 1960'lı yıllarda göç eden 35-40 yaşlarındaki köylüler 1980'li yıllarda 55-60 yaşlarına ulaştılar ve çoğu yurtdışından emekli oldular. Bu kişiler 1960-1980 döneminde kazandıkları tüm paraları köyde tarla, tarım aletleri, ev, hayvanları beslemek için besihaneler kurdular. Hepsi önemli bir servet sahibi oldular. Firikli köyü standartlarının çok üzerinde bir kalkınmayı gerçekleştirmiştir. Bunun temel nedeni yurtdışından akıtılan işçi dövizleridir. Yurtdışına göç edenlerin hemen hepsi köy ekonomisine katkıda bulunmuşlardır. Yazları gurbetçiler memlekete döndüklerinde Emirdağ esnafı için altın aylar başlar. 1990 yılında köyden 63 kişi Avrupa'ya göç etti. Diğer taraftan ise yaşları 50 ile 60 arası olan gurbetçilerde köye dönüş eğilimi vardı. Bunlardan kesin dönüş yapan ancak üç beş kişi vardır. Birçok kişi ise köy ile Avrupa arası gidip geliyorlar. Avrupa'dakiler köy ve kasabadaki icarı, ev yaptırma ve benzer işlerini akrabaları yaptırıyor veya yaz tatilinde kendileri yapıyorlar. Ekonomik imkânlar varken Firikli'den dış göç duracak mı, Avrupa'dan gençler acaba geri dönecekler mi? Bizce geri kolay gerçekleşmeyecektir. Gençler geleceğini köyde görmüyorlar ve gerekse "damat olarak", gerekse de "turist olarak" Avrupa'ya gitmeye hazırlar. Avrupa'ya gitmek köyün âdetlerinden sayılabilir. Gitmek isteyen gençlere göre Avrupa'ya göç etmek kendini kurtarmak demektir. Avrupa'nın bu rolü değişik hayat şartlarından da ileri geliyor. Tatile gelen Belçikalı gençlerin parlak arabaları, kravatlı takım elbiseleri ile Avrupa'dan getirdikleri eğlenceli hayat hikâyelerinin gösteriş payı büyük olması bilincinde olsalar da, köyde kalanları yine de etkiler ve köydeki hayatı gözlerinde sıfıra düşürür. Hemen her genç, küçük de olsa Avrupa'da kalan akraba veya tanıdık aileden birisinin kızıyla evlenerek kendisini kurtarabilmek umudunu taşır. Gurbetçilerin temelli dönüş rüyası da çökmeye başlıyor. Yaşlı gurbetçilerin çoğunu çocukları köye, hatta Türkiye'ye, dönmek istememektedirler. Kesin dönüş yapmış veya Avrupa ile köy arasında gelip giden yaşlılar öldükten sonra koskocaman evleri boş kalacaktır. Bundan 10 veya 20 yıl sonra üç beş ev değil, birçok ev boşalacaktır. Dolayısıyla ev fiyatları düşecektir.

Avrupa'da kalan Türkiye'yi ancak tatil ülkesi olarak tanıyan gençler, köyle ekonomik anlamda tek bağlantıları olan ev ve tarlaları sattıktan sonra akraba bağılıkları da zamanla zayıflayacaktır. Böyle bir durum şu anda mevcut olmamakla birlikte geleceğin senaryoları arasında en kuvvetlisidir.

EMİRDAĞ TÜRKÜLERİNDE GURBET - AYRILIK - AVRUPA

Özcan TÜRKMEN
Eğitimci-Şair-Yazar

turkmenozcan@gmail.com

ARALIK 2011 Emirdağ

Gurbet, içimizde olduğu kadar dışımızda; dışımızda olduğu kadar da içimizde...

Kimi Emirdağlı'ya göre "heykelin altı" gurbet, kimi Emirdağlı'ya göre Adaçal'ın ardı gurbet, kimi Emirdağlı'ya göre üzüm bostan satılıp ocağından kil getirilen yer(ler) gurbet(ti), kimi Emirdağlı'ya göre bağ bellemeye gidilen Manisa gurbet, kimine göre askerlik gurbet... Gelin olan köylü kızına da verildiği köy gurbet...

Gurbetin adı hem var, hem yok. Gurbet hem belli, hem belli değil. Gurbet hem zehir, hem panzehir...

Erzincanlı Âşık Beyhani'nin şiirini Ali Ekber Çiçek türkü olarak şöyle söylüyor:

"Yolumuz gurbete düştü / Hazin hazin ağlar gönül / Araya hasretlik girdi / Hazin hazin ağlar gönül"

Kemalettin Kamu, hemen hepimizin bildiği "Gurbet" şarkısının sözlerinde *"Ne arzum ne emelim / Yaralanmış bir elim / Ben gurbette değilim / Gurbet benim içimde"* diyor.

Gurbet, türkü deyince aklıma hemen *"Ah bu türküler, köy türküler / Mis gibi insan kokar, mis gibi toprak / Hilesiz hurdasız, çırılçıplak / Dışısı dışı, erkeği erkek / Kaşı kaş, gözü göz, yarası yara / Bıçağı bıçak. / Ah bu türküler, köy türküler / Karanlık kuyularda açılmış çiçekler gibi / Kiminin reyhasından geçilmez / Kimi zehir, kimi zemberek gibi."* ifadesiyle Bedri Rahmi Eyüboğlu geliyor.

Dadaloğlu, *"Kalktı Göç Eyledi Avşar Elleri / Ağır ağır giden eller bizindir / Arap atlar yakın eder ırağı / Yüce dağdan aşan yollar bizindir"* mısralarıyla hemen karşımıza çıkıyor.

Türkünün konusu insan... İnsanın başından geçenler, insanın başına gelenler, bu insanların gönül ve ülkü dünyaları... Bunların dile ve tele gelişi...

Notalara pek geçmemiş... Belli sazlarla söylenmemiş... Görünürde ayrı makamla söylenen ama nüanslarla ayrılan türkülerimizde konu çok zengin...

Kültürün, yaşama şeklinin aynası sanki Emirdağ türkülerimiz.

İnanışın, inanca göre yaşayışın göstergesi Emirdağ türkülerimiz...

Muhlis Akarsu'nun

"Yokluk beni mecbur etti / Gurbeti ben mi yarattım / Gençliğimi aldı gitti / Gurbeti ben mi yarattım" ifadesinden de hareketle Emirdağ Türkülerindeki "gurbet", "ayrılık" ve özellikle "Avrupa" konularının nasıl işlendiğine bir göz atalım:

Toplum içindeki insan, toplumun gözü kulağı olan insan, tabiatın sırdaşı insan işleniyor türkülerimizde... Türkülerimizin dilinde kendini buluyor yedi-den yetmişe insanımız. Türkülerimizin ömrü elimize ulaşanlardan anlaşıldığı üzere epey uzun, uzun da olacak inşallah.

Zamanı hakkında kesin bilgiye sahip olamadığım ancak çocukluk yıllarımda köy içinde gençlerin söylediği aşağıdaki dörtlükle gurbeti tanıdım, diyebilirim.

"Bir kuş geldi kondu bizim dikene

Ahınan vahınan ömrüm tükene

Vatan da bir gurbet de bir çekene

Yiğit ol sevdiğim ayrılmayalım"

Dinlediğim ancak epey bir zaman da anlam veremediğim çocukluk yıllarımda anonim bir gurbet türküsü de şu:

"Suvermez köyüdür bizim elimiz

Ördek uçu viran kaldı gölümüz

Seni bana vermezlerse kadın kız

Bilmem hangi dağdan aşar yolumuz"

Ayrılık acısı ile köy hayatını, köydeki dirliği bu kadar birleştiren aşağıdaki türkümüzde tahminim çoğumuz, aynı duyguları yaşayıp çocukluk günlerine dönüyor:

"Harmana sererler sarı samanı

Hiç eksilmez Emirdağ'ın dumanı

Gel otur yanıma canım sevdiğim

Ayrılık m'olur harman zamanı"

...

Ayrılık sadece bizim ayrılmamız değil... Türkülerimizde ayrılanlar o kadar canlı anlatılıyor ki...

"Ayrılığa Türkü" isteseler aklıma geleni hemen aşağıdaki anonim dörtlük olur:

"Yıkık viranede baykuşlar öter
Baykuşun sedası âleme yeter
Bu ayrılık bize ölümden beter
Ölüm ver Allah'ım ayrılık verme"

"Kim, kimden, ne zaman, niçin, nasıl ayrılmıştır?" sorularının cevabı hepimiz için ayrı ama hepimiz için de doğru veriliyor bu türkülerimizde...

"Ayrılık" ve "Avrupa", bu gurbet türkülerine nasıl yansımış bakalım bir... Şimdi Avrupa gurbet... "Turist, Almanca, Gavurcu, Avrupalı...." adına ne dersek diyelim insanımız, hemşehrimiz şimdi Avrupa'da... Onlar hem Emirdağlı hem Avrupalı.....

Emekli öğretmen Necdet Yılmaz'ın'den dinlediğim

"Yol vermez de zalım dağlar yol vermez
Gurbete düştüm mektubum gelmez
Bayram olur seyrân olur ağlarım

Bakarım ardıma sılâm görünmez" türküsünü Avrupa'da yaşayan kaç gencimizin bildiğini çok merak ediyorum. Birinci kuşak, omzuna astığı teybe 1970'li yıllarda bu türküyü okurken dördüncü kuşak çocuklarımız şimdi iletişimlerini sosyal medyada gerçekleştiriyor. Hangi siteden hangi toplulukların kliplerini seyrediyor; bunları cep telefonu ile hangi dünya arkadaşına gönderiyor pek kestiremiyorum.

"Yârin güllerini yâdeller derer
Ağlama gözüyün sürmesi gider
Benim sarmalara kıyamadığım

Gitmiş kötülere gelinlik eder" diye çapa tarlasında söylenen türküyü kaçımız ilk defa duyduk bilemiyorum.

Merhum Emekli öğretmen Ömer Aytekin'in notlarından aldığım

"Ne oturasım var ne de durasım
İstiyo canlarım yâri göresim
Evvel nazlı yârinen bi aradaydık

Şimdi kâğıtlara olduk iresim" türküsü, hasreti özlemi ne de güzel anlatıyor değil mi?...

"Bu yıl nadaslara ekerler bostan
Yeni icad oldu mini etek fistan
Nasib olur Avrupa'dan dönersem

Fistanın üstüne yazarım destan" diyen ses, Avrupa'dan ne zaman dönecek, tahminde zorlanıyorum.

Yurtdışındaki evliliklerin aynı bir sosyolojik araştırma konusu olduğunu hepimiz kabul ediyoruz.

"Emirdağlı derler derenin içi
Allı gelinlerin sallanır saçları

Amanın emmiler kınaman beni

Gidiyom gâvura yükledim göçü" diyen Emirdağlı'nın hayali, nelere gark oldu gitti dersiniz?

"Ahşap binaların demiri mi var

Sevginin ellere emiri mi var

Gadın anam çok istiyon başlığı

Yarin Avrupa'dan geliri mi var" diye annesine

seslenen kardeşimiz, başlık parasını denklembildi mi ki....

Abdullah Özkurt,

"Almanya'nın ne karanlık adı var

Yavrular boyun eğer derdi var

Uçun kuşlar uçun sılâya doğru

Hep ellerin vatani var yurdu var"

Yurt dışındakilerin sosyolojik yorumunu yapıyor mu?...

Abdullah Özkurt,

Belçika'yınan Türkiye'nin arası

Yok mu eller ayrılığın çaresi

Elleri koynunda kaldı analar

Zehir olsun Avrupa'nın parası" derken gözü hep Avrupa'da olan, Avrupa'da işçi olma hayaliyle yaşayan gençlere belli mesaj(lar) vermiyor mu...

Bu mesajları alanlar da var elbet. Ama isyan bitmiyor. Dikilikaya köyünden Döne Çakırtaş, babasının Almanya'daki kızına yaktığı ağıdı şöyle söylüyor:

"...

Almanya dağlarında tavşanla gezer

İnsan annesinden böyle mi bezer

Haftada olmazsa ayda bir mektup yazar

"...

Yurt dışındaki işçilerimizin türkülerimize yansıması bana göre halk edebiyatı araştırmacılarının ulaşmadığı bir masal... Bu deryada çalışmak isteyenlere kılavuzluk yapacak türkülerimizde konu, çok esaslı işlenmiş....

Bestelenir mi, söylenir mi, unutulur mu bilmem. Hangisi çokça söylenir onu da pek bilemem; ama daha çok türkü yakılacağı benziyor.

VAKFIMIZIN VAKIFLAR BANKASI HESAP NUMARALARI
KÜLTÜREVİ HESABI : TR1400015 00158 00729 7182911
BURS HESABI : TR6400015 00158 00728 5727281
AİDAT HESABI : TR1300015 00158 00728 7451695
POSTA ÇEKİ : 1135951

AVRUPA'YA İlk Gidenlerdenim

Fazl HALAÇ
Tüccar

ARALIK 2011 Emirdağ

1940'ın Mayıs ayında Eski Kacerli Mahallesi'nde doğmuşum. İnkılap İlkokulu'nu bitirdim. Haşhaş yağı imalatçısı Ömer Halaç'ın beş çocuğundan birisiyim. İki erkek iki kız kardeşim var.

Ticarete küçük yaşta babamın yanında yağ imalatı ve manifaturacı olarak başladım. Ticari hayatım bu şekilde devam ederken 1960 ihtilalinde büyük zarara uğradık, mal varlığımızın tamamına yakını kaybettik, sadece haşhaş yağı üretimi elimizde kaldı. Rahmetli babam kardeşlerimi okutuyor o zaman. Safa İstanbul tıpta, küçük kardeşim Abdullah, Gökçeada Öğretmen Okulu'nda okuyorlar, ben askerliğimi yaptım, evlenme çağına gelmiştim, ancak ekonomik açıdan sıkıntılı günler yaşıyorduk.

Almanya'ya Emirdağ'ından ilk işçi olarak gidişim

1964 yılının Mayıs ayında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. sınıfta okuyan kardeşim Safa Emirdağ'ına birkaç gün izine gelmişti, durumu biliyordu, ikimiz konuşurken, ağabeyi Almanya'ya çalışmaya gider misin? diye bana sordu: "Yabancı ülke, hiçbir şeyini bilmem nasıl olacak bu iş dedim." "O da Bana İstanbul'da gidenleri takip ediyorum, memnunar." dedi. "Burada kalsan ne yapacaksın, ne uzar ne kısalırsın, Almanya'ya gider 3-5 sene dışını sıkarsan hem, kendini hem ailemizi kurtarmış olursun." dedi.

O tarihte Emirdağ'dan yurt dışına çalışmaya hiç kimse gitmemiş, ilk defa ben gidecektim. Kardeşim Dr. Safa konuşmaların aramızda kalmasını, özellikle babamın duymamasını istedi. "Nüfus cüzdanını ve ikametgahını muhtardan al, bana ver, İstanbul'a dönünce senin adına Almanya'ya çalışmaya gitmen için işçi kurumuna müracatı yaparım." dedi. Safa İstanbul'a dönünce müracatı yaptı, bu arada, hangisi daha çabuk çıkıyor, diye sordu, onlar da, kömür madeni derler, kardeşim de tamam, der, kömür madenine yazdırır. 10 gün sonra

İstanbul İşçi Bulma Kurumu'ndan bana yazı geldi. Almanya'ya çalışmaya gitmeniz için sıranız geldi, 3 gün içinde gelin muamelenizi yaptırın diye. Emirdağ'ından İstanbul'a gitmek için rahmetli babamdan Dr. Safa'yı ziyaret edeceğim bahanesiyle izini zor aldım ve İstanbul'a gelip iki günde tüm işlemleri yaptırdım, trenle bizi Almanya'ya gönderdiler. Trene binmeden Emirdağ'a telefon ettim, dükkanda kardeşim Abdullah telefona çıktı. Ben Almanya'ya çalışmaya gidiyorum, herkese çok selam söyle, dedim. Babam bunu duyunca bir hafta evden dışarı çıkmamış. Çünkü Emirdağ'dan Almanya'ya çalışmaya ilk giden bendim, o zamanlar iki kişi kavga yaptığında "Allah seni gavur ekmeğine muhtaç etsin" diye kakinç kakarlardı.

Almanya'da bir yıl kömür madeninde, 6 ay demir çelik fabrikasında, üç buçuk yıl da trende çalıştım. O zamanlar Emirdağ'da amele günlük üç liraya çalışırken ben Almanya'da günlük 40 lira kazanıyordum. Sağlığım yerinde ve cüzdanım da artık iyiydi. Emirdağ'da gavura gidebilme herkesin dikkatini çekmeye başlamıştı. Herkes bir şekilde yurt dışına çalışmaya gitmeye can atıyordu.

Kesin dönüşüm

Almanya'da beş yıl çalışmıştım, bu zaman zarfında kardeşlerim de tıp fakültesini ve öğretmen okulunu bitirmişlerdi. Artık ekonomik sıkıntılarımız da kalmamıştı. Bana kesin dönüş yapmam ve memlekette iş kurup evlenmem için aile büyüklerim baskı yapıyorlardı. Almanya'ya gitme zorsa dönüş kararını verme daha zordu, karar veremiyordum. Bir gün hazır türlü konserve aldım, içinden çıkan yarım ay şeklindeki kadın tırnağı benim karar vermeme neden oldu ve kesin dönüş kararı aldım.

Almanya'da beş yıl çalıştıktan sonra Haziran 1969 tarihinde hasretini çektiğim yeşil Emirdağ'ına kesin dönüş yaptım.

İş kurmam

Ticarette alt yapım olduğu için ne iş yapayım diye düşünmeye ve etrafımı incelemeye başladım. Manifaturacı esnafın İstanbul'a giderken müşterilerinden altın siparişi aldıklarını gözlemledim. Emirdağ'da bir sarraf dükkanına ihtiyaç olduğuna dair söylemler duydum. Aile meclisini toplayarak sarraf dükkanı açma kararı aldım ve ilçemizde ilk sarraf 1969 yılında ben oldum.

1970 yılında evlendim. Allah bana üç erkek bir kız evladı verdi. Çocuklarımın eğitimini ön planda tutmaya çalıştım. Endüstri mühendisliği, tıp ve hukuk fakültelerini başarı ile bitirdiler.

Çeşitli sosyal görevlerin içerisinde yer aldım. 1992-1999 yılları arasında Emirdağ Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanlığı, yüksek okul yaptıрма, yaşatma, yönetim kurulu başkanlığı, sosyal yardımlaşma ve yaşatma müteveli heyeti üyeliği ve siyasi parti yönetimi görevlerinde bulundum. 1994 yılında çocuklarımın isteği üzerine İstanbul'da Halaç Kuyumcu Ltd. şirketini kurdum. Çocuklarımın yurt dışından yaptığı teknoloji

transferi, yaratıcılık gücü ve benim mesleki tecrübemle şirketimiz hızlı büyüme sürecine girmiş oldu.

2002 yılında İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.'nin %99 hissesini bankalardan satın alarak ileri teknoloji yatırımları yaptık. Türkiye'de toplanan hurda altının ve madenlerden çıkan farklı ayardaki altının 1000 üzerinden 999'9 saflıkta uluslararası standartta külçe altın üreten firma haline getirdik bu Türkiye'de alanında ilk firma oldu. Külçe altınlar yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kabul görmektedir. Ülke zenginliklerini artırmak amacıyla yurt dışında araştırma yapan şirketimiz Afrika'da altın madeni işletmeye başlamıştı ki büyük oğlum endüstri mühendisi ÖMER HALAÇ, Afrika'da bir sivrisinek ısırması sonucu sıtmaya yakalandı. Türkiye'de birinci sınıf diye tabir ettiğimiz hastanede geç teşhis yüzünden bir hafta içinde 12.05.2008 tarihinde evladımı kaybettim. Bu acıyı yaşarken onun yadigarı üç torunumu Allah bana ömür verirse onun gibi yetiştirmeye çalışacağım. Allah kimseye evlat acısı çekirtmesin.

OBA EMLAK OFİSİ

www.obaemlakofisi.com

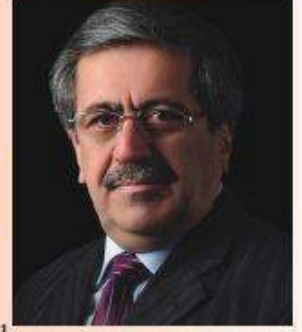
Abdül ALBAYRAK
0 505 215 95 62

0 222 220 52 54 - 0 554 510 12 10

Akarbaşı Mah. Atatürk Bulvarı No : 6 /A ESKİŞEHİR
(Hasan Polatkan Bulv.)

Göçerlerin Sırrı

Ahmet Urfalı
Eğitimci-Şair-Yazar

ARALIK 2011 Emirdağ

Göçerlik bir hayat tarzı, yaşama biçimi ise, yıldı ve sürü için otlaklar gerekiyorsa, sen göçmeye devam edeceksin. Evini, ihtiyaçlarını, ümitlerini, beklentilerini ona göre düzenleyeceksin. Düzenli ve disiplinli olacaksın, maharetli ve mücadeleci. teşkilatçı olacaksın, soy ilişkilerinde bağlılık adına uyacaksın.

Bugün yetiştirmekten gururlandığın ne sürü kaldı, ne de yıldı. Ekonomik yapı değişti. Ama senin içindeki göçerlik ruhu büyüdü.

Sen kanatlıydın, uçma hevesin hiç kırılmadı.

Dış dünya,

“Kapalı toplumda, yaşamakta olan bir ferdin gözünde sınırlı, küçük, durgun bir dünyadır.” ()*

Buna karşılık, açık bir toplum için dünya; sınırsız, sonsuz ve sürekli değişim içindedir.

Yerleşik çiftçi toplum durgun, hareketsizdir. Çünkü toprağa bağlıdır. Ekim ve hasat süreleri bellidir, acele etmesine gerek yoktur. Birey öndedir, ırgatları ve köleleri vardır.

Göçebeler toplumdur. Çünkü işler yardımlaşma ve dayanışma ile görülür. İrgata ve köleye ihtiyaç yoktur. Devlete ve millete karşı yükümlülükleri bulunur. “Ele güne karşı” deyiminde el, devlet; gün (kүн), millet anlamındadır.

Göç, gerekli ve yeni ümitlenmelerin başlangıcıdır. Her şeyi yeni baştan kurmak, azimli ve kararlı olmak, özgürlüğün, kendine güvenin bilinciyle hareket etmek, savaşa, mevsim değişikliklerine hazırlıklı bulunmak göçerliğin en belirgin vasıflarıdır. Göç, ümit ve kurtuluşur.

Çiftçi isimleri “yer”, göçer isimleri “hareket” ile ilgilidir.

Hareketli olmayan toplumlar, üretken değildir, yeni-liğe kapalıdır. İlerleme, yükselme, değişip gelişme gibi canlılık ifade eden kavramlar, onun durgunluğunda kaybolmuştur. Kendinden başka bir şey görme-yen toplumlar nasıl ilerleyebilir?

Senin ataların göçerek, durgunlaşan milletleri harekelen-dirdi.

Uygarlıkların sentezini yaparak Oğuz Kağan’ın dünya barışını sağlamaya çalıştı.

Kendinden olmayanlara, Avrupalılar gibi barbar, Araplar gibi acem demedi.

Dünya cihangirlerinin üstünlüklerindeki sır, göçtür.

Göçerlerin kalesi olmaz.

Onlar kaleler fetheder.

Sonra gelip Anadolu bozkırını

yurt tutun, vatan yaptın. Bozkırda kırağı çalar yaprağını ağaçların. Ağaçları yalnız ve çıplaktır. Bozkırın sert ikliminde yaşamasını öğrenmiştir, kanaatkârdır, yetinmesini bilir kıt olanla.

İnsan yaşadığı yere benzer. Sen bozkır insanı, ağacına, çiçeğine, bitkisine benzersin Anadolu’nun. Gizleyemezsin yalanın varsa. Sevgin aşıkardır, yokluğunu tevekkülle karşılar, varlığını paylaşmayı erdem bilirsin.

Sonsuz ufuklardır yeryüzünde gördüğün ve berrak gökyüzü.

Kısa süren baharındadır bütün görkemli saltanatın. Sessiz kuraklığının çiçeğinde renk ve ıtır bulunur senin bozkırında.

Bakmasını ve koklamasını bilenlere anlayabilir ancak.

“Yalnız senin gezdiğin bahçede açmaz çiçek,

Bizim diyarımızda bin bir baharı saklar!

Kolumuzdan tutarak sen istersen bizi çek

İncinir düz caddede dağda gezen ayaklar.” (**)

Çaresiz değilsin, derdine dermanı arar bulursun

İsyankâr değilsin, birliğin ve mücadelenle aşarsın zorlukların yokuşunu.

Küsmeyi bilmez, inzivaya çekilmeyi tanımazsın.

Çelimsiz görünsen de aslan kesilirsin haksızlığın karşısında

Tarih kaç kez tanıklık etmiştir, kahramanlığına.

“Bozkır sükun, bozkır ruh, bozkır bir derviş gibi! kendinden geçmiş, Allah’ı görmüş gibi” (***)

“Bozkır uçsuz bucaksız, insan ise küçüktür.

İnsan çok güçlü ve hünerli olmalıydı burada.”

(****)

Yeni bir silkinişini, dirilişini bekliyor yerin altındaki uluların.

Yeni baharlar yeşertmeni arzuluyor derin bakışlı yavru-ların.

Sen beklenensin. Çağların içinden yeni çağlara

* Bergson

** F.N. Çamlıbel

*** O.Y. Serdengeçti

**** C.Aytmatov

Emirdağ Örneği

(YURTDIŞINA ÇALIŞMAK İÇİN GÖÇ EDEN İŞÇİLERİN BÖLGELERİNDE YARATTIĞI SOSYAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK DEĞİŞİMLER VE BU DEĞİŞİMLER SONUCUNDA ORTAYA ÇIKAN SORUNLAR ÜZERİNE ESKİŞEHİR ETİ SOSYAL BİLİMLER LİSESİ'NİN BİR İNCELEMESİ)

Zeki ÖZALP
Danışman Öğretmen

Aysun AYDOĞMUŞ
Öğrenci

Merve BAYAR
Öğrenci

Eti Sosyal Bilimler Lisesi 11. sınıf öğrencileri olarak Tübitak'ın düzenlediği ortaöğretim öğrencileri arası proje yarışmasına Emirdağ'ı konu alan projemizle katılarak bölge finaline kaldık. Aşağıda projenin içeriğinden kısaca bahsedilmıştır.

Emirdağ ilçesi bilindiği üzere yurtdışına verdiği göçlerle ün kazanmıştır. Yurtdışında yaygınlaşmış olan 'Emirdağ mı büyük Türkiye mi?' gibi söylemler yurtdışında ne kadar çok Emirdağlı vatandaşımızın ikamet ettiğinin ifadesidir.

Yapılan bu projeyle ilçeden yurtdışına yoğun olarak gerçekleşen bu göçün sebepleri ve ilçeye olan etkileri incelenmek istenmiştir. Ancak yurtdışına gitme imkânlarına sahip olmadığımızdan dolayı bu inceleme yalnızca Emirdağ örneklemini üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Yurtdışına giderek orada çalışmayı kurtuluş yolu olarak gören Emirdağ halkı göçlerin başlıca sebepleri olarak;

- Gidenlere özentiliğini,
- Emirdağ'da iş imkânlarının yetersiz olmasını,
- İyi bir gelecek hayalini,
- Gençlerin Emirdağ'da yaşamak istememelerini,
- Yurtdışında yaşayan akrabalarından etkilenmeyi görmektedirler.

Yurtdışına yapılan göçlerin en fazla Belçika'ya olduğunu belirten ilçe halkı bu göçlerin en çok evlilik yoluyla gerçekleştiğini ifade etmişlerdir.

Bu göçler Emirdağ ilçesinde ve halk üzerinde birçok olumlu ve olumsuz sonuçları ortaya çıkartmıştır.

Olumlu sonuçlar.

- Emirdağ'daki işsiz sayısı azalmıştır.
- Göçmenlerin ilçeye ekonomik katkılar yapması ilçenin gelişiminde rol oynamaktadır.
- Göçmenlerin yaz aylarında ilçeye gelmesi ilçedeki ticareti canlandırmaktadır.

- Yurtdışına yapılan göçler sayesinde ilçenin yurtdışında da tanıtımının yapılması sağlanmıştır. Böylelikle ilçeye yapılan yatırımlar artmıştır.

- İlçe önemli ölçüde döviz kazanmaktadır.

- Çalışmak için yurtdışına göç eden bireyler yaşadıkları ülkelerin kültürlerini tanıyarak kendi kültürleriyle kültürel etkileşim sağlanmaktadır.

- Göçler sayesinde bireyler değişik ülkeleri ve o ülkelerin kültürlerini tanımaktadır.

Olumsuz sonuçlar

- Göç, bireyler üzerinde kültürel yozlaşmaya neden olmaktadır.
- Aile yapısında parçalanmalar meydana gelmektedir.
- İki kültür arasında sıkışıp kalan bireylerde psikolojik sorunlar meydana gelmektedir.
- Evliliklerin yurtdışına çıkma amacıyla gerçekleştirilmesi sonucunda boşanmalar artmaktadır.
- İlçede genç nüfus azalmaktadır.
- Yurtdışında ikamet eden bireyler Türkçenin yozlaşmasında etkilidirler.

- Göçler özellikle yaz dönemlerinde bölgede hayat pahalılığına neden olmaktadır.
- Göç eden kişilerin gittikleri yerlerde umdukları yaşamı bulamamaları o bireylerde psikolojik ve sosyal sorunlar meydana getirmektedir.
- Emirdağ'da yaşanan dış göçler sonucunda toplumsal çözümler görülmüş ve bu da beraberinde pek çok sorun meydana getirmiştir. Emirdağ'da yapılan mülakat ve anketlere dayanarak bu sonuçlara ulaşılmıştır. Yurtdışına yapılan bu işçi göçü aslında bilinçsiz olarak gerçekleşmektedir ve bu göçlerin ilçeye olumlu etkisinden fazla olumsuz etkileri vardır. Bu nedenle bu göçlerin önüne geçilmesi veya bu mümkün değilse bile olabildiğince azaltılması gerekmektedir. **Araştırma sonunda ortaya çıkan olumsuz sonuçlara karşı sunulan bazı çözüm önerileri şunlardır:**
- Yurtdışının aslında bir kurtuluş olmadığı bilinci genç bireylere ve onları göçe teşvik eden aile bireylerine aşılanmalıdır.
- Belediye destekli uzun vadede bir proje yapılarak ilçede yaşayan gençlerin gitmek istedikleri ülkelere bir hafta süreyle gözlem gezileri yapılmalı ve

- böylece bilinçsizce yapılan göçlerin engellenmesi amaçlanmalıdır.
- Tüm gençlerin yurtdışına gönderilmesi imkânları sağlanamazsa bile orada yaşam koşullarının kamera çekimleri yapılarak ülkemizde yayınlanıp bilinçsiz göçün önüne geçilmesi için çeşitli kampanyalar düzenlenebilir.
- Okullarda öğretimin yanında yurtdışına yapılan işçi göçleri konusunda eğitim de verilmelidir.
- Yaz dönemlerinde hayat pahalılığının önüne geçilmesi için ticaret ve sanayi odası, Emirdağ Belediyesi iş birliği ile esnafları bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.
- Emirdağ Belediyesi ile Afyon Belediyesi ortak çalışmalar yaparak ilçe halkına sosyal ve kültürel aktivite imkânları sunulmalıdır.
- Yurtdışında mevcut yaşam şartları objektif bir pencereden değerlendirilmeli ve bu en şeffaf şekilde halka yansıtılmalı, böylelikle itici faktörlerde göz önüne serilerek özentiliğin önüne geçilmesi sağlanmalıdır.
- Evlilik kurumunun önemi yeterince vurgulanarak evliliği yurtdışına çıkmanın ilk basamağı olarak gören zihniyet yok edilmelidir.

BİÇER EMLAK

Adnan BİÇER

"Eskisehir'de gayrimenkulün güvenilir adresi..."

**Ev- Daire - Arsa
Her Türlü Emlak
Alım - Satım - Kiralama**

Telefon: 0 222 226 27 08

Cep: 0 535 9730950

Kırmızı Toprak Mah. Ercan Sok. No: 72/B

2600 Odunpazarı / Eskişehir

(Hv.Hst. Yanı - Cuma Pazarı Sokağı)

www.bicer-emlak.com

e-mail: adnan@bicer-emlak.com

Göç ve Emirdağ

Şükrü SAĞLAM

Brüksel Topakev Media Kültür
Folklör Derneği başk

Göçün Tarihi

Toplumların tarihinde önemli bir yere sahip olan göç olgusu siyasal, ekonomik, kültürel ve psikolojik boyutlarıyla birçok anlamlar taşımaktadır.

İnsanların, toplulukların, milletlerin tarihsel süreçteki göçleri bazen isteğe bazen de yaşama şekline bağlı olarak gerçekleşmişken zaman zaman ise savaş, siyasal problemler, ekonomik nedenler, çatışmalar, iklim veya coğrafi nedenler gibi zorunluluklardan kaynaklanmıştır.

Nedenleri ve mesafeleri her ne olursa olsun tarihin en eski dönemlerine kadar dayanan göç olgusu tarihte hep var olduğu gibi günümüze kadar da varlığını devam ettirmiştir. Örneğin ulusal ve uluslararası düzeyde son yüzyılda gerçekleşen göçler, yakın zamana damgasını vuran önemli süreçlerden birisi olmuştur. Özellikle I. ve II. Dünya Savaşları sürecinde ve sonrasında yaşanan göçler, yakın tarihin önemli uluslararası göç hareketleri içerisinde yer almaktadır.

Bu göçler içerisinde ekonomik nedenli işçi göçleri ayrı bir öneme sahiptir.

II. Dünya Savaşı sonrası sanayileşmiş Batı Avrupa ülkelerine yönelik işçi göçü uluslararası düzeydeki göçün en önemli örneklerinden birisini oluşturmaktadır. II. Dünya Savaşının ardından birçok Avrupa ülkesi, üretim ve büyüme odaklı politikalarına karşın, ihtiyaç duydukları işgücünü karşılayamamışlardır. Savaşın nüfus yapısını olumsuz yönde etkilemesi, nüfus artışı oranının düşük düzeylerde olması ve yaşlanması Batı Avrupa ülkelerindeki işgücü açığının daha da büyümesine yol açmıştır. Federal Almanya, Fransa, Hollanda, İngiltere, Belçika, İsviçre ve Avusturya bu ülkelerin başında gelmekteydiler.

Sanayileşmiş Batı Avrupa ülkeleri 1945-1973 yılları arasında ihtiyaç duydukları işgücü açığını karşılamak için öncelikli olarak çevrelerindeki gelişmekte olan veya az gelişmiş ülkelere yönelmişlerdir. Avrupa'da bulunan pek çok sanayileşmiş ülkenin iş-

gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde Avrupa'nın güneyinden, Akdeniz ülkelerinden ve sömürgeci ülkelerin eski sömürgelerinden işçiler getirilmiştir.

Söz konusu Avrupa ülkelerinin işgücü ihtiyacını karşılamak için anlaşma imzaladığı ülkelere birisi de Türkiye'dir. Hızlı nüfus artışına dayalı işsizlik ve gelir dağılımındaki eşitsizlik başta olmak üzere ülkede yaşanan sıkıntılar nedeniyle Türkiye, bazı Avrupa ülkeleri ile işgücü alışveriş anlaşmaları imzalamak durumunda kalmıştır.

Türkiye'mizden ilk resmi işçi göçü 30.10.1961 tarihinde Almanya'nın Bon şehrinde işçi mübadele anlaşması ile Almanya'ya gerçekleşmiştir. Türklerin özellikle Emirdağlıların yoğun olarak yaşadığı Belçika ile 16.07.1964 tarihinde Brüksel'de işçi mübadele anlaşması; 04.07.1966 tarihinde ise sosyal Güvenlik anlaşması resmen imzalanmıştır.

Türkiye ile işçi gönderdiği ülkeler arasında yapılan anlaşmalar başlangıçta geçici ve geri dönüşümlü olarak planlanmıştır. Ancak yurtdışına çalışmak üzere giden Türklerin bir bölümü zaman içerisinde Türkiye'ye geri dönerken, bir bölümü ise çalışmak üzere gittikleri ülkelere yerleşmeye karar vermişlerdir. Yerleştikleri ülkelere eş ve çocuklarını da götüren Türk aileleri, Avrupa'nın birçok ülkesinde kalıcı bir Türk nüfusunun oluşmasına yol açmışlardır.

GÖÇ İLE GELEN SORUNLAR

Farklı inanç, ırk ve kültürel yapılardan gelen insanların çalışmak üzere gittikleri ülkelere kalıcı olmaya başlamaları, söz konusu ülkelerin kültürel çeşitliliğini ve nüfus yapısını değiştirmiştir. Bu durum hem ev sahibi toplumlar hem de yerleşik göçmen konumuna geçen kültürel ve etnik topluluklar için çeşitli sorunların ortaya çıkmasına ve yaşanmasına yol açmıştır. Farklı inanç, ırk ve kültürel yapılardan gelen insanların çalışmak üzere gittikleri ülkelere kalıcı olmaya başlamaları, söz konusu ülkelerin kültürel çeşitliliğini ve nüfus yapısını deği-

tirmiştir. Bu durum hem ev sahibi toplumlar hem de yerleşik göçmen konumuna geçen kültürel ve etnik topluluklar için çeşitli sorunların ortaya çıkmasına ve yaşanmasına yol açmıştır. Bu sorunların başında ekonomik açıdan işçiye duyulan ihtiyacın sona ermesiyle birlikte iş alanında ev sahibi toplum ile göçmen olarak gelen toplum fertleri arasında rekabetin ortaya çıkması, bu rekabet durumunun ev sahibi toplum fertleri tarafından kabullenilmek istenmemesi gelmektedir. Bu durum ise ülkeye gelen göçmen topluluklara karşı önyargı ve ayrımcılığın artmasına, göçmenler arasındaki işsizlik oranlarının yükselmesine neden olabilmektedir. Zaman içerisinde ev sahibi topluma mensup bazı aşırı gruplar tarafından göçmen işçilere yönelik ırkçı ve şiddete dayalı eylemler beraberinde göçmen ailelerin unutulması zor acılar yaşamalarına sebep olmuştur. Avrupa ülkelerinde yaşayan Türk nüfusu, doğum ve Türkiye'den evlenmelerle devamlı artarken sorunlar da ilk ve ikinci kuşağa göre farklılaşarak varlığını sürdürmektedir. İlk ve ikinci kuşağın sorunları sosyo-kültürel bağlamda daha çok uyum ve yaşadıkları ülkenin dilini yeterince bilmekten kaynaklanırken üçüncü ve dördüncü kuşağın sorunları kendi anadillerini öğrenme, milli kültürlerini kazanma, dışlanma ve ayrımcılık noktasında yaşanmaktadır.

Emirdağ mı Büyük, Türkiye mi ?

Avrupa ülkeleri içerisinde başlangıçta işçi göçüne, daha sonra ise aile birleştirmeleri ve aile kurmaya dayalı Türk nüfusunun bulunduğu ülkelere birisi de Belçika'dır. Türkiye Cumhuriyeti Brüksel Büyükelçiliği kayıtlarına göre, 2007 yılı sonu itibarıyla Belçika'da yaşayan Türklerin toplam sayısı 187.700'dür. Bu sayı şimdilerde 200.000 civarındadır. Bunun 100.000'inin Emirdağlı olduğu varsayılmaktadır. Belçika'da yaşayan Türklerin %80'i aynı zamanda Belçika vatandaşıdır.

"Emirdağ Cumhuriyeti"

Belçika'nın başkenti Brüksel gerçekten devasa bir başkent. İçerisinde ne ararsanız var denilecek kadar fazla milleti bir arada görebilirsiniz. Çünkü Belçika, bir zamanların en kolay oturum alınabilen

ülkesiydi. Bu durumdan dolayı farklı ülkelere nice insanlar buralara yerleşmiş. Tabii ülkedeki azınlıkların içinde Kongolular ciddi bir kalabalığı teşkil ediyorlar. Ne de olsa bunlar Belçika'nın eski sömürgeleri.

Kongolulardan sonra en büyük çoğunluğu Emirdağlılar oluşturuyor. Türkler demiyorum çünkü Afyon Emirdağlılar tarihinde bu göç meselesini o kadar abartmışlar ki bazı Belçikalılar, Emirdağ adında bir ülkeden geldiğini düşünür hale gelmişler. Emirdağ meselesi Belçika'da o kadar meşhur olmuş ki, Türkiye'ye ziyarette gelen nice Belçikalı özellikle Emirdağ'ı görmek istemiş. Hatta görüp şaşırarak "Ama burası Türkiye'den daha küçükmüş"

diyenlere bile rastlanmış.

Belçika'daki Ünlü Emirdağlılar

Belçika'daki Emirdağlılar arasında sanatçı, iş adamı, politikacı, kültür adamı, dernek başkanı olarak çok sayıda Emirdağlı ön plandadır. Bunlardan bazıları;

Politika: Brüksel

Hükümeti Devlet Bakanı Emir Kır, Brüksel Bölge Milletvekili Mahinur Özdemir, Brüksel Bölge Milletvekili Emin Özkara, Flaman Bölge Milletvekili Veli Yüksel, Brüksel -Schaerbeek Belediye Başkan Yardımcısı Sait Köse, Gent Belediye Başkan Yardımcısı Resul Tapmaz, Schaerbeek Belediye Meclis Üyeleri Sadık Köksal, Halis Kökten, Derya Alıç, St-Josse Belediye Meclis Üyeleri Hava Ardıçlık, Cevdet Yıldız....

Dernekler: EYAD-Türkevi Başkanı Metin Edeer, Betiad Başkanı Kenan Sezer, Turkish Lady Derneği Başkanı Derya Alıç, Snergi Derneği Başkanı Fadime Saygın, Topakev Media Kültür Folklor Derneği Başkanı Şükrü Sağlam, Betuder Başkanı Ayla Yaşaryıldız, AB Dostder Birgül Kapaklıkaya.....

Halk Ozanı: Fakı Edeer, Nurettin Yılmaz, Kâmil Sayın ...

Ses Sanatçısı: Kubat, Melike Tarhan...

İş Adamları: Orhan Liman, Mahmut Korkmazer, Mesut Uçar, Kenan Sezer, Ömer Şen...

Yararlanılan Kaynaklar: Doç Dr. Cahit Gelekçi, Dr. Ali Köse (Belçikadaki Türkler üzerine araştırma2010)

Memleket Sevisi

Ayşe YILMAZ
Edebdag Der.Sahibi-Yazar

Göçüldü. oysa yaşam için gereken bir lokma ekmek, bir yudum suydur ki dervişlik eskiden kanaate gönüllülüktü. Redensiz bir başkaldırı çarpıtı azamette yaşanınca bedene, sılada ölüm oldukça güçtü. Göçüldü. amaç, en kısa zamanda geri dönüştü. Dönülmedi. yabancılaşa bir de gurbet eklendi. Anaların, babaların ve evlatların ayrı bulutlardan düşen yağmurlarla ıslandı bedenleri. Göçüldü, bundan böyle her türlü saadet ödünçtü. Kavuşmalar birkaç ay ile sınırlıydı, kavuşmalar yaralara tuz basardı, yaralar aralıksız kanardı... Göçüldü ve bir gün unutuldu sahi memleket ne idiği:

Ezanlarda kulaklara dolan memleket; tozuyla toprağıyla, ağyarı, yarıyla, dostu, düşmanı, başarı, hüsrani ile memleket. Altın kafes hikayesinde bülbülün güzel boynunu bükten de genç parmakları ile savunma gereksinimi de memleket. Özani, arısı, kovani, ağacı, ağısı ile memleket. Seven bilir sadece, seven özler, özlem dillenir her hatırlayışta, kayıpla kuvvetlenir.

Çağlayanın sesinden kopan coşturan ahenk, boyu boyuna eni enine sevgiyle denk, doğumdan ölüme dek şahsa şahitlik eden mübarek, sarı saçlarında güneş, mavi gözlerinde kurtuluş müjdesi korkusuz ata Sarı Zeybek, kucak kucak bereket, amber koku ile burunlara çekilen ziyafet, insafa ziyaret, hainliğe ihanet, dürüstlüğe açık davet yeridir memleket.

Cennet gibidir teşbihlerde, istiarelerde cennettir. Şairlerin mısralarında çarpan pervasız yürek, şehitlerin kanı ile sulanmış menzilde bilek, yediğimiz her ekmekte bu kanı barındıran namuslu topraktır memleket. Orta Asya'dailmek ilmek motifli heybelere sevgiyle doldurduğumuz, Anadolu'da ırmak boylarına ektiğimiz, yıllar geçtikçe bereketlendiğinden biçmeye devam edeceğimiz, emeğimizin özüdür memleket.

Mutlak surette bebeklere dahi sorumluluk, en müthiş kuvvetlere sorguculuk, soygunculara göz kapandığında soygunculuk, şehitler sayesinde yapılan umutçuluk, kara anda uyanan mis kokan bir evlat yarınıdır memleket. Soluduğunuz soluk, içtiğiniz ayran soğuk soğuk, İzmir'den Kars'a yapılan tarihi çehresi ile güzel yolculuk, gurbetçilerce hatırlanan ve her hatırlayışın ardına sinen burukluk, sarı buğday tarlalarına gözlerini dikmiş minik yüreği yaşamdan emin küçük çocuk, sen ben olmaksızın hepimize bırakılmış ve aslında kefenle gidilecek son mekandır memleket.

ARAMIZDAN AYRILANLAR

MEHMET ÜNAL, TUNCAY ÖZGÜR, CEYLAN ÇILDIR, MUSTAFA SOYSAL, ALİ KÖYCÜ, MEHMET BENLİ, TURGUT ÖZTEKİN, NİHAT ÇİMEN, HAKKI İSMAİL MOLA, MEHMET ÇEKİÇ, SEVİM SEZGİN, TÜRKAN ÇELİK, MELİHA YENTÜR, İHSAN YİĞİTER, ALİ DURAK ŞAHİN, NURETTİN ERDEM, ERSAN TEKE, SEVİM TARHAN, SUZAN YÜKSEL, ŞÜKRÜ KARGIN, EMİR KESKİN, HACI AHMET ÖZER, A.OSMAN SARIER, MUSTAFA ÖZKIR, MÜNİR IŞIK, MEHMET ÖZÇELİK, CEYLAN EMEK, CEYLAN BAŞ, GÖKKIZ TAPMAZ, NAZMİ KERMAN, SELVER ÇELİK, SADIK DENİZLİ, GÜLŞEN ÖKSÜZ, MELİHA SAKAOĞLU, CEYLAN YUMUK, KADİR AKTEPE, HAFIZ HÜSEYİN ŞAHBAZ, GÜLSEREN ERÇOBAN, CEVAHİR KESKİNTAŞ, CENGİZ ÜNVER, ÖZDEN EMEK, ŞAHABETTİN AKGÜN ve İSMAİL IŞIKLAR'a

Cenab-ı Allah'tan rahmet diler, kederli ailelerine başsağlığı dileriz.

Emirdağ Dergisi

GAVURCU RAMAZAN

Ahmet KÖKEN
Emekli Eğitimci

ARALIK 2011 Emirdağ

Ahh gardaşım ah
Nasıl söylesem
Nerden başlasam bilmem ki
Köyde bize Kör Seydiler derlerdi
Ben Kör Seydi'nin oğlu Çolak -
Ramazan
Ramazan Usluduran
Hani şu Kasım Ağa var ya
Dört tane karısı olan
Onun kapısındaki çoban
Diyenler doğru derler
Değneği bırakıp girmiştim -
Avrupa'ya
Olacak bu ya
Amcamın oğlu Sefer
Trafik kazasında ölünce
Ben geçtim yerine
Çok kazandım
Para çok olunca dertler biter -
sandım
Sonra çocuk parası da alayım diye
Çocukları da götürdüm Brüksel'e
Beş tane ellerinden öper
Gerçi onlar da ana oldular baba -
oldular da
Söylenenler doğruysa eğer
Ortanca kızım Döndü ile büyük -
oğlum Satılmış
Eşlerinden ayrı yaşıyorlarmış
Ve bir yığın dedi kodu
Miş miş da miş miş; miş miş da -
miş miş
Daha derine inmeyelim
Altından çapanoğlu çıkarmış
Ahh bir de belim
Elimin çolaklığı yetmiyormuş gibi
Bir de belimi sakatladım
Gavurun işleri ağır
Sahi gavur dedim de aklıma geldi
Avrupalı olalı
Unutuldu çolaklığım
Unutuldu soyadım
Köydeki çocukların bile dilinde -
artık
Gavurcu Ramazan'ım
Duydukça bana gavurcu diyenleri

Güceniyorum bir yandan
Bir yanda da içim parçalanıyor
Zavallılar
Açlıktan kokuyor nefesleri
Geldiğimde özden yürekten
Bir hoş geldin bile demezler bana
Ama vicdanım hep onlardan yana
Hele bir de şu Uzun Çarşı var ya
Altuncılar, ayakkabıcılar, giysi -
satanlar
Çaycılar, lokantacılar
Gatmer satan bacılar
Bilumum bütün esnaf
Ben daha gelmeden Avrupa'dan
Yatarlar zamlı siperlere saf saf
Suvermez Caddesinde
Çevre yolunun oralarda
Altı dükkân üstü ev bir mekanım -
var kendi halinde
Yedinci ayda izne geldiğimde -
yaptırmışım
Yetmiş yedide
Ahh gardaşım
Bir gelirim yıkılmışlar bahçenin -
duvarını
Her yer bira şişesi her yer insan -
pisliği
Kara kara poşetler
Kibritler izmaritler
Buna şükür der
Yıkılan yerleri yaptırır yeniden
Temizletirim dört bir yanı
Giderim
Ertesi yıl bir gelirim
Kırılmışlar kapıyı pencereyi
Bakarım evin içine
Toplayıp götürmüşler her şeyi
Buna da şükür derim
Ya ateşe verseler ne ederim
İzne geldiğimizde nerde yatar -
çocuklarım
Sonra yemez mi başımın etini
Lanet olası karım
Ahh gardaşım ah
Laf lafi açıyor
Karımın uzaktan akrabası olur

Çocukluk arkadaşım Cöge Memiş
Allah onu yaratırken
Tüm güzellikleri esirgemiş
Çok uğraştı Avrupa'ya gitmek için
Ama kısmet değilmiş
Baktı bu iş olmayacak
Mezar yolunda bir berber dükkânı
açtı
İşte o günden beri
Dostluğumuzun tadı kaçtı
Memişte bir kurum bir kurum
Sorma
Ama ben yine de
Geçerken dükkânının önünden
Selam verip otururum
Ve her geldiğimde tıraşı ona olur
Bir yirmilik uzatır
Üstü kalsın derim
Üstelik
İçilen çayların bile parasını ben -
öderim
Geçende öyle ettim
Selam verdim oturdum
Biraz hoşbeşten sonra
Nedir bu dükkânın yıllık kazancı -
dedim
Hepsi bu
Keşke sormaz olaydım
Ne anam kaldı ne avradım
Ne südüüm ne sülalem
Kopartılan güğürtüye toplandı -
cümle alem
Kahyası mıymışım Memiş'in -
kacancını
Ne çabuk unutmuşum
Kasım Ağa'nın kapısındaki -
çobanlığını
Ben asıl
Döndü ile Satılmış'ın dertlerine -
yanmalıymışım
Ahh gardaşım ah
Düşmanıma vermesin Allah
Gavurcu olması zormuş bu
memlekette
İllallah illallah illallah...

Belçika'dan Fıkralar

Faki EDEER
Şair-Yazar

AT ETİ

Pörnekli göçü dayı Farettin Ciyer ailesini Belçika'ya getirdiğinde, hanımı göçü, akşama yemek yapacam, kıyma al gel aman yağsız olsun demiş. Göçü dayı Flaman kasabına gitmiş. Vitrindeki kıymalara bakıp en yağsızından 1 kilo almış, eve gelmiş, hanımı kıymayı çok beğenmiş. Yıllarca aynı kasaptan aynı etten almışlar. Bir gün yine hanımı kıyma istemiş. Göçü dayı, ben kahveye gidecem çocuğun biri gelsin alayım, o getirsin demiş. Karısı tekrar tembih etmiş her zamanki gibi yağsız olsun tamam mı demiş. Tamam. Göçü kızıyla kasaba gitmiş, her zamanki etten işaret etmiş, kasap 1 kg. tartarken kızı etin ne eti olduğunu etiketten okumuş. “Baba baba aldığın et at eti, ondan alma” demiş. Göçü dayı; “sus kız anan senelerdir aynı eti yiyo, sen götür anana ver her şeye garişma” demiş.

Göçü dayı yıllarca bilmeden at eti yemiş.

AĞ BADILCAN

Averenli hemşehrimiz 60'lı yıllarda ailesini Belçika'ya getirmiş. Cuma günü hanımı gelmiş pazardan meyve almış, zebze almış. Pazartesi sabah işe giderken, hanım! akşama eyi bi yemek yap da yiyelim demiş, demiş ama şu yemeği yap dememiş. İşe gitmiş, çalışmış. İş dönüşü sıcak yemek özlemiyle eve gelmiş. Tabi karnı aç. Hanımı karşılamış, eve girmiş elini yüzünü yıkamış. Hanım ne pişirdin? Sofrayı kur da yemeğimizi yiyelim demiş. Kadın: “Başını yediririm, ağ badılcan almışsın bişirirken eridi getti bi daha ağ badılcan alma” demiş. Adam şaşırılmış: “Gız ben badılcan almadım sen neyi bişirdin” demiş, mutva koşmuş. Bir de ne görsün evin hanımı ağ badılcan diye muzı pişirmiş. Adam; tu Allah cezanı versin bu ağ badılcan değil muz” demiş. Kadın: “Ne bileyim herif Averen'de muz ekmiyorlar ki” demiş.

BİSİKLET

1963 yıllarında Bürüksel'de hemşehrilerimiz cumartesi pazar günleri uğrak yeri olan tren garında Yunanlı'nın kahvesinde plak otomatığındeki iki Türkçe plağı dinleyip birkaç bira içmek, o zamana göre stres atmamış. Karacalar köyünden Dayı lakaplı Türköz bir pazar günü kahveye gelmiş para atıp Türkçe plağı dinlerken soğuk birasını yudumlamaya başlamış o esnada içeri Averen köyünden Dayı'ya göre genç biri gelmiş. Dayı'nın yanındaki sandalyeye selam verip oturmuş. Dayı demiş:

“Ben dün bi velespit” aldım (Bisiklet) Dayı:

“Eyi hayırlı olsun da hangi dilinen aldın sende Fransızca mı var?” demiş. Genç adam:

“Eliminen kaç para dedim, adam 1.000 dedi ben de aldım”. Dayı: “Plakayı nasıl aldın?” (O zamanlar bisikletler plakalıymış). Adam: “Satan adam plaka işini halletti” demiş. Dayı: “Valla helal olsun Türklerin içinde ilk vesayitin senin oldu, bize karada ölüm yok velespit nerde şimdi. Tren garının orda demiş genç adam. Dayı: “Şimdi gidiyim senin velesbidi eliminen goymuş gibi bulurum” demiş. Genç adam: “Nasıl bulucun Dayı binlerce velesbit var orda” demiş. Dayı: Var mısın bahse demiş. Genç adam varım, nesine, 10 birasına. Dayı; hadi gidelim nasıl buluyom bi bak demiş.

Yunan'ın kahvesine yakın olan tren garının bisiklet konan yerine varmışlar. Trenle işe giden işçiler bisikletle evlerinden gelip bisikletleri parkta bırakıp iş dönüşü binip dönerler, hâla öyle.

Dayı ile genç adam tek tek bisikletlere bakarak yürürler, genç adam bulamayacağından emin. Dayı yürürken gözü bir bisiklete takılır, buldum işte der. Bu işte, doğru söyle bu de mi der. Genç adam kızarır dürüstçe evet, o, der.” Len Dayı bu olmaya bu da nasıl buldun nasıl bildin?”. Dayı, bilmeyecek ne var “Bunca velesbitin içinde bir

tek senin velesbitin plakası ipile bağlanmış, çerçici olduğunuz buradan belli, sizin köylüler arabaya at koşardı yan kayışı ginnaptandı” (İptendi).

KURBANLIK KUZU

Bizim hemşehrilerden bir tanesi şeker bayramının onuncu günü Brüksel’in Midi isimli bölgesine hayvan pazarına gitmiş serde çobanlık var ya! Şurdan gelmişken bir kuzu ahyım kurbana 60 gün var o zaman kurbanlık olur demiş. Kurbanda keser dini vecibelerimizi yerine getiririz diyerek bir kuzu alır da o zamanlar kimsede vasita yok. Mecbur tramda götürmek zorunda. Kuzuyu alır tram durağına varır. Durakta üç beş Belçikalı bayan kucaklarında küçük süs köpekleriyle tram bekler. Bizim hemşehri de kuzuyu kucağına alır, tram gelir. Önce bayanlar kucaklarında köpekleriyle trama sırayla binerler, sırası gelince bizimki de kuzuyla trama binmeye çalışır. Tram şoförü kuzuyu görünce: “No no yasak diye eliyle işaret eder.” Bizimki yarım yamalak yarı Türkçe yarı Fransızca: “ Gavuru hav hav vıy, me me niye no’dur.

Tabi trama almaz, zavallı hemşehrim kuzuyu kucağında eve getirmek zorunda kalır.

MUZ

Gent’e ilk gelen Emirdağlılardan birisi Seep

str. daki köşedeki Flaman bakkalda muz görür. Camı muz ister, dil bilmediği için muzı eliyle gösterir. Bu kaç der. Bakkalın kekeme karısı “banane” mi der. Şu fiat der. Bizim hemşehri muzun Flamanca isminin “banane” olduğunu bilmediği için, babane anlar. Bir daha sorar, kadın tekrar “banane” mi der. Bizimki sinirlenir satmazsan satma bir de utanmadan “banane” diyo. Bağırarak bakkaldan çıkar.

EHLİYET KURSU

Bizim Emirdağlı bayanlar ehliyet almaya merak salarlar, benim hanım da içinde dahil olmak üzere. Oktay isimli tercüman arkadaş bizim hanımlara ders vermeye başlar. Tercüman der ki: “ Bacılar Trafik polisinin olduğu yerde ışık da olsa polisi dinleyeceksiniz. Kavşakta polisin göğsünü görünce duracaksınız. Sırtını görünce duracaksınız. Yan dönüp omzunu görünce işaret edince geçeceksiniz” demiş. Az sonra tek tek imtihan etmeye başlamış. Kadının birine sormuş kavşaktan polisin birini görünce ne yapacağız demiş. Kadın: “ Oktay edem polisin döşünü görünce durucuk, dalını görünce geçiciğik demi, DEMİŞ. Tercüman afallamış. Bağır ne dal ne hangi dil konuşuyorsunuz siz demiş. Kadınlar hep bir ağızdan Emirdağlıca demiş.

AKSigorta

İbrahim Emeksiz

İbrahim Emeksiz Sigorta Acenteliği

Tel: 0 222 230 53 00 - 234 41 65 Fax: 0 222 221 12 05

Gsm:0 537 327 77 87

Deliklitaş Mah Kudret Apt. No:49/1 Eskişehir

e-mail: iemeksiz@aksigorta.net

www.aksigorta.com.tr

ESKİŞEHİR'DE BİR İLK !

artés

Doğaltaş Mağazası

www.esmernaturalstone.com

Siz hayal edin, biz gerçekleştirelim...

- Mermer, granit, traverten ,andezit, bazalt, kayrak vs...
- **Ürün Yelpazemiz ;**
- Şömine - Barbekü
- Banyo - mutfak
- Türk Hamamı
- LCD duvarı
- Dış cephe kaplama

TAŞA SÖZÜMÜZÜ GEÇİRİRİZ...

ATATÜRK BULVARI 101 / A ESKİŞEHİR

Tel : 0 222 230 01 06 Faks : 0 222 230 01 07

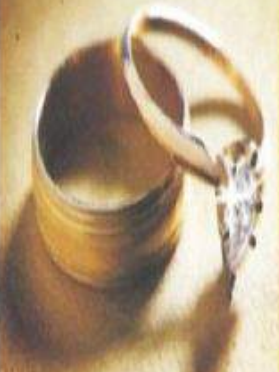

Eskişehir Emirdağ Kültürevi

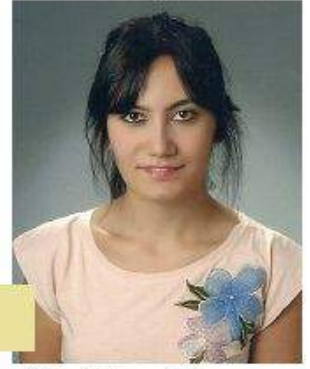
Orta Mah. İsa Çelebi Sok. No: 14

(Perşembe pazarı sonu, Malhatun İlköğretim Okulu yanı)

Tel: 0 222 233 74 74 - Eskişehir

  <i>Abdil Demiral</i>	 <i>Demiral</i> <i>Mücevherat</i> Uzun Çarşı No:4 Emirdağ GSM : 0.532 313 80 71 Tel. : (0.272) 442 50 49 - 442 60 61 Fax : 441 63 77 www.demiralmucevherat.com	 <i>Yalçın Demiral</i>	 <i>Bijouterie</i> <i>Demiral</i> Chaussée de Haecht 104 1030 Bruxelles Tel. : 02.217 31 41 Gsm : 0473.650 551 www.demiralmucevherat.com
---	--	--	--

Size Dair

Esra KESKİN
Kimya Mühendisi

Cok olmuş,öyle çok olmuş ki oralara gide... Artık kimse yadırgamaz hale gelmiş orada yaşamayı.. Kaç nesil yetişmiş, kaç kişi orayı benimsemiş...

Aslında hep buruk olur ülke dışında yakını bulunanlar. Özlem vardır, derin derin kanatır insanın içini. Kısıtlı ama beraber geçirilecek zamanların hayali ile geçer yaşam. "Yaz gelse" denir, "Yaz gelse de gelseler." Hep hazırlık yapılır. Yiyemedikleri, giyemedikleri, göremedikleri için çalışılır bütün yıl. Tek bir amaç vardır: onların gülen yüzlerini görmek.. En çok anneler ağlar geri dönüşlerde. Geliş gidiş tarihleri bellidir ya! Geldikleri gün acı çöker annelerin yüreğine. Saymaya başlarlar, "Şu gün" gidecektir. Ve anneler evlatlarına hasret ölürler...

Yorgundur orada yaşayanlar. Hayat denen kısacık filmin baş aktörleri! Hırs vardır gençlikte.İyi arabaya binebilmek, istediği her şeyi alabilmek, yakınlarına sevdiklerine yardım edebilmek. Ama hepsi yorar insanı. Gözlerdeki ışıltı yerini yorgunluğa bırakır o zaman. Kimi ev alır ailesine, kimi iş kurar. Çoğu zaman bilmez buradakiler o paraların nasıl kazanıldığını.Ama gerçek şudur ki; gurur duyarlar evlatlarıyla.

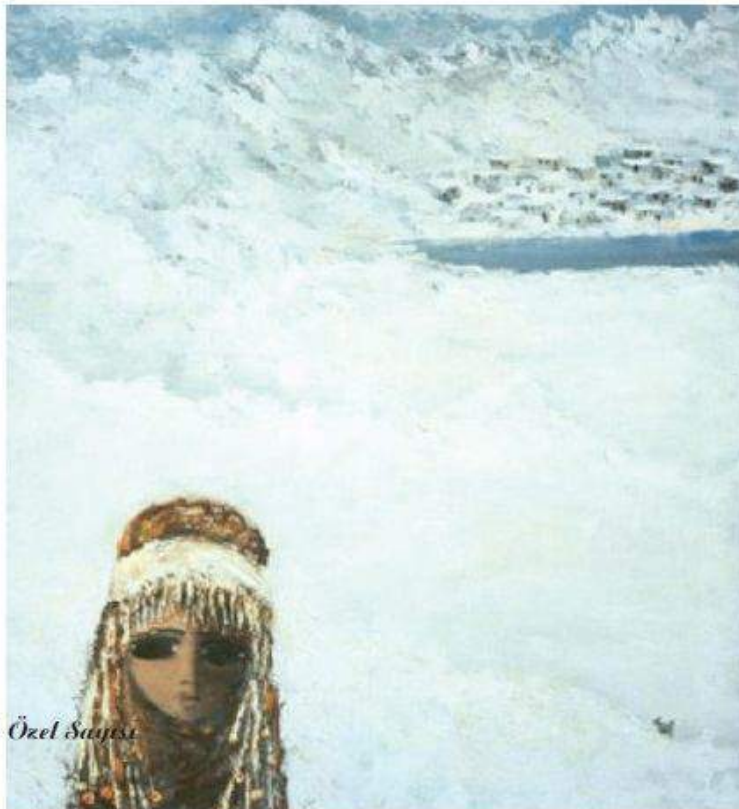
İlk gidenler çaresizlikten gitmiştir belki de. Ülkedeki, zor şartlar pençeleri arasına alacakken onlara fırsat doğmuştur gün gibi. Çok da düşünmüşlerdir belki. Biraz olsun araştıran, fikir alan her insanın yapacağı gibi gitmek en doğru yol olmuştur.

Pek çok kapı açmıştır bilmedikleri topraklar onlara.Aile kurmaları için imkanlar sunmuştur,korkmamışlardır, belki hasta olduklarında sıra beklemekten,işsiz kalmak bunalım sebebi değildir burada olduğu kadar.İyi arabaya binmek bir ömür demek değildir onlar için.Karın doyurmak buradaki kadar pahalı olmuyordu...

Aileleri büyümüşdür zamanla. Vazgeçilmezler vardır hayatlarında. Eş, Türk olmalı, annelerinden gördükleri gibi hizmet etmeli; ev reisliğinde modelleri baba olmalıdır. Çocukları oluyordu. Bize korkunç gelen, modern hayata ters olduğunu düşündüğümüz sayıda hem de. Çünkü onlar da çok kardeş olarak yaşamışlardır.Kalabalığın verdiği güvene ve desteğe duyulan ihtiyaçtandır belki de. Ama her zaman istenildiği gibi gitmez işler. Nesil orda devam etmeye başladıkça, teknoloji ilerledikçe, sahip olunan haklar arttıkça yaşam şekli de değişmeye başlamıştır. Gençler daha özgür, daha doyumsuz olmuştur.

Bu ülkede akıllarda onlarca soru işareti ile, inanılmaz paralar harcanarak, gençliğin en güzel, neşeli zamanlarını derse adanarak eğitim almak is-

teyen -ki çoğunun masraf yapacak imkanı bile yok- genç varken onlar için daha kolay olan başlangıçları görmezden gelmişlerdir. Hepsi için geçerli değil bu, biliyorum. İnanılmaz başarılarla imza atanlar, uluslar arası işlerde ismi geçenler var elbette. Ama bildiğimiz gerçek şudur ki; yüzyüze vurduğumuzda sonuç vahimdir. Elbette iyi okullarda okumak, iyi eğitim

almak ve bununla baş edebilmek çok zor. Ama sunulan fırsatları görmezden gelmek, işin kolayına kaçmak ve olduğun yerde saymak ne derece mantıklı olabilir ki! Artık pek çok arkadaşımın, tanıdığım tanıştığım insanın yurtdışında eğitim almaya başladığını görüyorum ve bu inanılmaz mutlu ediyor beni. Bu da demek ki yapılması zor ya da gereksiz değildir!

Gözlerini yaşartır insanın aradaki tutku. Küçük yer olmasındandır, herkes tanır birbirini. Sevgi başka bir şeydir ama kollar, korur Emirdağlı birbirini. Dikkatli olmak gerekir hareket ederken. Fazla gizli kalmaz olaylar. Ama desteğe ihtiyaç duyuluyorsa da, üzülenin yanında olabilmektir en büyük erdemimiz. Düğünler olur gülerce telaşla koşturduğumuz. Uzun çarşıda defalarca mağazalara girilir çıkılır. Öyle çok yoruluruz, öyle çok özeniriz ki. En güzel düğün bizimki olmalıdır. Ama

hemen hepsi de birbirinin aynısıdır. Mis gibi çorba kokusu, bol etli pırla pırla, marifetli Emirdağ gelinlerinin kalem gibi sarması, buz gibi vişne hoşafı... Belki de "Yaz gelsin, yedinci ay gelsin de düğünler başlasın" dememin en büyük nedenleridir.

Biliyorum ne kadar zor olduğunu. Her şeyleri yarım. Ne ailelerine doyabildiler, ne memleketlerine,

ne gençliklerine. Belki sevgilileri vardı bırakıp gitmek zorunda kaldılar. Belki idealleri vardı, ülkelerine katacakları bir sürü şey. Yarım kalan hayaller yaşlarına ekleniyor bir bir. Bu da yoruyor diğerleri yetmezmiş gibi.

Daha çok yıllar geçecek orarlarda, biliyoruz. Geri dönüşü yok artık bu yaşamın. Yapacaklarımız da belli onlar için. Güler yüz, ilgi bize çok da yük olmaz sevdiklerimiz için. Ufaktan telaşlar başlamıştır evlerde. Annelerin kalplerinin çarpma sesleri gidiyordur her birinin evine, yüreğine...

Resim Koperaylı KARDELEN Kültür Demegine aittir.

MURAT EMLAK

**Her Türlü Emlak Alım
Satım - Kiralama**

Sabit DEMİRKAPI

Tel & Fax: 0222 231 63 93 - Gsm: 0532 542 65 72
Deliklitaş Mh. Değirmen Sk. İrfan Çarşısı No: 36/6
(Tanınmış Helvacının Yanı) ESKİŞEHİR
muratemlak26@hotmail.com

Göçün 50. Yılında Emirdağ

Burhanettin ÇİL
Şair

Gurbete açılan yolculuk 50. yılını doldurdu. Yarım asırlık zaman içerisinde çalışan ve metin hemşhrilerimiz çok yol kat etti. Ferdi olarak hayal ettikleri projelerini uyguladılar. Kimisi yetince başarılı oldu, kimisi olamadı.

Bizler de bunların bu durumlarını yıllardır çok yakından takip ettik de. Gurbetçilerin gurbette emeğiyle kazandıkları daha iyi değerlendirilsin, daha iyi yerlere yatırılsın, daha iyi prim yapsın istedik.

Gurbetçilerin yıllık izin sürelerinin kısa oluşu, araştırma imkanlarının darlığı, daha önemlisi geride iş bilen kılavuzlarının olmayışı çoğu zaman kâr yerine zarar verdi.

En önemlisi Emirdağ İlçe Konseyi oluşturulmasıdır. Şayet böyle, kaymakamlık, belediye, ticaret odası, milli eğitim müdürlüğü gibi resmi ve sivil toplum örgütlerinden oluşan konseyin birlikte projeler hazırlayıp gurbetçimize bunları götürselerdi, hem Emirdağ için hem de gurbetçiler için faydalı olurdu. Bizler 1993'ten beri bu hususları Aziziye ve Emirdağ dergilerinde devamlı yazdık. Adaçal'ın altında kireç yatağının bulunduğunu bunun elden çıkartılmasını, bizzat Emirdağlı olarak işletilmesini, işletmesinin başka firmalara geçmemesini dile getirdik. Hatta Dr. Safa Halaç Vakıf Başkanı iken toplantı oluşturuldu. İstanbul'dan hemşhrimiz Cemil Koca, buradan, Reşat Bağcı, Kazım Poyraz, Figen Emeksiz ve gurbetçi temsilen EYAD adına Osman Duran katıldık. Bu hususu etraflıca konuştuk. Kendilerinden bu konu üzerinde durulmasını rica ettim ve Cemil Koca aynen şöyle dedi: "Sen sabah iş yerini açma, Eskişehir Valisi'ni de alıp birlikte Afyon Valisine gidelim bu hususu orada anlatalım." Ancak ne gelindi, ne gidildi bu konu da konuşulduğu gibi öylece kaldı. Bence Emirdağlı olarak en zayıf yerimiz kollektif çalışmayı beceremeyişimizdir.

Bu güne kadar projeler yapılmadan gurbetçiye küçük şeyler için gidildi. Oysa, bizim projemiz şu diyerek açıklamalar yapılsa idi herhalde onlar da ikna olurlar ve ilçemize yatırım yapılardı. Emirdağ'ın çehresi değişir, yüzü gülerdi. Hükümetlerin de onların ne içerde ne dışarda haklarını koruyamadığı görüldü. Hükümetler dahi onlara proje götürmedi.

İşte böyle yıllar su gibi akıp gitti. Unuttum, bu hu-

susta en güzel konuları sayın hemşhrimiz Ruhi Çınar Beyefendi dergilerde devamlı dile getirmiştir, ancak, hiçbir yanıt görememiştir. Dört yol kavşağına yatırımlar yapılmasını dile getirmiştir. Kendisine bu güzel fikirleri için çok teşekkür ederim, saygılar sunarım.

Gelelim belediyemize, yarım asırdır gurbet ele damat gider, gelin gider. Bunlar oraya vardıklarında dil konusunda çok sıkıntı çekerler. Oysa Emirdağ Belediyesi düşünse, yabancı dil kursu açarak bunların bir şeyler öğrenip yurt dışına gitmelerini sağlayabilirdi. Ayrıca gurbetçinin Emlak, v.s. giderlerinin tahsili için bir büro tahsis eder, EYAD'ın da işbirliğiyle hizmet verilmiş olurdu ve gurbetçi geldiğinde elektik, su ve emlak vergisi için iznini harcamazdı. Bununla da onların gönlü bir şekilde kazanılmış olurdu. Ayrıca gurbetçinin geliş ile artan nüfusa su yetmeyeşi onlar için ayrı bir eziyet oldu. Yine onların çocukları için park, bahçe, havuzlar, sinema, eğlence yerleri, düğün salonu yapılmadı. Hep onlardan istedik, onlara bir şey sunamadık.

Şimdi ise ne o paranın bolluğu, ne de o eski heyecan kaldı. Gurbetçi yalnız bırakıldı ve bunun da faturası Emirdağ'ımıza çıktı, çıkacaktır.

Gelin bir olalım, işin ucundan turalım, işi kolay kılalım. Zira Emirdağ hepimizin içinde nazlı bir yarıdır, sevdadır. Hatırası çok çok derindir. Tozlu yollarında hepimizin yalın ayak izleri vardır. İşte bu izleri saklayan bu güne kadar muhafaza eden ve edecek olan da orasıdır, Emirdağ'dır. Ne gurbetçimiz yalnız kalsın, ne de Emirdağ öksüz kalsın.

Bu güne kadar Emirdağ için Avrupa Birliği'nden kredi talep edilip edilmediğini kesin bilemiyorum. Bu yönde sadece Karacalar köyünün istifade ettiğini, proje sunduğunu ve kredi aldığını duydum. Kendilerini başarılarından ve çalışmalarından dolayı tebrik ederim.

İşte bunun için bir olalım, el ele verelim, yol kat edelim. Tez elden projeler sunmak için konsey oluşturalım. En önemlisi de içimizden eğitilmiş şahsiyet sahibi, Ankara'nın dar sokaklarını iyi bilen Emirdağ'ım benim sevdamdır diyen birisini Ankara'ya hazırlayalım. İlde vekalet verelim. Sloganımız her şey Emirdağ için dileklerimizle. Benden selam olsun Emirdağ'ma.

SEZER İNŞAAT

SEZERLER *grup*

Kalite İnşaa Eder

*Sezer inşaat
M&S yapı
Sondecor*

OFİS : Kırım cad. no/10
ESKİŞEHİR

İmalat: Emko mobilyacılar
sitesi no:2 ESKİŞEHİR

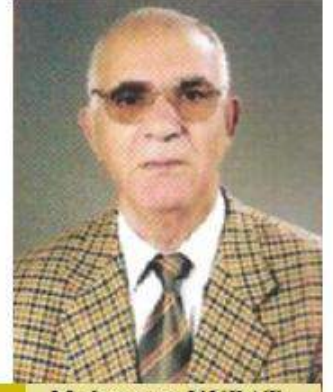
TEL&FAX: 0.222. 2321120

www.sezerlergrup.com.tr

mail: sezer@sezerler-grup.com.tr

Gurbetteki Emirdağlı Şairler

Muharrem KUBAT
Eğitimci-Şair

*"Gurbet o kadar acı
Ki ne varsa içimde,
Hepsi bana yabancı,
Hepsi başka biçimde."*

Gurbeti anlatabilmek için ünlü şair Ke-
malettin Kamu'nun "Gurbet" isimli şiirinin ilk
kıtasıyla konuya girmek istedim. Şair, bu dört-
lülü ile gurbetin çok acı olduğunu, bu acıları
sürekli içinde taşıdığını, bulunduğu yerdeki
her şeyin yabancı olduğunu ve şekil olarak
bile başka biçimde gördüğünü söylüyor.

Sözlük, gurbeti " aile ocağından başka bir
yere gitmek" diye tanımlamış. Bu gidiş bazen
para kazanmak için olabilir, bazen olduğu
yerde geçimini sağlayamaz göç eder, bazen,
bazı yer hoşuna gider ailecek mekan değişti-
rir. Öz olarak; çeşitli nedenlerle doğup büyü-
düğü yeri terk eder. Her ne sebeple olursa
olsun aile ocağından uzakta kalındığında
bunun adı gurbettir. Hele hele doğup büyü-
düğü yeri terk etmişse gurbetin acısı insanın
yüreğine katlanır da katlanır...

Onun için sılasının taşı toprağı bir başka
kokar. Anasını özler, çocukluk arkadaşlarını
özler. Memleketteki sarp kayalar düz ova olur.
Yaylası hiçbir yaylaya benzemez. Koyunların,
kuzuların melemesi hüzzam makamı gibidir
onun dünyasında. O nedenle sıra sevgisi
denen şey duyguların en yücesidir...

Bilindiği gibi; yurtdışına göç bizim Emir-
dağ'dan 50 yıl önce başladı. Yurtdışında 100
bin Emirdağlı olduğu söyleniyor. Bu, başta Al-
manya olmak üzere Belçika, Fransa, Hollanda
ve Danimarka gibi ülkelerde yer alıyor...

Bu insanlarımız yaz tatili için temmuz ayı
geldiğinde yollara düşerler. Çoluk çocuk sıra
hasretini gidermek için her türlü güçlüğe kat-
lanarak doğup büyüdüğü yerlere geliyorlar.
İşte sıra özlemi denilen şey budur. Memlekette-
rinde kaldıkları genellikle bir aydır. Ama bu
eziyete eşi dostu, hısım ve akraba görmek için

katlanıyorlar. Çekilen çileyi hiç hesap etmez-
ler. Çünkü aile özlemi ağır basar. Bu arada eli
kalem tutanlar bu duygularını şiirleştirirler. Bu
yazıda benim amacım o duygu dolu insanları
sizlere tanıtmak. Şiir yazar bu gönül dostları
ne kadardır onu bilemiyorum. Ancak şiir kitap-
ları bana ulaşanları doğum tarihlerine göre ta-
nıtmaya çalışacağım. Bunları sıralamak
gerekirse Ali İhsan Özgür, Fakı Edeer, Kamil
Sayın ve Mesut Kocabaş (Hakiki Kabakçı) şek-
linde oluşuyor. Sözü edilen şairleri tek tek ele
alıp gurbeti nasıl yorumladıklarını sizlerle pay-
laşacağım.

Ali İhsan Özgür, 1939 yılında Emirdağ'ın Su-
vermez köyünde doğmuştur. İlkokul mezunu-
dur. Yurdun çeşitli yerlerinde çalıştıktan sonra
1973 yılında Avrupa'ya işçi olarak gitmiştir.

Şair, "Gurbetten Vatana Kapanan Yollar" is-
mini verdiği şiir kitabının son sayfasında ken-
dini tanıtırken "1986'da eşimi kaybettim. 2.
evliliğim 1,5 yıl sürdü. Eşimin ölümü, 2. evlili-
ğim, hısım ve akrabalarımın ilgisizliği yaz-
mama neden oldu." diye tanımlamış şiir
yazmasını.

Gerekçe güzel. Elbette Tanrı'nın verdiği bu
yetenek bir yerlerde kendini gösterecek. Sev-
gili Özgür'ün de yeteneği böylece ortaya çık-
mış. "Gurbetten Vatana" isimli şiirinin ikinci
kıtasında:

*"Yollar hep barajlı, dönmek zor şimdi,
Bir rızık peşinden getiren kimdi,
Genç gidip de sağ dönülmez dendi,
Nihayet tabutla çevirdi gurbet."* diye

seslenmiş okurlarına. Şair, geliş gidiş esna-
sında yolların virajından şikayetçi olduktan
sonra, bir rızık için gurbet ellere gittiğini, fakat
gurbetin dönüşünün ölümle neticelendiğini
vurguluyor.

"Alarm Çalıyor Emirdağlılar" adını verdiği
şiirinin 7. kıtasında

Gurbet benim, sıra benim, yol benim,

*Hak cephede şehit olan kol benim,
Dağlarıyla, ovasıyla çöl benim,
Her riski kucaklar Emirdağlılar.* demiş.

Bu dörtlüğü ile de şair, yolun, yolağın, sılanın kendisinin olduğu gibi, gurbetin de kendisiyle birlikte yaşadığını, Emirdağ insanının her riske katlandığını anlatıyor.

Şairin bir başka şiiri olan ve adını "Beni Unutmayın Emirdağlılar" koyduğu şiirin ilk kıtasında:

*"Belçika'dan Emirdağ'a seslendim,
Gurbetçinin her derdini üstlendim,
Vatanımın temsiliyle risklendim,
Beni burada unutmayın Emirdağ."* de-

dikten sonra, yine, doğup büyüdüğü yer olan Emirdağlılardan bir dilekte bulunmuş. "beni unutmayın" demekten kendini alamamış. Sevgili okurlar, ben şairin şiirlerinde gurbete bakış açısını belirtirken birkaç kıtasını sizlere sundum. Yoksa, yakındığı çok konular var...

* * *

Doğum yılına göre şimdi sıra Fakı Edeer'in. Fakı Edeer, 1954 yılında Emirdağ'da doğmuştur. İlkokulu bitirdikten sonra bir süre ortaokula devam etmiştir. 1985 yılında Belçika'ya işçi olarak gitmiştir. "Gurbetteki Emirdağ", "Sırlı Yol", "İki Gönülün Yarası" ve "Emirdağ'ına Vardım Sabaha Karşı" adında şiir kitapları vardır. Nesir türü eserlere de imza atmıştır.

Sevgili Fakı'yı yakından tanırım. Gelip geçtikçe uğrar, kısa da olsa şiir ve benzeri şeyler üzerinde fikir alış verişinde bulunuruz. Mütavazi, yetenek dolu bir gönül insanıdır. Ayrıca saz da çalar. Brüksel'deki işyerinde çok sayıda sazı vardır. Canı istediği zaman onların teline dokunmadan duramaz.

"Gurbetteki Emirdağ" isimli şiir kitabının Emirdağlılarım adını verdiği şiirinin 2. kıtasında Emirdağlılarına şöyle seslenmiş.

*"Çığra yoldan Yellibel'e gidilir,
Cacıklar kazılır, dürüm edilir,
Kuzular seçilir, koyun güdülür,
Bahçesi cennet Emirdağlı'nın."*

İşte memlekete özlem böyle candan, içerikli ve samimi olur. Kalemine sağlık Fakı. Yine şair, "İki Gönülün Arası" adlı şiir kitabında "Emirdağ Nere" diye başlık atmış ve ilk kıtada;

*"Biri sorsa bana Emirdağ nere?
Derim ki doğduğum yerdir Emirdağ.
Orda alıştım gam, neşe, kedere,
Derim ki hastaya kardır Emirdağ."*

böyle seslenmiş doğup büyüdüğü Emirdağ'a.

"Döneriz" adını verdiği şiirin ilk kıtasında

yurtdışına dönmek üzere gittiklerini, fakat geri dönemediklerini, orda ev bark sahibi olduklarını şöyle dile getiriyor.

*"Aşıp da gittiler şu karlı dağı,
Döneriz dediler, dönemediler,
Gurbete kurdular evi, otağı,
Döneriz dediler, dönemediler."*

Şair, sevgiliye özlem duyuyor. Bu özlemini "Emirdağ'ına Vardım" diyor ve hemen arkasından sevgilisine şöyle sesleniyor.

*"Emirdağ'ı Salı günü pazarın,
Yar yitirdim uğrun uğrun gezerim,
Gözlerinde kaldı benim nazarım,
Çiçeklerde misin, harlarda mısın?
Yoksa şu dumanlı dağlarda mısın?"*

İnsan kalemine sağlık gönül dostu demekten kendini alamıyor.

Üçüncü sırada sevgili Kamil Sayın var. Şair 1955 yılında Emirdağ'da doğmuştur. Sanat enstitüsü mezunudur. 1978 yılında işçi olarak Belçika'ya gitmiştir. "Gönül Penceresi" isimli bir şiir kitabı vardır.

Şair, sözü edilen eserinin arka kapağında özgeçmişini anlatırken "Şiir hayatına Anadolu aşıklarından aile dostu Aşık Veysel'in ev sohbetlerinden aldığı ilham ve hazla başlamıştır" diye not düşmüştür.

Elbette, rahmetli Aşık Veysel büyük bir halk ozanıydı. Allah gani gani rahmet eylesin. Ama, sevgili Kamil'in dayısı Yoksul Derviş de bu uğurda çok mesafe almış ve ününü Türkiye'ye duyurmuştur. Bunu anlatmakla şunu vurgulamak istiyorum. Kamil'in genlerinde annesi tarafından gelen şiir yeteneği vardır ve bu eserle bu yetenek gün yüzüne çıkmıştır.

Sevgili Sayın da her konuda şiir yazan bir gönül dostumuzdur. Ama, ben bu şiirler arasından gurbet ve sıra özlemini dile getiren birkaç bölümünü sizlerle paylaşacağım.

"Yanarım" isimli şiirinin ilk kıtasında:
*"Gurbet seni taşu çalsam yeridir,
Ahu zarlarım şu dağları eritir,
Hasret narı damarlarım kurutur,
Nazlı yardan ayrı düştüm yanarım."*

diye dert yanmış gurbetten.

Yine "Gurbet Elde" şiirinin ilk girişinde de;

*"Sevdiceği gurbet elde olanlar,
Keder çeker, elem çeker, ah çeker,
Öksüz gibi boynu bükük kalanlar,
Keder çeker, elem çeker, ah çeker."*

diye sevdiceğinden ayrı kaldığı için kendisini öksüze benzetmiş.

Eserinin son sayfalarına doğru "Gelemem" demiş ve:

*"Uzun yıllar vatanımdan ayrırım,
Bizim eller ne haldedir bilemem,
Felek verdi çile çile üstüne,
Çok ağladım şimden gayri gülemem."*

demiş. Şair bu şiirinde de uzun yıllar vatanından ayrı kaldığını, her şeyi merak ettiğini, dertlerinin üst üste geldiğini, zaman zaman gözyaşı döktüğünü dile getirmiş...

Son olarak sıra Hakkı Kabakçı (Mesut Kocabaş)'nın. Mesut Kocabaş 1980 yılında Trakya topraklarında dünyaya gelmiş. Sonradan ailesi Emirdağ'ın Helan köyüne yerleşmiş. Kendisi lise mezunudur. Bir süre de üniversiteye devam etmiş, fakat tahsilini bazı nedenlerle yarıda bırakmıştır. Kabakçı lakabını ise köylerinde çok kabak yetiştirildiği için almıştır. Kabakçı da diğer Emirdağlılar gibi yurtdışına işçi olarak gitmiştir.

Şair, şiirlerini "Gavurcuya Mektup" adı altında bir kitapta toplamıştır. Sözü edilen eserin önsözünde: "Şiir büyüğü bir kelime. Bazen bir şiir dinlediğinizde şiiri anlamasanız bile kopup gider ve esrarlı bir dünyaya merhaba dersiniz. Şiir biter bitmez yine de bu soğuk ve zalim dünyaya kesin dönüş yaparsınız." diye belirtmiş şiir hakkındaki duygularını. Gurbet için de: "Gurbetteki ayrı bir dertli, sılada onu bekleyen ayrı bir dertli." demiş.

Bu gönül dostunun duygularına katılmamak mümkün değil. Her zaman denir ya, önemli olan okuduğunuz şiirde kendinizden bir parça bulabilmenizdir. Ayrıca, yeryüzünde o kadar çok dert vardır ki, sayısını bilmek mümkün değildir. Şair, işte, bu dertlerden birisini kaleme alıp da okuyucusuyla paylaşabiliyorsa mak-sada ulaşmış demektir.

Elbette sılada bekleyen ayrı bir derdi vardır, ona ulaşmak isteyenine ise ayrı bir derdi vardır. Şairle bu kadar dertleştikten sonra yine şiirlere dönüyorum.

Şair, "Sıla Yolu" adını verdiği şiirin ilk kıtasında gurbetten sılaya gelişini, yolculuk esnasında içinin içine sığmadığını, yolculuğunun iki gün devam ettiğini, bu süre zarfında dağları düz ettiğini yalın bir ifadeyle dile getirmiş. İşte o kıta:

*"Cuma günü iş çıkışı kontak çevirdik,
İçim içime sığmaz coştuk yine bu yaz,
Nice dağlar, nice tepeler devirdik,
İki günde yedi düvel aştık bu yaz."*

Şair, "Geliyorum Emirdağ" demiş ve sözü

edilen şiirinin beşinci kıtasında:

*"Sevinçliyim göreceğim diye anamı,
Türkülerle geçiriyorum yolda zamanı,
Türküdeki, harmana sarı samanı,
Sere sere geliyorum Emirdağ."* demiş.

Elbette sevgilerin en yücesi analardadır.

Onun sevgisi hiçbir varlıkta yoktur. Ayrıca, ondan kutsal da bir varlık düşünülemez. Sevgili gönül dostu, bir mısrayla da olsa ananıza yer verdiğiniz için kalemine ve yüreğine sağlık demekten kendimi alamıyorum.

Bazı yaşantılar insanın belleğine öyle yerleşir ki, onu belleğinizden silip atmak kolay olmaz. İşte böyle bir anıdan birisi. Adı da "Elhan Nostaljisi":

"Arpa indirirken vücudumuzu yakan arpa tozunu,

Anamın, başıma iki de bir kalktığı Paşa Kızı'nı,

Unutması kolay mı?

Sevgili şiir severler, yurtdışında bulunan

dört gönül dostunu sizlere kısaca tanıtmaya çalıştım. Her dört gönül dostu da her konuda şiir yazmaktadır. Ben, ancak onların gurbete bakış açılarını, yine bir başka söyleyişle sıra özelemlerini dile getirmeye çalıştım.

Kişi, gurbete düşmeye görsün, vatanın tozu toprağı burnunda tüter. Hele yarım kalmış sevgileri varsa bu özlemin yerini doldurmak ömür boyu mümkün olmaz ve hiçbir şey de yerini dolduramaz. O nedenle bu gönül dostlarının duygularına bir nebzecek bile tercüman olabilmişsem cidden kendimi mutlu sayacağım. Yine ben, bu dört gönül dostuna da daha niceleri diyor, kalemlerine ve yüreklerine sağlık dileklerini iletiyor, Emirdağ'ımız adına gözlerinden öpüyorum.

Lisan-ı halle derdini anlatamayanlara, lisan öğrenmeleri için seferberlik ilan etmiş ve Belçika'da imtihan kazanarak ehliyet almış ilk Türk kıztı...

Fatma Karaca Bilal

Sibel ERENOĞLU
Sinemacı-Gazeteci-Yazar

ARALIK 2011 Emirdağ

Dil bir ekmek, bir su, bir hava kadar önemli. Şu yaşında da başka bir ülkeye gitsem ilk öğreneceğim o ülkenin lisanıdır. Lisanı çözmeden kendimizi bulduğumuz ülkenin insanlarına ifade edemeyiz.

Gurbetle, göçle 16 yaşında tanışan Fatma Karaca Bilal başarılı,

ömek ve kadınların eğitimine büyük katkı sağlamış özverili gurbetçi hemşehrimiz... 20 yıl halkla ilişkiler görevlisi olarak Belçika'da Türk ve yabancı kadınların eğitim imkanı bulmasını sağlayan Fatma Karaca Bilal, Belçika Adli Makamlarında, Poliste, jandarmada 27 yıldır yeminli tercüman olarak çalışıyor.

Belçika'da dört kuşak... İlk gidenler Belçikalıların yapmak istemediği işlerde çalıştılar. Başta hep Türklerin kötü yanları anlatılıyordu. Eğitim sorunu vardı. Sağlık konularında problemler yaşıyordu. Gettoleşmiş yerlerde Türkler çoktu. Evde Türkçe konuşuluyor okulda, işte Flamanca konuşuluyordu... Lisan bilen pek yoktu...

Belçika'ya göç eden gurbetçi ailelerden biri de Fatma Karaca Bilal'in ailesi... Fatma Karaca Bilal'le ilk göç ettikleri günlere döndük... O günlerden bu günlere Belçika'da çalışkan ve öncü bir Türk kadınının yaşam hikayesini sizlerle paylaşıyoruz...

Sene 1970. Fatma Karaca, Eskişehir başhemşirelik okulunu yapılan sınavda ilk sırada kazanmış.

Bundan sonrasını Fatma Karaca Bilal'den dinliyoruz...

İnsanoğlu kaderini kendisi çizemiyor. Çok doğru söylenmiş bir söz sevgili dostlar... Eğer yaban ellerde yiyecek ekmeğiniz, içecek suyunuz varsa hiçbir şey yapamıyorsunuz. Kendinizi yaşadığınız bölgeden üç bin kilometre uzaklara, lisanını örf ve adetlerini bilmediğiniz başka bir dünyada buluve-

İnsanoğlu kaderini kendisi çizemiyor. Çok doğru söylenmiş bir söz sevgili dostlar... Eğer yaban ellerde yiyecek ekmeğiniz, içecek suyunuz varsa hiçbir şey yapamıyorsunuz. Ve de kendinizi yaşadığınız bölgeden üç bin kilometre uzaklarda, lisanını örf ve adetlerini bilmediğiniz başka bir dünyada buluveriyorsunuz... Hele de yaşınız on altıysa aile büyüklerinin aldığı kararlara istemeseniz de boyun eğmek zorundasınız.

riyorsunuz...

Hele de yaşınız on altıysa aile büyüklerinin aldığı kararlara istemeseniz de boyun eğmek zorundasınız.

Günlerden pazartesi. Salı sabahı rahmetli canım babam Emirdağ'dan Eskişehir'e ilk otobüste yerimizi ayırttı. Yatılı okula yerleşmek üzere yola çıktık. Ancak, kadere bakarsanız Pazartesi akşamüzeri postacı bir mektup getirdi. Babamın Belçika'dan istek evrakları gelmişti. Yani babacım Belçikalıların sağlık açısından çok riskli olan kimyasal gübre üreten bir fabrikada çalışmak istememeleri üzerine fabrika yetkilileri iş ve işçi bulma kurumu aracılığıyla yurt dışından işçi getirme kararı almıştı.

Evet babam Belçika'ya gidecekti. Ama benim dünyam karardı. Bir gün sonra için bütün hazırlıklarımı yapmıştım. Bir balon gibi söndü. Çünkü babamın cevabı kesindi." Ben gidersem sizi de götürürüm, Avrupa'da daha iyi okursunuz."

Bir yıl sonra biz her şeyi arkamızda bırakarak Belçika'ya gittik. Anacığım hiç istemedi. Senede bir izine gelirsin ben de burada çocuklarımı okuturum diye çok direndi. Ama nafi! Ve benim de ailemle Belçika serüvenim başlamıştı...

Rahmetli babamın amcaoğlu 1966'da gitmişti ve babama "abi ben Fatma'yı okula yazdırayım mı deyince babam tamam dedi. Beni bir okula götürdü. Lisan bilmediğim bir okul. Karatahtada ne yazıyorsa ben onu defterime aktarıyordum. Ama hiç anlamıyordum. Emirdağ'da lisedeyken siyah önlük beyaz yakalarımız vardı. Ama yeni okulunda makyajlar, kıyafetler serbestti. Ben sınıfta ancak yoklama yapılırken adımla duyduğumda parmak kaldırabiliyordum.

Tüm gün sınıfta iletişimim bundan ibaretti. Sınıfta gördüklerim beni çok üzerine şok ediyordu. Bebek patiği örüyorduk. Ütü yapmayı öğreniyorduk. İlk altı ay düzgün dikebilmek için kağıt dikmiştik. Yemek derslerinde ben oruç olduğum zaman yemediğim için öğretmenle epeyce bir tartışmıştık. Daha sonra anladım ki beni bir meslek okuluna kayıt ettirmişti. Rahmetli Nuri Amcam. Lise 2. sınıfta okumam gerekirken Belçika'da Orta 2'lerle meslek okulunda okumaya başlamıştım. Bir yıl boyunca ağladım. Ben bu okula gitmek istemiyordum. Çok bocaladım. Çünkü ben okumak istiyordum. Sınıfta benimle ilgilenen yoktu. Lisan kursları yoktu. Şunun adı ne diye sorabileceğim hiçbir kişi, kurum, kuruluş yoktu. Ben okula pes ettim. Çalışmaya başladım. Lisanı öğrenmek için can atıyordum. Fırsat buldukça kelimeleri sormaya başladım. Flamanca'nın okunuşu ve yazılışı bizim Türkçemize benzemediği için ben nasıl duyuyorsam ve telaffuz şekli nasılsa öylece not ediyordum. Bir baktım ki bir gün her cebimden en az on kelime çıkıyordu. Ben çekinmeden utanmadan hep soruyordum. Yanlış telaffuz edersem de iyi niyetli insanlar düzeltiyorlardı. Ana okuluna giden çocukların kitaplarını aldım. Oradan kelimeleri çözmeye başladım. Ama hep soruyordum ve öğrendiğim kelimelerle küçük cümleler kurmaya başladım. Haftanın günleri senenin ayları, mevsimler rakamlar derken yavaş yavaş ilerliyordu.

Bu arada işe girdim. Yine aynı şekilde her şeyi yılmadan soruyordum. Akşam okullarına gitmeye başladım. Amacım nereden ne kadar faydalanabilirsem benim için kardı. 1971'in Ağustos ayında Belçika'ya gitmiştik. 1974 Mart ayında Flamanca olarak yaşadığım Gent şehrinde ilk ehliyet alan Türk kıızı oldum. Benim annemin hiç okuma yazması yok. Ama beni ehliyet almaya teşvik eden anacığım oldu. Allah ondan bin kere razı olsun. Yani lisan konusunda o kadar çabaladım ki gittikten 2 yıl 7 ay gibi bir sürede Flamanca olarak imtihan vererek ehliyetimi almıştım. Bu olay Türkler arasında dedikodulara neden oldu.

Kız arabamı sürermiş de, kim bilir nereye gidiyormuş da gibi...

1974 yılı Eylül ayında Emirdağ'da evlendim. Artık eşim Ali Bilal'e başladı çevre baskıları. Neden benim araba kullanmama izin veriyormuş? Erkek Avrupa gibi bir yerde eşine araba sürmesi için müsaade eder miymiş? Bir güven meselesi olarak düşünen eşim de bana destek olunca ben artık bu kabuğu kırmıştım.

Çünkü oradaki yaşayan Türk toplumunun çoğu

belki Emirdağ'ı bile görmeden Avrupa'nın göbeğine gelmişti. Bir kızın ya da kadının araba kullanması çok ayıptı. Bu arada benim lisan öğrenme merakım devam ediyordu.

Biliyordum ki, bizim bir ev bir araba alıp tekrar Emirdağ'a dönmemiz bir hayaldi.

İki çocuk annesi iken bana bir iş teklifi geldi. Bana Belçika Devleti maaş ödeyerek Gent'teki yaşayan Türk ve daha başka milletlerden olan bayanları topluma kazandırmak amaçlı bir iş teklifi gelmişti ve ben bu işe alındım. Türkçe okuma yazma kursları, Flamanca lisan kursları, çevreyi tanıma içerikli kurslar organize etmeyi başarabilmiştik. Bilmiştik diyorum çünkü ben yalnız değildim. Bu işe gönül vermiş Belçikalı arkadaşlar ve gönüllüler vardı. Ben yüzlerce ev ziyareti yaparak kadınları içinde bulundukları izolasyondan çıkarmaya çabalıyordum. Bir mahallede birkaç Türk kadını bir araya getirince hemen orada bir kurs organize ediyordum. Haftada iki kere ikişer saat Flamanca öğrenmeye çalışıyorlardı. Ben aynı zamanda çalıştığım ofiste yönetim üyesiydim. Kırk gönüllü Belçikalı kadınla bu işi beş yıl sürdürdüm.

Yaptığım ara tirmaster değerlendirmelerinde evlerde verilen bu kursların yeterli olmadığını görmüştüm.

Kursiyerler bu olayı muhabbet amaçlı birlikliklere dönüştürmüşlerdi. Beş yıl sonra bir yıl süren bir çabanın sonunda meslektaşlarımı ikna ettim.

Artık evlerde lisan kurslarına son vermiştik. Kadınlar okula geleceklerdi. Kadınlar Merkezi'nde kara tahta ile çalışacaklardı. Bu arada Türkçe okuma yazma kurslarını da başlatmıştık. Türkiye Cumhuriyeti Eğitim Müşavirliği ile yaptığım görüşmeler meyvesini vermeye başlamıştı. Gent'in en az beş bölgesinde okuma-yazma kursları başlattım.

Gent'te bulunan Türk Kültür Öğretmenlerini Türkiye Cumhuriyeti Brüksel müşavirliği görevlendirmişti. Artık hemen hemen her semtte Türkçe okuma - yazma kursları vardı.

Okuma yazmayı bitirip diplomasını alanlar Flamanca kurslarına geliyorlardı. Bu yaptığım işin uzun vadeli bir yatırım olduğunun farkındaydım. Kayıtları için pek çok ev ziyareti yaptım. Bazı erkekler eşlerini göndermek istemiyorlardı. Kurslara giderse eşlerinin gözü açılırmış daha bilinçlenirlermiş. Birçok erkek için eşleri ne kadar cahil ise o kadar iyi idi. Çok acı ama bu bir gerçektir. İstisnalar kuralları bozmaz, eşine destek olan erkekler de vardı.

Ben pes etmiyordum. Bu arada hakkımda dedikodular yayılıyordu. Hippi olduğum, sağcı olduğum,

solcu olduğum, kadınları kötü yola götürüyor olduğum söyleniyordu. Evde şiddet gören kadınlara sığınma evine gitmelerine tercümanlık yapıyordum. Bu arada çalıştığım ofis o kadar büyüdü ki, kırk kişiden fazla personel vardı. Çalışmalar çok yönlüydü. Kadınlar, kızlar, çocuklar ve gençlere yönelik eğitim çalışmalarımız hızla ilerliyordu. Türkçe okuma yazma kurslarına gelen hanımlar Türkiye Cumhuriyeti Eğitim Müşavirliğinden veya Başkonsolosluk'tan aldıkları diplomalarla Flamanca kurslarına geldiler. Orada da belediye başkanı tarafından diplomaları verildi. Kalem tutarken ta başından tutan bu yetenekli hanımlar bu etapları aştıktan sonra ehliyet kurslarına gelmeye başladılar. Ehliyet alanlar da çok oldu. Kadınlara yönelik faaliyetlerimiz bununla kalmıyordu. Belçika'da çeşitli geziler düzenleyerek yaşadıkları yeri ve kültürü öğrenmelerini sağladık. Parlamento binası, Kraliyet binasını tanıdılar. Toplumsallaşmaları için pek çok kermesler organize ettik. Bu çalışmalar özveri ve sabır isteyen çalışmalardı. Ben bir kadın olarak hem kendi toplumum içinde (Türkler), hem çalıştığım ofiste çok mücadele verdim. Bu işe gönül vermiş meslektaşlarımla 20 yıl sürdürdüm. Bu uzun yolculukta eşimin bana çok desteği oldu. Eşim Ali Bilal'e müteşekkirim. Eşimin işi de kolay değildi. Gent'te ilk açılan Emirdağ Pide ve Restoran'ını çalıştırıyordu. Restoranda da yardım etmek zorundaydım. Eşim lisan bilmediği için tüm muhasebe işlerine ben bakıyordum. Bu arada Allah bize dört erkek evlat nasip etti. Restoran saat 24'te kapanıyordu. Gece 02'ye kadar temizliğine yardımcı oluyordum. Sabah 06'da kalkıyordum. Çocuklarımla ikisi okula, ikisi kreşe gidiyordu. Onları erken saatlerde okullarına götürdükten sonra hemen restoranta yetişip 18-20 kilo hamuru elimde yoğurup yumaklayıp fırını yakıp saat 8.30'da işe yetişiyordum. Bu çalışmam yıllarca böyle devam etti. Daha sonra hamur yoğurma makinesi alınca işim biraz hafifledi.

Fotoğraf Koperayti Kardelen Kültür Demeği'ne aittir.

Bu işlerimin üzerine Belçika adli makamlarında, poliste, jandarmada 27 yıldır yeminli tercüman olarak çalışıyorum. Halkla ilişkilerdeki görevimi sağlık nedeniyle 20 yıl sonra bırakmak mecburiyetinde kaldım.

Birçok siyasi partiden teklif aldım. Siyasette yer almayı istememe rağmen çocuklarımla eğitimi ve eşimin işi dolayısıyla onları bırakmamak gayesiyle kabul etmedim.

Her iş gibi benim işim de severek yapılacak bir iş. Sevilmeden yapılan hiçbir iş verimli olmaz. Yıllar süren mücadeleden sonra geç de olsa meyvelerini aldığımı düşünüyorum. Şimdi kurs verdiğim kadınlar kendi işleri için bir tercümana gerek duymadan işlerini yapabiliyorlar, kendi arabalarını kullanabiliyorlar, yaşam kalitelerini yükseltmiş olduklarını ve kendilerini ifade edebildiklerini görüyorum.

Her şey para değil! Paranın açamadığı kapı çoktur. Ücret almadan çok tercümanlık yaptım.

Dil bir ekmek, bir su, bir hava kadar önemli. Şu yaşımda da başka bir ülkeye gitsem ilk öğreneceğim o ülkenin lisanıdır. Lisanı çözmeden kendimizi bulduğumuz ülkenin insanlarına ifade edemeyiz. Şimdi belediye mecbur etti. Yeni gelen yaşlı genç herkese ithal gelin ve damatlara mecbur tuttu. Kayın-peder ve kayınvalide istemese dahi Belçika'da kurslar mecburi. Hatta Türkiye'den gitmek isteyenleri Flamanca dil kurslarına tabi tutuyorlar.

Babamın istek mektubu ile çıktık yola. Bir araba, bir ev alacak kadar çalışıp geri dönmeyi hayal ediyorduk. Memleketimizden ayrılmak istemedik. Canım babam Hakkın rahmetine kavuştu. Annem sağ. 2 kuşak olarak ailecek Gent'te yaşıyoruz... Üçüncü kuşak oğullarımız Yenal, İsmail, Engin ve Bilgin eğitimlerini tamamladılar ve iş yaşamına atıldılar. Gurbette dördüncü kuşak dünya tatlısı 4 torunum var. Can, Lara, Alara, Ecrin... Ben onları çok seviyorum. Onlar benim her şeyim.

**Eskişehir'deki
Emirdağ Kültürevi
Yakında
Hizmetinizde...**

Sağlamlar Ticaret

Dayanıklı Tüketim Malları

Sakarya Cad. No:4 Merkez Eskişehir

Tel: 0 222 231 18 09

Fax: 0 222 233 50 06

GÖÇÜN 50. YILI

Ertuğrul ALTINEL
Eğitimci-Gazeteci

Tam 50 yıl önce Türkiye'den Almanya'ya başlayan iş gücü göçü, Almanya'nın siyasetinde, sosyal hayatında ve ekonomisinde ciddi değişikliklere neden oldu. Göçmenler için de geri dönüşü olmayan bir sürecin başlangıcı oldu. Göçmenler 50 yıldır Almanya'nın bir parçası olma mücadelesi verdiler. Alman toplumu da göç ve uyum tartışmalarıyla tanıştı. Misafir işçi, sınıfını artık geçmişte bıraktı. Türk göçmenleri, bugün Almanya'da pek çok alanda kendilerinden söz ettirmektedirler. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından göçün 50. yılında etkinlikler düzenlediler. Almanya'nın başkenti Berlin'de "50 yıl, 50 Karikatüristinin Gözüyle Türkler" başlıklı sergiler açıldı. Bu sergi T.C. Berlin Başkonsolosluğu bünyesinde faaliyet gösteren 'Türkevi'nde sergilendi. Sergiye ilgi büyüktü... Avrupa'ya göç eden Türkler'in çoğu, işveren konumunda olmaya başladılar...

Türkiye'den Almanya'ya işgücü göçünün başlaması gerçekten de 'önemli bir olay'. Hem Türkiye ve Türkler için, hem de Almanya ve Almanlar için. Göçün 50. yıl dönümü ile ilgili bu etkinliklerin büyük bölümü göçün neden ve nasıl başladığını, neden bugünkü durumun yaşandığını anlayabilmek ve bu ülkedeki geleceğin zorluklarına hazır olmak için önemli.

Şu anda Almanya'da 9000 Türk işçisi çalışmaktadır. İlk zamanlarda Türkiye'den Almanya'ya gitmek için vize gerekmiyordu. Ama şimdi Türkiye'den Almanya'ya gitmek için vize gerekiyor. Zaten göç 1961'den önce başlamıştı. Büyük işgücü sıkıntısı çeken ve açığını kapatmak için 1950'li yılların ortalarından itibaren Güney Avrupa'dan, önce İtalya, sonra Yunanistan, sonra da İspanya'dan işçi ithaline başlamış olan Almanya'da fazla zorlukla karşılaşmadan yeni bir yaşama adım atabilmişti. Bazıları da işgücü sıkıntısının farkına varıp bundan para kazanmayı hedefleyen özel araçlar aracılığıyla Almanya'daydı. Bir de resmi yollardan gelenler vardı. Meslek eğitimi programları çerçevesinde Türkiye'den Almanya'ya 1957'den itibaren yüzlerce kişi gönderilmişti. Daha göç resmen başlatıldığında Almanya Cumhuriyeti'ndeki Türklerin sayısı binlerle açıklanıyordu. Göç denilen işgücü ithali resmen 1961'de başladı. Almanya, 30 Ekim 1961'de iki ülke arasında imzalanan İşgücü Mübadele Anlaşması ile, Türkiye'den işçi almaya başladı. Anlaşmanın 1 Eylül'den itibaren geçerli olduğu kabul edilmişti. Almanya'ya Türklerden işçi göçü söz konusu

antlaşma ile kısa sürede büyük patlama gösterdi. Yüz binlerce insanımız 'Gurbetçi' olarak geleceğini Almanya'da çalışarak kurmak için yollara döküldü. Almanya'nın güçlü, kuvvetli ve sağlıklı işçilere ihtiyacı vardı. Ancak savaş sonrası toparlanma dönemindeki Almanya'nın işgücü ihtiyacını karşılayabilmesinin tek yolu işgücü ithal idi. Savaşta ülkenin ihtiyaç duyduğu erkek işgücünün önemli bir bölümü imha olmuştu. Ayrıca binlercesi halen esir kamplarındaydı. Üstelik yeni kurulan NATO'ya Federal Almanya'da üye olarak alınmış ve Almanların yeniden ordu kurmasına izin çıkmıştı. Yani çalışabilecek durumda olan erkek nüfusun bir bölümü de silah altına alınmıştı. Almanya'nın hızla büyüyen ekonomisinin ihtiyacını karşılayacak işgücünü ülkenin kendi insanlarının karşılaması mümkün değildi. 1953 yıllarından itibaren, Almanya'ya dışarıdan işgücü getirilmesi yönünde planlar yapılıyordu ve bu planlar hayata geçirildi. 1950-1960'lı yıllarda hem Türkiye'den hem de diğer ülkelerden yüz binlerce işçi ithal edildi. İthal işçilerin Almanya'ya yerleşmeleri adeta teşvik ediliyordu. Onlar da yerleştiler. Türkiye'de bıraktıkları ailelerini getirmeye başladılar, Almanya'da çocuk çocuk, torun sahip oldular. Bu ülkelerdeki Türk nüfusu kısa sürede büyük patlama gösterdi.

Almanya 1973 yıllarında Türkiye'den işçi alımını resmen durdurdu. Bu ülkedeki Türklerin sayısı 1 milyonu bulmuştu. 1973 yılından itibaren göç yavaşladı. Bugün Almanya'da bir bölümü bu ülkeye 50 yıl önce gelip yerleşen ve 4 kuşaktır burada yaşayan, Türk kökenli 3 milyon insan yaşamaktadır. Bir bölümü artık Alman vatandaşı olmuş, bu toplumla kaynaşmıştır. Büyük bir bölümü de Alman vatandaşı olmadan toplumun bir parçası olmuş. Bir bölümü ise kaynaşmaya ve bütünleşmeye direnmektedir. Diğer bir bölümü de çeşitli nedenlerle kaynaşamamaktadır. Hepsinin ortak özelliği bu ülkede kalıcı olmalarıdır. Ayrıca bu ülkenin bir parçası oldular. İçlerinde çoğunluğa yön verme hedefli politikacılar, devlet adamları ve kadınları çıkmaktadır. İş dünyasında Türk kökenli liderler artık istisna değildir. Binlercesi kendi iş yerlerini kurarak serbest girişimci olma şansını denemektedirler. Bunlardan çok başarılı olanları da vardır. Binlerce kişinin iş bulabildiği iş yerleri bunlardır. Alman ekonomisine milyonlarca euroluk katkıda bulunan girişimcilerimiz bulunmaktadır. Varlıklarıyla, kültürel yaşamlarıyla, mutfaklarıyla bu ülkeyi zenginleştirdiklerinin kabul edildiği dönemlerde yaşadığı.

Hayatınıza

Sağlık Katar

☎ 0222 335 0 335

ÖZEL
**ÜMIT
HASTANESİ®**

Batıkent Mh. Gerekli Sk. No:13 Tepebaşı / **ESKİŞEHİR**

Çok Sevdığı Vatanı Emirdağ

Elif BAĞCI

Türkler kıtalar arası yürümüş, göçmüş; ilden ile bölgeden bölgeye değil. Emirdağlı ise, ileriye, daha ileriye, herkesten öteye, en uzağa.. Orta Asya nere, Türkistan nere, Türkiye-Emirdağ nere...

Zamanla yetmemiş yaylaya inip çıkmak. Kamyoncu olmuş, otobüscü-tirci olmuş yeter ki gideyim demiş.

Bir bilinmeyenin peşine düşmüş yine hiç düşünmeden. Kimselerde olmayan bir cesaretle. Dilim, param, tahsilim yok, hele de hiç bilgim ve imkanım yok demeyip bir kendi gibi hemşehrisinin peşine düşüp Fransa'nın orta yerine inmiş beş parasız. Almanya demiş, Hollanda sınırından atlamış "ya Allah!" diyerek. Belçika'yı hepsinden evla bulmuş, kalmamış Avrupa'da selam vermediği bir yer.

Değerli yazarımız, araştırmacı Ahmet Urfalı diyor ki: "Bu göç, bu yürüyüş de bitmeyecektir burada, devam edecektir." Ben de diyorum ki, bu azim ve cesaret bizde olduktan sonra, dünya bile kesmeyecektir bizi. Hem duyduğuma göre gelecekteki "Uzay Yolculukları" için çok rezervasyon yaptıran varmış Emirdağlılardan. Şaşırmadınız değil mi? Çünkü bizim genetiğimizde D.N.A.'larımızda var bu iş...

Benim ilgim de mektuplarla başladı Avrupalı Emirdağlılarla. Yeni öğretmeniz, okul müdürümüzün arkadaşı Hollanda'ya gitmiş. Her hafta mektup geliyor. Olağanüstü bir dünyada olmaz ve olamaz tanımayan Emirdağlı'nın delikanlılığın da tetiklediği çaresiz, zor trajikomik yaşamı.

Birisi okuyor herkes dinliyor merakla. Film gibi.. Heyecanlı yorumlar, sonra cevap yazıyoruz topluca, hep birlikte bir tek cevap, sadece bizim müdür yazmış gibi. Olaydan haberi olmayan Hollandalı Emirdağlı da coştukça coşuyor ve öyle tımtıraklı şeyler anlatıyor ki sabırsızlıkla bekler oluyorduk mektupları.

Bir arkadaşım var. Okulu, sevdiği çocuğu, her şeyi bırakıp Almanya'ya gitti. Hem de istemeden, ablasının uygun gördüğü biriyle evlendi, hiç tanımadığı biriyle. O günün anlayışı ile, "geleceğini garantilemek için" yani..

Anne, akıllı sıra dışı bir kadın. Beş çocuğundan dördü Avrupa'da. İçi yanıyor, hasretle kavruluyor, sadece bedeni Emirdağ'da. Akına geldikçe bize uzak olan evinden beş zarf ve bir yığın kağıtla yola çıkıyor, onu gören bütün yazıcılar kaçtığından en son bize ulaşıyor. Bizim evdeki yazıcılar dahi toz olduğundan ihale bende kalıyor. Beş tane belki kırk sayfa mektup ama ne mektup.. Uzun uzun rüyalar, sevgiler, hasretler, kavgalar, kakınçlar, tembihler, istek ve temenniler, Aman yarabbim!.. Dinleme ve cevap servislisi.. Onun memnuniyetiyle kazandığım şöhret sayesinde kocası Avrupa'ya gitmiş gelinler, anneler, öğrencim olan, özellikle baba ve aile hasretiyle içli kompozisyon yazıları ve şiirler yazan gençler.. Kendim gitmedim; ama bilhassa duygusal olarak çok çok içinde oldum diyebilirim bu derin maceranın...

Kimler nasıl gitmedi ki işte size anlatmadan geçemeyeceğim ilginç bir hikaye.

Biliyorsunuz Emirdağlı, Emirdağ'ı da yanında taşıdı Belçika'ya. Herkes gider de bizim edeler kalır mı hiç. Bir grup ede, takımı taklavatı toplayıp Belçika sınırına dayanmış, "olmaz" demiş görevliler. Mesleğiniz yok, alamayız sizi, kalifiye eleman değilsiniz. Bizim cinler geri mi dönecek. Anında gırnata-klarnet, tef-dümbelek ne varsa dökerler ortaya ve öyle bir **dabandan** ziyafeti çekerler ki bu müzik ziyafeti karşısında mest olan gavurlar **orkestra** olduğunuzu neden belirtmediniz diyerek memnuniyetle açarlar kapılarını.

Önce şaka gibi başladı her şey, sonra öyle hale geldi ki Avrupa fikri, gençlik hayalleri ile birebir örtüştü. Kolay ve lüks yaşam, zahmetsiz kazanç, özgürlük hayallerine ulaşmanın en kolay yolu gibi geldi. Yeni edinilen meslekler, kazanılan üniversite eğitimlerinden vazgeçildi.

Meşakkatli göründü buradaki yaşam ve çığ gibi aktı gençler...

Hayaller ve gerçekler farklı çıktı çoğu kez. Yüzlerce kitap yazılacak yaşamlar oluştu. Ellerinde tahta bavulları ile **döneceğim** diye yola çıkanlar ihtişamlı tabutlarla dönebildiler. Hollanda Kraliçesi olacağını zanneden genç kızlar, temizlikçiliğe bile razı oldular. Oturamayacakları köşkler bezediler Emirdağ ve köylerini. Uçaklar doldu taşı Emirdağlılarla. Salı günleri Emirdağ garajından direk Brüksel'e otobüsler kalktı. Çok acılar çekildi, ağır bedeller ödendi, hasret damgası vurdu her şeye.. Zorluklarla baş edilip nice mutluluklar yaşandı, başarılar kazanıldı.

Sonunda zaman hükmünü işledi. Ateşi düştü yaşamın. Avrupalı oldu Emirdağlılar. Emekler boşa çıkmadı. Evlatlar yetiştirdi kraliyet okullarında okuyan. Patronlar, işverenler oluştu. Bakanları, milletvekilleri, yerel yöneticileri ile **biz de varız** dediler. Gurur tabloları oluşturdular.

Ve Şimdi!

By-pass olmuş Emirdağ, damarları kesilip Brüksel'e bağlanmış, Türkiye çıkmış aradan. Sokaklarında Avrupa vatandaşları dolaşıyor. Avrupa'yı görmeyen hiç kimse kalmamış. Orada hiç bulunmamış orta yaşlı kesim, evlatları sayesinde yılın yarısını Avrupa'da geçiren, AB vatandaşı olmuşlar.

Yarım asırlık bu büyük çabanın sonucu oluşan zenginlik; gösterişli sıkışık binalar, dünya markası taşıtlar, binbir çeşit görsel obje ve eşya karmaşası.. Eski güzel zamanlarda açıkça ve doğrudan görülebilen hayatın basit anlamını yok etmiş. Kasabalı kaybettiği mana ve içsel tatmini, bu meta zenginliğinde bulmuş gibi...

Ve Yüz Yıl Sonra Bir Gün!

Eskilerin "Mazoğlunun tarla" dediği Emirdağ mezarlığının önünde lüks bir otomobil duracak, içinden Avrupalı bir aile inecek. Yanında çocukları, ellerinde çiçekler ve kadın yabancı bir dilde şöyle diyecek: --- İşte oğlum, burası senin büyük büyük babanın mezarı, burası onun vatanı, çok sevdiği vatanı...

Gurbetin Kapısı GÖÇ

Rabia BARİŞ
Şair

Altmışlı yıllarda başladı Emirdağ'ından Avrupa'ya göç. Ben o zamanlar yeni yetişip gelen genç bir kızdım. Komşularımızdan tek tük gidenler vardı. Kimileri evin erkeği evden gittiği için çok üzgündü, kimileri aman bacım ne olacak yokluk çekmekten iyidir, çok para varmış elin gâvurunda, beş on sene sonra yükünü tutar gelir diye seviniyordu. Aradan bunca zaman geçti, bazı aileler dağıldı yok oldu, çoğu aile de bütün sülalesini oralara taşıyıp yükünü tuttu. Önceleri elin gurbetinde bir miktar para edinip dönmek isteyen insanlar ilerleyen yıllarda bulundukları ülkelerde kalmayı tercih ettiler. Zira yıllar içinde çocukları büyümüş yeni evler açılmış, torun torba sahibi olmuşlardı. İlk gidenler geri dönse çocukları torunları gurbet ellerde kalacak yeni bir bölünme başlayacaktı kaderin çizdiği çizgide.

Yıllardan sonra ben de bir gidip göreyim dedim, akrabalarımı, tanıdıklarımı. **Bu yazı on beş bölümlük yazı dizisinden bir bölümdür.** Yirmi dört aralık 2008 yeniden Belçika'dayım. Burası Brüksel. Önce Metin Edeer'in pide salonuna vardık, içeride, dışarıda, herkes Emirdağlı. Mağazalar, marketler, aklıma ne gelirse gözünün gördüğü her yer Emirdağlı. Bir an kendimi Emirdağ'da sandım. Metin Edeer bize misafirperverliğini gösterdi. Emirdağ pidelerinden ve tatlılarından ikram etti. Biraz önce anlattığımız gibi çok nefisti. Biraz memleketten, memlekettiden anlattıktan sonra çaylarımızı yudumlayıp oradan ayrıldık. O gece yine bir akrabamın evinde toplanıp muhabbet ettik. Bu arada anlatılanları can kulağıyla dinliyordum. Okula giden çocuklardan bahsettiler. Burası Brüksel. Çocuklar okula kayıt yaptırırken hüviyeti gören yetkililer Emirdağ'lı mısınız, Türkiyeli misiniz diye soruyorlarmış. Emirdağ'ını Avrupa'daki eyaletler gibi eyalet sanıyorlarmış. Hatta oradaki yabancılardan görmeye gelen çok olmuş. Hoş beşten sonra geç vakit başka bir akrabam beni alıp evine götürdü, birkaç gün onlarda kaldım. Gezi serüvenimize onlardan devam ettik. Bu kez güzergah Gent'ti, benim işimse gezmek. Ev sahiplerine Gent'e gitmek istediğimi söyledim, hemen götürdüler. Ben bir misafirim, yol bilmem, dil bilmem, bir yere gitmek istediğimi söylediğimde hemen götürüyorlardı, sağ olsunlar var olsunlar, teslim alanlarsa geri götürmeyi vaat ediyorlar, ben de böylece gideceğim yerlere gitmiş oluyordum. Gent'te ilk olarak Şair Fakı Edeer'in pide salonuna varıyoruz. Hemşehrim bizi gördüğüne çok sevindi. muhabbetle karşılayıp misafirperverliğini gösterdi. Bize Zeynepoğlu pidelerinden ikram etti. Edeer kardeşler pide işinde iyice ustalaşmışlar. Fakı Edeer zaten şair dostlarımızdandı, birbirimizi gıyaben tanıyorduk. Bu vesileyle tanışmış olduk. Pide konusunda ünleri Almanyalara kadar gitmiş Mönşünglatbahta duymuştum, az çok biliyordum. Fakı Edeer aynı zamanda saz çalan, beste yapan, şiir

yazan on parmağında on hüner bir hemşehrimiz. Pide salonunun duvarında sıra sıra sazlar asılı. Biraz muhabbet ettikten sonra oradan ayrıldım. Değerli eşi, bir gece misafirleri olmam için çok ricada bulundu; ama benim fazla zamanım yoktu, dahası o gece Brüksel'e tekrar dönmem gerekiyordu. Fakı Bey biraz şiir yorumladı, zevkle dinledim. Bir müddet sonra arkadaşım beni almaya geldi. Birlikte yola koyulduk, evinin uzaklığı beş yüz metre kadarmış. Bir yandan yürüyörüz, bir yandan arkadaşım, şurası falanların evi, şurası fişmanların dükkanı diyordu. Çok enteresandı, bu insanların kimisi köylüm, kimisi komşum, kimisi akrabam, kimisi arkadaşım, kimisi tanıdığım. Doğrusu şaşırıp kaldım.

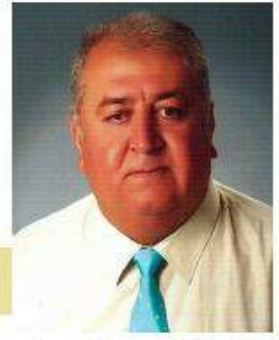
Arkadaşıma birkaç tanesiyle kapıdan görüşeyim, dedim. Olmaz dedi. Neden dedim. Zamanın dar, seni kapıdan bırakmazlar, dedi. Söz, dedim. Girmeyeceğim. İki akrabayla kapıdan gördüğüm rüya gibi onlar da şaşırıp kaldılar. Gece başka bir ziyarette bulunduk. Oraya bir başka arkadaşım geldi, eski günleri yad ettik, ikram izzetten sora beni aynı gece Brüksel'e tekrar götürdüler. Gent gezisi böylece tamamlanmış oldu. O gece bir gün önce kaldığım akrabamda kaldım. Yine sabah oldu, birkaç akraba ziyareti yaptık, bu ziyaretlerde yeni şeyler öğrendim. Zaten Almanya'da da duymuştum, Brüksel ve Gent'in belli başlı yerlerinde Emirdağlılar, Emirdağ Cumhuriyeti kurmuşlar, diye söylüyorlardı. Bu söylentiye Emirdağlılar gururla söylerken diğer Türkler kerhen söylüyorlar. Doğrusu benim oldukça hoşuma gitti, gururlandım. Bu arada hoş olmayan şeyler de var tabi. Buralarda Flamanlar azınlıkta kalmışlar. Kalanlar da kaçmaya çalışıyorlarmış, hatta Flaman gençler Türklere karşı kusur etseler, Türk gençleri onları evire çevire halledip polis oraya ulaşınca kadar dağılıyorlarmış. orada yaşayanlar böyle anlattılar, bunlar hoş şeyler değil.

Ne yapsın Flamanlar anlattığımız yerlerde evlerin yüzde doksanı Emirdağlıların. Kiracılarıysa yabancılar. Flamanlar, İtalyanlar, Bulgarlar, Rumlar, Faslılar gibi, Brüksel'de bulunan Türklerin hemen hemen hepsi kendi evlerinde. Flamanlara gelince insanın kendi memleketinde kiracı olması kolay değil, diye düşünüyorum, hatta hazmı zor olmalı ne yapsın Flamanlar, onlara da hak vermek lazım diye düşünüyorum.

Şimdilerde bizim ülkemizi de yabancılar parselliyorlar, ne kadar üzülmüyoruz. Dileğimiz o ki, inşallah bu duruma bir dur diyen çıkar, güzel ülkemize yabancılar yerleşemez. Yoksa kahrımızdan ölüyoruz, zira biz işçi olarak gittik o ülkelere, onlarsa patron olarak geliyorlar, bizim ülkemize her birileri dev çiftlikler kuruyorlar kapalı kapılar ardında neler yapıyorlar nereden bileceğiz. Milletlerin vatanını yabancılara kaptırması çok acı doğrusu...

BELÇİKA'DAKİ EMİRDAĞLILAR

Fikret AKIN
Şair - Yazar

Uçsuz bucaksız bir bulut denizi üzerinde güneşle arkadaşlık yaparak süren yolculuğumuz, THY kaptan pilotunun "Sayın Yolcular... Brüksel Havaalanı'na inmek üzereyiz. Lütfen kemerlerinizi bağlayınız." anonsu ile yeni bir heyecana dönüştü. Yıllar sonra TRT-INT kanalının "Uzaklardaki Yakınlarımız" ekibinin, bilhassa Emirdağlılar tarafından ilgi gören ve o zamanki Emirdağ Belediye Başkanı Lütfi İhsan Dağ ile birlikte canlı yayına katıldığımız "Emirdağ" programının Belçika çekimleri için Belçika'ya gidiyoruz. Belçika'da TRT-INT ekibiyle birlikte EYAD'm davetlisiyiz.

2008 yılının 13 Kasımında, Brüksel Havaalanı'na, çoğunluğu yabancı olan yolcuların alkışları arasında iniyoruz. Bizi, EYAD İkinci Başkanı Necati ŞEVİK ve bize gezi boyunca rehberlik edecek çocukluk arkadaşım Cemil Doğan karşılıyor. Hep birlikte, kalacağımız Diyanet Vakfı Misafirhanesi'ne geçiyoruz.

Metin Edeer ve EYAD

Kısa bir dinlenmeden sonra misafiri olduğumuz EYAD binasına geçiyoruz. Burada bizi, derneğin Yönetim Kurulu Başkanı Metin Edeer ve başta yönetim kurulu üyeleri Necati Şevik, Halil Gürbüz olmak üzere diğer üyeler karşılıyor. Emirdağlılar Vakfı adına hediye olarak götürdüğüm yağlıboya "Topak Ev" tablosunu, hep birlikte demek yönetim kurulu odasının duvarına asıyoruz.

Biraz sonra yönetim kurulu toplantısı başlıyor. Bizim de katılmamızı rica ediyorlar. Metin Edeer başkanımızın şahsında, bütün yönetim kurulu üyelerinin yüreklerindeki Emirdağ sevgisi ve Emirdağ'a hizmet aşkı gözlerinden okunuyor. Böyle bir manzara karşısında çok mutlu oluyorum.

Her sene olduğu gibi bu yılki "Kurban Kampanyası" kararını alıyorlar. Her sene EYAD öncülüğünde yüzlerce kurbanın Emirdağ'da kesilip her bir azasının değerlendirilerek fakir ve fukaramıza dağıtıldığını öğreniyoruz.

Ayrıca özürlü Emirdağlı hemşehrilerimiz ve hatta diğer illerdeki özürlü vatandaşlarımız için yüzlerce akülü özürlü arabası dağıttıklarını sevinçle izliyorum.

Yine Emirdağ'a çok modern devasa bir gündüz bakımevi, kreş ve anaokulu binası kazandırmak istediklerini; fakat bu teşebbüslerinin hizmetin kendi okullarına yapılmasını ön planda tutan bir kısım okul müdürleri tarafından engellendiğini üzüntüyle öğreniyorum. Onlar da buna karşılık Emirdağ'ımıza modern bir park kazandırma kararı aldıklarını ve bu parkın adının "EYAD Parkı" olarak 2009 yılı Temmuz ayında tamamlanıp açılacağını söylüyorlar. Biraz buruk da olsa memnuniyetim artıyor.

Toplantıdan sonra Başkan Metin Edeer'in pide salonuna gidiyoruz. Bu işe önceleri şaşırان TRT-INT ekibi, pidelerini yedikten sonra bu kadar lezzetli pide yemediklerini belirtiyorlar. Pideler, rahmetli Zeynepoğlu Mustafa Usta usulü... Fırında torun Mustafa var. Dedesinin hüneri önce babası Metin'e, sonra da kendisine geçmiş. Zeynepoğlu Mustafa Usta'nın pidesi ve güvecinin damak tadıyla yetişmiş bir Emirdağlı olarak Brüksel'de aynı damak zevkini yıllar sonra bulmak beni son derece mutlu ediyor. Nur içinde yat Mustafa Usta...

Schaerbeek Belediyesi ve Sait Köse

Ertesi sabah ilk iş olarak Schaerbeek Belediyesi Başkan Yardımcısı Sait Köse'yi ziyaret ediyoruz. İflasın eşiğinde olan belediyeyi, almış olduğu tedbirlerle nasıl düze çıkardığını anlatıyor. Sonrasında ise TRT-INT ekibine ve bizlere, Türk usulü demlenmiş tavşankanı çay ikram ediyor bu güleç yüzlü candan hemşehrımız... Kendimizi Türkiye'de bir devlet dairesinde hissediyoruz. Sait Köse kardeşimiz, Belçika'daki yerel yönetimlerde pek çok hemşehrimizin "seçilmiş" olarak görev yaptığını söylüyor. Gurur duyuyorum...

Ekonomik Kriz ve Emir Kır

Öğleden sonraki durağımız, Brüksel bölgesinin seçilmiş "Gençlik ve Spor Bakanı" hemşehrımız Emir Kır'ın makamı oluyor. Yine çok iyi karşılanıyoruz. Bakanımız, TRT-INT ekibinde verdiği mülakatta bir soru üzerine, Avrupa'da süren ekonomik krizden en az etkilenen kesimin Emirdağlı gurbetçiler olduğunu; bunun birinci sebebinin Emirdağlı gurbetçilerin en az % 80'inin Belçika'da ev sahibi olmasının yattığını, ülkede ortalama aylık gelirin 900 - 1.000

euro olduğunu, en düşük kiranın da 400 euro'dan başladığını ve kira ödememenin Avrupa'da büyük bir avantaj olduğunu belirtiyor. Eski püskü de olsa, tuvalet ve banyonun sonradan eklendiği bu Belçika evlerinin önemini şimdi anladıklarını söylüyor. İkinci sebep olarak da Emirdağlılara has akrabalık, arkadaşlık ve yardımlaşma duygusunun üst seviyede olmasını gösteriyor.

Sülaleden bir kişinin veya köyden bir kişinin veya mahalleden bir kişinin gitmesiyle, herkesin ilk başta işsiz akraba ve sonra diğer hemşehrilerini istek yoluyla Belçika'ya aldırıldığı ilk seneleri ve evlenme yoluyla her yıl pek çok gencimizin Belçika'ya geldiği o yüksek sosyal dayanışmamızı düşünüyorum.

Emir Kır, yine pek çok hemşehrimizin artık Belçika'da işveren konumunda olduğunu; banka sahibi, fabrika sahibi, turizm şirketi sahibi ve müteahhit hemşehrilerimizin yanı sıra esnafılık yapan ve ayrıca üst düzey bürokrat konumundaki pek çok hemşehrimizin olduğunu söylüyor. Gurur duyuyorum.

Türk Köyü Faymonville, Waterloo, Atomium

Ertesi sabah TRT-INT ekibiyle birlikte "Türk Köyü" olarak bilinen Faymonville'deyiz. Cemil kardeşimin arabasıyla geldiğimiz bu köyde, bize Kore'nin Lütfi'nin (Lütfi Çetin) büyük oğlu Mahmut rehberlik ediyor. 2. Dünya Savaşı sırasında evlerine Türk bayrakları asarak Nazi katliamından kurtulan bu köy, her yıl Türk Federasyonu tarafından düzenlenen festivalden sonra ün kazanmış. Eski köy evlerinin yerini şimdilerde villalar almış. Vatandan uzaktayken gönderde Türk bayraklarının dalgalanması ve köy sakinlerinin "Biz Türk'üz" demeleri duygusal anlar yaşamamıza sebep oluyor.

TRT-INT ekibinden ayrılarak köyü gezmeye başlıyorum. Biraz sonra ileride arka arka giden bir kamyonetin çarptığı, yerde yatan bir ihtiyara rastlıyorum. Telaşla yardım istemek için civardaki evlerin zillerini çalıyorum. Herkesin kapı-duvar olduğunu hayretle görüyorum. Neyse ki Mahmut imdada yetişip ambulans çağırıyor. Biraz sonra ilerideki cafe'de, kendilerinin Türk olduğunu söyleyen insanlara "adınızın Türk olması önemli değil; davranışlarınızla Türk olduğunuzu gösterin" diyorum ve ülkemizdeki bilinçsiz de olsa bir kaza esnasında insanların nasıl da yardım için çırpındıkları aklıma geliyor.

Dönüşte Waterloo'ya uğruyoruz. Burası muazzam ve mutlaka görülmesi gereken bir alan olarak göze çarpıyor. Bir tek savaşın geçtiği bir mekanın bile turizme kazandırılarak nasıl ranta dönüştürüldüğünü ibretle izliyoruz.

Brüksel'e dönüşte ise ünlü Atomium'u geziyoruz.

Brüksel'in kalbi Grand Place

Akşam yemeğinden sonra Grand Place'ı gezmek istiyoruz. Daha önce "Brüksel'in kalbi" olarak bilinen bu meydanda eğlenen muhteşem kalabalıklarla sabahladığımı söylüyorum.

Saat akşamın henüz 7'si ve koca meydanda incin top oynuyor. Birkaç tane pub (bar) açık; onlarda da pek müşteri yok. Başka dükkanlar kapanmış. Hayretle bekçilere neden böyle olduğunu soruyoruz. Ekonomik krizin yanı sıra Bulgaristan ve Romanya'nın AB üyesi olmasından sonra pek çok işsiz Bulgar ve Romen'in Brüksel'e geldiğini, bunların da pek çok suç işlediğini, bu durumdan korkan Belçikalıların da erkenden evlerine gittiklerini öğreniyoruz. Türkiye'yi AB'ye almayan yetkilileri düşünerek içimizden "Oh olsun! Beter olun!" demek geçiyor.

Sonra Schaerbeek'e dönüyoruz. Aman yarabbi! Pek çoğu Emirdağlı hemşehrilerimizin olan dükkanların tamamı ışıltı ışıltı. Bu canlılık, TRT-INT ekibinin de dikkatini çekiyor. Brüksel'de Türk bölgesinde hayatın 24 saat canlı olduğunu görmek bizi ayrıca mutlu ediyor.

Gent ve Fakı Edeer

Ertesi sabah çekimler yapmak üzere önce Brugge'e gidiyoruz. Bu arada Fakı Edeer telefon ederek hepimizi yemeğe beklediğini söylüyor.

Gent şehrine geçiyoruz ve Fakı'nın pideci dükkanındayız. Ferah ve geniş mekanda her türlü yiyecek var. Fakı'nın, Zeynepoğlu Mustafa Usta'nın büyük oğlu olduğunu öğrenen TRT-INT ekibinin, "Emirdağ pidesi dururken başka bir şey yenmez." diyerek pide sipariş etmeleri bize ayrı bir mutluluk veriyor. Bir de Emine kızımızın yaptığı "Arabaşı Çorbası"na iştahla kaşık sallıyoruz.

Fakı kardeşimiz burada bir "Kültür Derneği" kurmuş. Orada çekimler yapılıyor. Bu otantik mekanda akşam üzeri bir "Emirdağ Kısır Düğünü" yapılıyor. EYAD Başkanımız Metin Edeer ve Necati Şevik'in yanı sıra, çocukluk arkadaşlarım Mustafa Karaca (İri) ve Mustafa Aslan da var. Ayrıca Fakı'nın ekibi "Gaba Hava"lardan başlayıp bütün Emirdağ türkülerini dillendiriyor. Hep birlikte elleri kulağa atıyoruz. Gecenin bitmesini hiç istemiyoruz.

Diyanet Vakfı

Ertesi sabah çocuk sesleriyle uyanıyoruz. Günlerden cumartesi... cumartesi ve pazar günleri Türk işçi çocuklarına burada başta Türkçe ve tarih olmak üzere Türk öğretmenler tarafından çeşitli derslerden ve Türkçe olmak üzere kurslar veriliyormuş. Yüz-

lerce çocuk ve anne babaları var. Büyük bir memnuniyetle çekimler yapılıyor.

Permili Kız – Emirdağlı Damat

Öğle namazına yakın Fatih Cami lokalinde kabalık bir hemşehri grubuyla sohbet ediyoruz. Bu ara uzak bir masada bir delikanlının çok üzgün bir şekilde oturduğunu görüyorum. Dikkatimi çekiyor. Kim olduğunu soruyorum, söylüyorlar. “Yeni damatmış!” Fakat anlaşılamamışlar. Şimdi Emirdağ’a da dönemiyor. “Burada sürünüyor.” dediler.

Her sene bine yakın kişinin evlilik yoluyla Belçika’ya geldiğini; bunların ise neredeyse yarısının anlaşılamayarak geri döndüğünü söylüyorlar. Sebebini soruyorum: “Kültür farklılığı!” diyorlar. “Sakin bunları evlat olarak kabullenememiş olmanızdan dolayı olmasın?” diyorum. İçlerinden birisi: “Benim kendi kızım var. Elin kızı nereden benim kızım oluyormuş?” diyor. Bir başkası da: “Benim oğlum var. Elin oğlu nereden benim oğlum oluyormuş?”. “Biz zaten onları kurtarmak için buraya getirdik!” diyorlar.

Yüreğim sızlayarak birden “permili kızlar” yüzünden Emirdağ’da başlık âdetinin yeniden hortladığını ve bu yüzden gençlerimizin bazılarının

hayatlarının baharında sırf bu sebeple nasıl darbe yediklerini düşünüyorum.

Neyse ki son senelerde evlilik yoluyla Belçika’ya gelmenin zorlaşması yüzünden bu tip evliliklerin azalmış olması, benim için bir teselli oluyor.

Davetler ve Dönüş

Halamın kızı Sultan ve kızı Huri’nin kuru fasulye, pilav ve Emirdağ’dan gelmiş kelek turşusu; halamın oğlu Halil’in hanımının yaptığı mercimekli bükme, Rüstem Çekiç’in hanımı Peri’nin yaptığı Emirdağ un kurabiyesi; bize gurbette olduğumuzu unutturuyor.

Hele bölem Yüksel Urfalı’nın ağabeyi Hüseyin ile birlikte bizi o muhteşem Emirdağ kebablarıyla ağırlaması ayrı bir keyfe dönüşüyor.

Sıra nihayet her ziyarette olduğu gibi dönüş geliyor. TRT-INT ekibi, nasıl teşekkür edeceklerini bilemiyorlar. EYAD yetkilileri, nazik hediyeleri ile bizleri havaalanından uğurluyorlar.

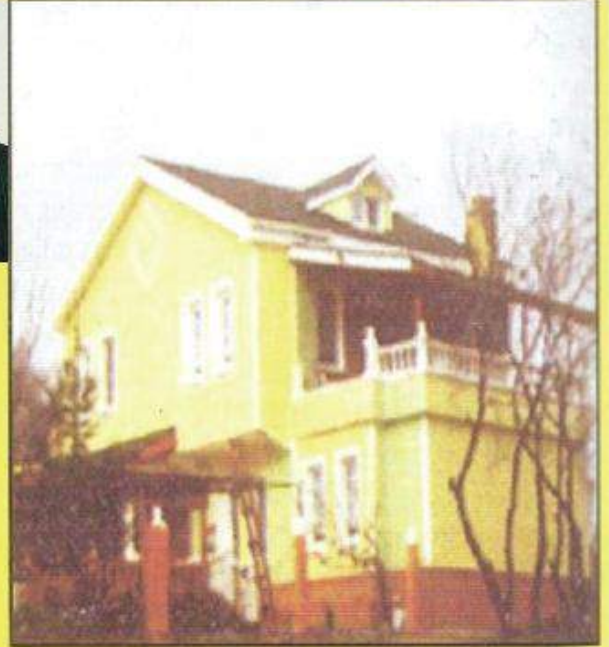
Uçağımızda pek çok tanıdık isim var. Bilhassa kardeşim Mustafa Emeksiz ve hanımıyla karşılaştım beni ziyadesiyle sevindiriyor. “Ver elini güzel vatan; ver elini güzel Emirdağ.” diyerek Belçika’daki Emirdağ’dan ayrılıyorz...

FATİH EMLAK
"Gayrimenkul Hizmetleri"

Osman BÖCÜK
Emekli Astsubay

EV - DAİRE - ARSA - TARLA
HER TÜRLÜ EMLAK ALIM - SATIM
KİRALAMA ve TAPU - TAKİP İŞLERİ

Atatürk Caddesi Tanış Sokak No: 42/A (Aygaz Bayii Yanı) ESKİŞEHİR
Tel& Fax (0.222) 231 00 13 Gsm: (0.542) 254 72 86

Gül Kuyumcusu

HER NEV'İ KUYUMCU ÇEŞİTLERİ BULUNUR
SİPARİŞ KABUL EDİLİR

Zeki Gül ve Oğulları

GÜLKARDEŞLER YAPI İNŞAAT KUYUMCULUK SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Kenan
0535 599 64 97

Yıldırım
0530 607 97 69

1+1, 2+1, 3+1 Satılık Lüks daireler

Merkez : Kuyumcular Çarşısı No: 35 - Tel: 0(222) 234 39 73

Köşe Şb.: Arifiye Mh. İnci Sk. No:26/B - Tel: 0(222) 234 90 90

Şube : Kuyumcular Çarşısı No: 10 - Tel: 0(222) 232 24 22

ESKİŞEHİR

YILMAZLAR KUYUMCULUK

Yılmaz ÇELİK
0541 385 55 55

30 Yıllık Deneyimle
Eskişehir'de hizmetinizde...

Kuyumcular Çar. No:15 Eskişehir Tel: 0222 220 99 69
Uzun Çarşı No:6 Emirdağ Tel: 0272 442 56 94

50 Yıl Öncesine Yolculuk

Ülkemizde köyden kente göç hareketleri 60'lı yıllarda başladı. Göçler hızla yayıldıkça kentlerimizin nüfusu da büyüdü. Bilim, sanat, edebiyat, kültür kenti Eskişehir, önde gelen, büyüyen şehirler arasında yer aldı.

Aynı yıllarda Emirdağ ve köylerinde çiftçilik ve hayvancılık meşhurdur. Bu yoldan üretilen ürünler bol bol tüketilirdi. Ekonomik ve kültürel yönden dışarıya açılma pek yoktu; hatta Emirdağ'ın içini, Afyon'u görmeden bu dünyadan göçüp giden Emirdağlı çoktur.

Emirdağ insanı yabancıyı, garibani, meslek sahibini çok sever. Yıllar önce başka il ve ilçelerden gelen insanlar şekerci, helvacı, keçeci, kalaycı, boyacı, koşumcu, nalbant, berber olmuş, yerli halk onları kucaklamış, sanatına ve kendisine değer vermiştir.

Halkın büyük çoğunluğu okumaya yönelmiş, en güzel yerlere hizmet vermeye başlamış, saygın insanlar olmuşlardır.

Dışarıdan gelen memurlara da çok değer verdikleri için "bey, hanımefendi, efendi" diye hitap etmişler, "asiri" lakabını takmışlardır.

Yaşam böyle devam ederken göçlerden Emirdağımız da çok etkilenmiştir. Emirdağ, kurulduğu günden beri Afyon ilimize bağlı olmasına rağmen ilişkiler Eskişehir kadar gelişmemiştir. Sanayileşme atılımları Eskişehir'de hızla devam ediyordu. Sanayileşmenin getirdiği iş gücü, talebin yoğun olarak artmasına sebep oldu.

Eskişehir'de yaşamaya başlayan Emirdağlılar farklı mesleklerde, uğraşlarda kendisini gösterdiler.

Eskişehir halkıyla kısa sürede ekonomik ve kültürel bağlarını geliştirmeye, birbirlerinden kız alıp vermeye, akraba olmaya başladılar.

Emirdağ'dan Eskişehir'e gelen gençler okumaya önem verdiler. Okuyanlar arasında çok sayıda öğretmen, doktor, hakim, savcı, hastane başhekim, doçent, profesör, dekan, rektör oldular. Şu anda öğrenci sayısı bakımından dünyanın en kalabalık öğrencisine sahip Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi dekanı Emirdağlı'dır. Çeşitli bankalarda, emniyet birimlerinde, en üst düzeyde müdür oldular.

Özellikle marangoz, mobilya, terzi, berber, kasap, boya, reklamcılık, fırın, inşaat, otobüsçülük, kamyonculuk, sebzeçilik, torna, tekstil ve endüstri alanlarında esnaf ve zanaat insanı oldular.

Akarbaşı, Arifiye, Deliklitaş, Emek, Erenköy, Huzur, 71 Evler, Fevzi Çakmak gibi mahallelerde yoğunlaşan Emirdağlılar şehir nüfusunun önemli potansiyelini oluşturdular.

Yerleşen nüfusun büyük çoğunluğu pazarcı esnafı, bakkal, bayii oldu. Mesleklerinde saygınlık kazandı.

Şu anda Şoförler ve Otomobilciler Odası, Marangoz ve Mobilyacılar Odası, Eczacılar Odası, Sebzeçiler Odası, Muhasebeciler Odası gibi esnaf odalarının en az 13'ünün başkanı Emirdağlılardan seçildi. Ayrıca seçilenler arasında Eskişehir kamuoyunda sık sık adını duyuranlar da var. Pek çok mahalle muhtarlığı, belediyelerde meclis üyeliği, siyasi partilerde yöneticilik görevleri, milletvekili adaylıkları belirleyici özellik-

Gazi DURUSU
Eğitimci - Yazar

leri, güzellikleri oldu.

Emirdağ'dan gelen bazı hemşehrilerimizin çocukları da

11-12 yaşından sonra sanayi çarşısında çırak oldular. Çıraklık okuluna gittiler. Kalfa, usta oldular. Küçük yaştan itibaren kararlılığını kanıtladılar. Bir işyerine başlayanlar çırak, kalfa ve usta oluncaya kadar aynı işyerinde işine devam ettiler.

Ustalarının yanında yetişen, çıraklık okulundan diplomalarını alan gençler kısa zamanda hayata atıldılar. Önce sanayi çarşısında işyerleri açtılar, işine bağlı ve güzel çalıştıkları için organize sanayi bölgesinde fabrikalar kurdular. Şu anda binlerce gencimize iş imkanı sağladıkları gibi ülkemiz ekonomisine iç ve dış pazarda milyonlarca liralık katkı sağlıyorlar. Öte yandan meslek liselerinden gelen gençlerimize staj yaptırıyorlar. Onların sanat, zanaat, meslek sahibi olmalarına yardımcı oluyorlar.

Organize sanayi bölgesinde hazır beton, sunta, demir-döküm, ısı cihazları, lastik, mermer, makine, conta, şeker paketleme, alüminyum, plastik, cam, mobilya, halı yıkama, tekstil ve endüstri alanlarında kurdukları fabrikalar gece gündüz üretiyor, ekonomiye can veriyor.

Aynı yıllarda Avrupa ülkelerine işçi olarak gidenleri dikkate almak gerekiyor. İsviçre'ye, Almanya'ya, Fransa'ya, Hollanda'ya, Danimarka'ya, İngiltere'ye, Romanya'ya; özellikle Belçika'ya çalışmaya giden Emirdağlılar sadece işçi olarak kalmadılar. Giderek kendi işyerlerini açtılar, işlerini ilerlettiler, fabrikalar kurdular, hatta hem Türkiye'den, hem de başka ülkelere Avrupa'ya gelen işçileri istihdam ettiler.

Hem kendileri zenginlediler, hem de yıllarca memleketimizin ekonomisine katkı sağladılar.

Özellikle Belçika'da önemli bir nüfusa sahip oldular. Belçika'da yetişen ikinci kuşak insanlarımız önemli yerlere geldiler. Cemal Çavdarlı, Emir Kır, Emin Özkara, Mahinur Özdemir, Veli Yüksel, Güler Turan gibi isimler Belçika parlamentosuna girdiler.

Belçika'da yaşayan hemşehrilerimizden inşaat kralı Mahmut Korkmazer ve Türk işçileri Avrupa Birliği binasını en kısa sürede yaptı. Dünya futbol pazarının en önemli menajeri Ceylan Çalışkan bütün dünyaya futbolcu pazarlıyor. Adı gibi çalışkan hemşehrimiz şirketinin merkezini Türkiye'ye taşıdı. Özellikle Afrika'dan pek çok futbolcuyu pazarladığı için "kara elmas kralı" lakabını aldı. Yine saygın bir hemşehrimiz Belçika'da sivil havacılık şirketi kurdu. İlk kez Belçika'dan Eskişehir'e havaalanına uçak seferleri başladı.

Yıllarca Emirdağ'ımızdan binlerce kilometre uzaklarda yaşayan, gurbetin acısını her zaman yüreğinde hisseden gurbetçilerimize işlerinde başarı, sağlık ve mutluluk dilerken, yaz ayında geldiklerinde, Odunpazarındaki vakfımızın iki katlı pembe yeni binasını "Emirdağ Kültürü"ni ziyaret etmelerini, özlem gidermelerini bekliyorum.

SILAYA DÖNÜŞ

*Gurbetin hüzünlü sesleri susun,
Yedinci ay gelsin Emirdağ'dayız.
Diner hasretimiz,sabrimız olsun,
Vatan unutulmaz hatırandayız,
Yedinci ay gelsin Emirdağ'dayız.*

*Bu ne ilk olacak,ne de son sefer,
Sılanın hasreti gözlerde tüter,
Sanki bir musiki havası eser,
Yanık türkülerle heyecandayız,
Harman zamanında Emirdağ'dayız.*

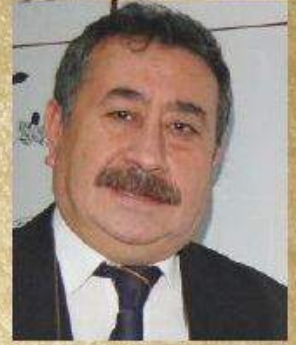
*Burdan gidişimiz birer masaldı,
Uzak mesafeler birden kısaldı,
Gavurun illeri uzakta kaldı,
Gül yüzlü yarimle bu seyrandayız,
Nişan düğün vakti Emirdağ'dayız.*

*Gurbette ruhumu gariplik sarar,
Bu gece ufuklar sanki daha dar,
Ağlamak isterim sabaha kadar,
Mazi hayal oldu,biz hicrandayız,
Temmuz'da bir akşam Emirdağ'dayız.*

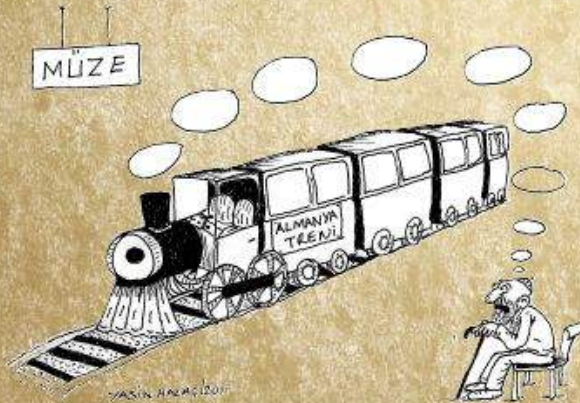
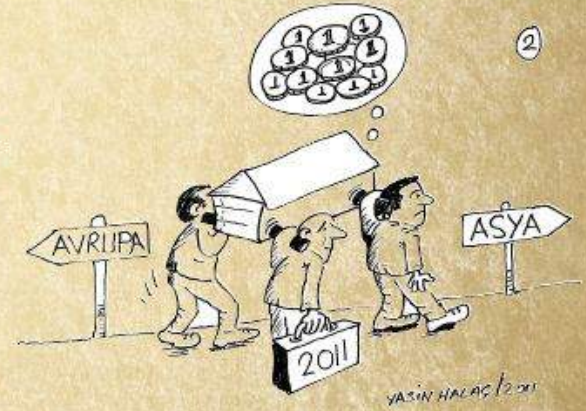
*Hasretin gözümde dinmez yaş olur,
Gurbette geceler hep sırdaş olur,
Hatıralar bize arkadaş olur,
Çocukluktan kalma o zamandayız,
Rüya bile olsa Emirdağ'dayız.*

Fikret AKIN
Eğitimci - Şair

Yasin HALAÇ
Karikatürist

*Sılaya diyecek sözüm yok artık,
Gavurun ilinde gözüm yok artık,
Adaçal göründü hüznüm yok artık,
Gurbet geride kaldı,vatandayız,
Çok şükür bu yıl da Emirdağ'dayız.*

BELÇİKA'DA YAŞAYAN EMİRDAĞLILARIN GİRİŞİMCİ GÜCÜ

Haydar URFALI
Eğitimci

TBMM tarafından hazırlanan "Belçika Raporu"na göre, Belçika'da 180.000 Türk vatandaşı yaşamaktadır. Bunun 100.000'i Emirdağlı'dır. Belçika Türk toplumunun 140.237'si çifte vatandaşlık gereğince aynı zamanda Belçika vatandaşıdır. Belçika'da yaşayan 180 bin Türk'ün yaklaşık yarısının doğum yeri Belçika'dır. Bu durum, Türklerin artık misafir işçi, gurbetçi olamadıklarını ifade etmektedir. Gençler, işçilikten öte bir şeyler istemektedir. Gençler, dedelerinin çalıştıkları işlerde Avrupa'nın kalkınmasını için damlattıkları alın terinin karşılığını yüksek sesle istemektedirler.

Türk toplumu, AB üyesi olmayan ülke vatandaşları sıralamasında Faslılardan sonra ikinci sırada gelmektedir. Ülkedeki Türk işveren sayısı yaklaşık 4000'dir. Vatandaşlarımızın çoğunluğunun çifte vatandaş olması nedeniyle, Türk şirketlerinin toplam cirolarının hesaplanması mümkün olmamaktadır. Ancak, Türk yatırımlarının toplam değerinin 4 milyon avro civarında olduğu tahmin edilmektedir. Türk işverenler, yaklaşık 14.000 kişiye istihdam imkanı sağlamaktadır. Son üç yılda Brüksel Ticaret Odası'na kayıt yaptıranların % 50'sini Türk giri-

şimciler teşkil etmektedir, Bugün Avrupa'da 144 bin Türk girişimci, 700 bin kişiye istihdam sağlamaktadır. 115 farklı işte, toplam 40 milyar avro ciro elde edilmektedir. Bu rakamlar Avrupa'da yaşayan 5 milyon 200 bin vatandaşımız olduğu göz önünde bulundurulursa azımsanamaz. Artık Avrupa'daki Türk nüfusu sadece kol gücünü kullanan işçi değil, girişimciliğini ortaya koyan işveren konumunda da kendini göstermektedir.

Belçika'daki vatandaşlarımız gerek işveren, gerekse işgücü olarak, inşaat, tekstil, oto tamiri, turizm, temizlik işleri ve hizmet sektöründe çalışmaktadır.

Türk girişimciler; eskimiş, köhneleşmiş, hantallaşmış Avrupa'ya yeni bir heyecan katarak taze ümitler aşılamaktadır.

Türkler artık Avrupalının zor bulup beğenmeyerek çalışmadığı işlerde değil, kamuda da görev almak istemektedir. Misafir işçilikten, hür ve eşit vatandaş olmanın imkanlarından yararlanma yolları aranmaktadır. Ben de bir Emirdağlı olarak tüm gurbetçilerimizi sevgiyle, saygıyla yürekten selamlıyorum.

Sılaya Yolculuk

*Çoğu gün gezerken yolda, kaldırım tepesinde,
Evim aklıma gelirdi her otobüs sesinde.*

*Kulaklarım aşınaydı bu sesleri seçerdi.
Sıladaki sevdiklerim hep aklımdan geçerdi.*

*Deresini, toprağını, kokusunu özlerdim.
Yolculuk keşke bana da nasip olsaydı derdim.*

*Ummadığım bir zamanda gurbette tatil oldu.
Bilet alınca içime tarifsiz neşe doldu.*

*Gözümde canlandı her şey son yemeğimi yerken.
Sanki evimde gibiydim otobüse binerken.*

Kenan DEMİREL
Eğitimci-Şair

BELÇİKA'DAN GÖÇ HİKAYELERİ

Şükrü SAĞLAM
Brüksel Topakev Media Kültür
Folklor Derneği başk.

Avrupa'ya 1960'lı yıllarda başlayan geçici işçi göçünün üzerinden neredeyse 50 yıl geçti. Geçici olarak başta Almanya, Fransa, Belçika, Hollanda, Danimarka, İsviçre, Avusturya ve diğer Avrupa ülkelerine çalışmak üzere giden Türk vatandaşlarımız, özellikle Belçika'da Emirdağlı vatandaşlarımız arasından ulaşıp Şükrü Sağlam tarafından yapılan « Göç Hikayeleri » röportajlarını ilgiyle ve bir solukta okuyacağınız temennisiyle...

Emirdağ dergisi

MEVLÜT ŞİMŞEK

Ben Mevlüt Şimşek, Belçikaya ilk gelenler çalışmaya başlamışlardı.yerleşenler Emirdağ'dan akrabalarını istekle getiriyorlardı. Bizim akrabalarından bir tanesi istek göndermiş. Ben 1973 yılında Çatallı köyünde hem muhtarlık, hem imamlık yapıyordum, gelen evraki imzaladım, verdim.Arkadaşın bir

tanesi dedi ki «hocam bir de sen dilekçe yaz belki seninki de çıkar». Emirdağdaki (istidacı) arzuhalci Kazım Uyar'a bir dilekçe de ben yazdırdım.Köy muhtarı olarak ken-di dilekçemi de imzalayıp

mühürledim ve dilekçeyi gönderdim. Bir müddet sonra Permi (çalışma belgesi) eve, adrese geldi. Zamanın Emirdağ Kaymakamı Ali Fuat Çapan'a muhtarlıktan istifa dilekçemi verdim. Kaymakamımız» sen istifa etme, ben sana bir ay izin vereyim, görevi birinci azaya teslim et, git, çalışamazsan belki geri gelirsin, dedi. » Ben de üzerime düşen her türlü sorumluluğu alıyorum diye bir evrak imzalayıp Belçika'ya doğru yola

koyuldum. Burada Hollanda yakınlarındaki Biasa kasabasında tahta fabrikasında işe başladım. İş hiç de kolay değildi. Kendi memleketimizde burdaki iş imkanları olsaydı da burda çalıştığımız gibi kendi vatanımızda çalışsaydık daha iyi olurdu. A permişi çıkınca B permisini de aldım. Emirdağ'dan ailemi ve çocuklarımı da getirip Brüksel'e yerleştim. Aile kalabalıklaştıncaya çalışmaya mecbursun. Brüksel'de demir döküm fabrikasında işe başladım. Keşke oradaki işe girmeseydim. O fabrikada 6 sene çalıştım ama sağlığımı kaybettim. Ne kadar da ilaç kullansam hâlâ o demirdökümdeki yılların ıstırabını çekiyorum. Yine de Allah'a şükürler olsun, bereket versin. Şimdi ise emekliyim, çocuklar büyüdüler, hepsi iş sahibi oldular. Fatih Camisine bir gazeteci gelmiş, sırtında çantası,elinde makinesi ile Mevlüt Hocam biraz hatıralarını anlatır mısın diye. Ne diyeyim buraya Belçika'ya elimizde bir tahta bavulla geldik. Şu gördüğün Haecht şosesi üzerindeki dükkanlar şimdi hep Türklere ait. Schaerbekk'te Saint-Josse ta mülkiyeti bize ait olan evlerimiz var. Gurbet ele biraz sermaye kazanalım diye geldiğimiz bu yerler artık bizlerin ikinci vatanı oldu. İlk geldiğimiz günlerle şimdiki zaman arasında da artık Türklerin bakış açıları değişti. Ucuz olması sebebiyle sılaya izinli yolculuklarımız otobüsler vasıtası ile oluyordu, şimdi ise son model arabalar ile zamanı değerli olanlar uçakla yolculuğu tercih ediyorlar.

İLK JENERASYON NASIL ZORLUKLARLA MÜCADELE ETTİ

Dilini ve dinini bilmediğimiz bir toplum içerisinde yaşamaya başladıktan sonra artık bizim de dini ve milli günlerimizi kutlamamız, dini ihtiyaçlarımızı karşılamamız hasıl olmuştu. İlk zamanlarda geçenlerde rahmetli olan Arnavut kökenli İbrahim Hoca sayesinde boş evlerde ibadetlerimizi yapmaya başladık. Şimdiki gibi camilerimiz yoktu. sebebi ise kimse buraya yerleşmeyi düşünmüyordu. Bir tarla parası, bir traktör parası kazanıp dönmek için buralara kadar gelmiştik. Gurbete gelmek bize zor geliyordu. Şimdi ise buralardan öz vatanımıza dönmek çok zor. Çünkü artık çocuklarımız tamamen Belçika'ya yerleşmiş durumda. Torunlarımız okullara gidiyor, dönmek çok zor. Dönüş ancak tabutla olacak, o da Allah nasip ederse şimdi buralarda da artık müslüman mezarlıkları kurulmaya başlandı.

UNUTULMAYAN ANILAR

Günlerden Bir gün sabah namazı kılmak için kalktım.

Abdest alacağım çesme çalıştığımız atelyenin az ilerisinde bir kulübenin yanındaydı.

Uykunun verdiği mahmurlukla atelyenin önünden geçerken içeriden bir çıtırtının geldiğini duydum ve kapıya doğru yönelip tahta kapıların aralığında baktığımda kalbim duracak gibi oldum.

Ne yapacağımı şaşırdım. Dil bilmediğim ve paniğe kapıldığım için bağıramadım da, atelye yanıyordu.

İşyerinin patronunun evi az ilerideydi. Hışım gibi koşarak patronun kapısını yumruklamaya başladım. Patronum sabahın o saatinde korku ve endişe dolu bakışlarla kapıyı açtı. Ona el ve kol işaretleriyle atelyeyi gösterip benimle gelmesini istedim. Adam ürkek bakışlarla beni takip etti. Atelyeye geldiğimizde yangın dumanını görünce patronum korkunç bir çığlık attı.

Çığlık ve gürültüye uyanan işçiler ve çevredekilerin yardımı ile atelyedeki yangını az bir hasarla söndürdük.

Ertesi günü beni bir dil bilen hemşehrimle beraber büroya çağırıldılar.

Patronuma olanları detaylarıyla anlattım. Bana bir hafta Türkiye'ye tatile gitmemi, tüm masraflarını kendisinin karşılayacağını söyledi.

Daha yeni gelmişim Türkiye'den, gidemeyeceğimi söyledim. Zorla ve ısrarla beni bir hafta Brüksel'de akrabalarımın yanına tatile gönderdi. Orada bir hafta gezdim, geldim.

Yatakhane'deki yataklar, yastıklar, hep kuş tüyünden yeni olarak hazırlanmıştı.

Her gün ailesi özel olarak bana yemek getiriyorlar, izetikramda bulunuyorlardı.

Allah var yukarıda, sadece çorbaları içiyor, geceleri kimse görmeden yemekleri götürüp kazdığım çukura gömüyordum. Böyle böyle orada çok güzel günlerim geçti. Yine ak-raba ziyaretlerimden birinde Brüksel'e gelmişim, burda demir döküm işi var, parası biraz iyi dediler (A permisi veriyorlar).

Ona özenip Brüksel'e göçtüm.

Patronum bana mektup gönderdi, yeni işinde başarılar dilerim, ne zaman başın sıkışırsa, işe ihtiyacın olduğunda sana daima kapım açık diye. O mektubu hâlâ dolabımda saklarım.

HABİP POYRAZ

Ben 1930 Emirdağ doğumlu Habib Poyraz. 1964 senesinin Aralık ayında pasaportumu çıkarttırıp 1965 senesinin karlı bir kış gününde Belçika'ya 15 kişi turist olarak gelmeye karar verdik ve yola koyulduk, İstanbul sirkeci tren istasyonundan tren biletlerimizi aldık. Geride ailemizi ve vatanımızı bırakarak umuda yolculuğumuz başlamıştı. Tren Lyon'a gelineye kadar kimse bizden bir şey sormadı. Orada inip tren değiştirip Belçika'ya giden trene binmemiz gerekiyormuş, biz bunu bilemedik. Trenle birkaç istasyon daha geçmiştik ki içimize bir kurt düştü. Çat pat tren kondüktörüne derdimizi anlatmaya çalıştık, ilk istasyonda inip tekrar Lyon'a dönüp oradan Lille istasyonuna kadar gidip oradan da Belçika Brüksel istikametine gitmemiz gerektiğini bize anlattı. Aynı bize tarif edildiği üzere Lyon tren istasyonuna tekrar vardık. Oradan Belçika Brüksel'e tren biletlerimizi aldık. Schaerbeek tren istasyonuna gelinceye kadar kimse bizden bir şey sormadı. Sorunsuz şekilde Brüksel'e gelmiştik. Allah işimizi rast getirdi. Gelir gelmez işi bulup çalışmaya başladık. Bir temizlik

şirketinin cam temizleme işinde bilfiil 30 sene aynı patronda çalıştım. Bu süre zarfında hiç hasta kalmadım, hiç somaja basmadım (işsizlik ücreti). Emekli olacağım zaman evrağımı hazırlayan memur, kalemini masaya vurarak daha ömrüm boyunca bir insanın aynı patronda aralıksız 30 yıl çalıştığına ilk defa rastlıyorum diyerek: "Ya sen çok iyiyimisin, ya da patronun çok iyiyimisin," dedi. Ben de, ben iyi olmasam bu kadar zaman beni burada çalıştırırlar mıydı? şeklinde cevap verdim.

Belçika'da yaşadığımız sürede çok şeylerle karşılaştık. Geldikten kısa bir süre sonra işçi olduk, ailemi ve çocuklarımı Türkiye'den yanıma aldım. Belçika'ya gelirken hepimizin iç dünyasında kendi hayalleri, umutları vardı. Bizim de ilk hedefimiz bir çift öküz parası, on koyun parası kazanıp dönmektir. Gelişimden birkaç sene sonra düşündüm ki geri dönsek ne olur diye? Çocuklar o zamanın şartlarında köy yerinde cahil kalacaklar, belki okuyamayacaklar, uyum sağlamayacaklar diye düşünerek burada kalmaya karar verdim. Çocuklarımı okuttum; bir tanesi doktor, bir tanesi mühendis oldu. Bizler gibi zor işlerde çalışmadan şimdi kendi mesleklerini yapıyorlar. O yönden çok mutluyum.

İLK GELDİĞİMİZ YILLARDA PATRONLAR SOKAKLARDA İŞÇİ GEZİYORDU

Gurbette acısı ile tatlısı ile günlerimiz geçti, ilk geldiğimiz yıllarda patronlar sokaklarda işçi geziyordu.

Bizler de yeni geldiğimiz, yol, iz, dil bilmediğimiz için bodrum katlarında güneş görmeyen odalarda ağlıyorduk. Rue de la Chaumière 20 numaralı evde 30-40 kişi kalıyorduk. Arkabası olan, arkadaşı olan, ev bulan oradan ayrılıyordu.

Rahmetli dedem biz çocukken “Yavrularım dünyada her lisanı konuşun, öğrenin. Hiçbir işe yaramadık bir lisan vardır, o da Çingene lisanı. Onu da öğrenin. Bir gün gelirde o da lazım olur.” demişti. Buraya geldiğim ilk yıllarda dedemi hem andım hem ağladım. Hiç bir şey bilmiyoruz, yol soramıyoruz, ekmek almayı bilmiyoruz, ihtiyaçlarımızı söyleyemiyoruz çok zorluklarla ve öğrenme azmiyle mücadele edip sonunda iş yerinde başımızdaki şeflerin başına şef olmayı Allah bize nasip etti.

Emek vererek alın terimizle kazanarak çalıştık çocuklarımızı büyüttük, şu an Belçika’ya uyum sağlamış aynı zamanda da aslını unutmamış bir nesil yetiştirdiğim için mutluyum bu mutluluğumu şimdi torunlarla geçirerek emekliliğimin tadını çıkartıyorum.

HATIRLAR HATIRALAR

Bir gün bir arkadaşla 5 katlı bir binanın cam temizliğini yapmaya gitmiştik. Binanın toplantı salonunda camları sildik, çıktık. Salonda bulunan askıdaki bir ceketten o zamanın parası Bin Belçika frankı çalınmış. Salona yabancı olarak biz camcılar girmiştik; ertesi günü eve polis geldi, seni komiserlikten istiyorlar diye, beni alıp götürdüler. Komiser bana hırsızlık olduğunu söylemedi. Olaydan Patronumu haberdar ettim hemen o da komiserliğe geldi. Bana büyük bir itimatı olduğunu, benim böyle bir şey yapmayacağımı, içi para dolu cüzdanını çıkartıp bana uzatarak bunu büyük bir güvenle bana emanet edebileceğini söyledi ve komiserlikten beraber ayrıldık. Daha sonra öğrendik ki o salondaki ceketten parayı orda çalışan başka birisi almış.

SINAN ÖZ

Afyon Emirdağ Bağlıca köyünden Sinan Öz. Ben Eskişehir’de inşaat işlerinde amele olarak çalışırken Almanya’nın işçi aldığı duyup İşçi Bulma Kurumu’na müracaat ettim. 7 sene sıra bekledim. Yedi senenin sonunda müracaatım kabul oldu. Almanya’ya geldim. Her şeyine yabancı olduğum bu ülkede 30 sene çalıştım. Otuz senenin sonunda Almanya’da n emekli olup Türkiye’de yaşamaya başladım. Almanya’da oğlum, Belçika’da ise kızım var. Zaman zaman onları gelip buralarda ziyaret edip tekrar Türkiye’ye dönüyorum.

Almanya’ya İşçi Bulma Kurumu vasıtası ile geldiğimiz için işimiz hemen hazır. Haim denilen koğu sistemi evlerde kalıyorduk. Bu şekilde 15 yıl çalıştıktan sonra ailemi de Almanya’ya yanıma getirdim. Yalnız oğullarımdan 3 tanesi Türkiye’de kalarak okullarına devam ettiler. Birisi öğretmen, birisi sağlık memuru, birisi polis olarak şu an çalışıyorlar.

AHMET ÇİL

1942 Emirdağ doğumluyum. 1974 yılında pasaportumu çıkartıp bir arkadaşla beraber yola çıktım, yolda bize 3 yeni arkadaş daha katıldı. bize refakat eden klavuzumuzla beraber Romanya’ya kadar geldik. Orada geceledikten sonra elimizdeki haritalara bakarak Macaristan’a geldik. Uzun ve yorucu bir macera sonucunda başka bir araçtan yardım alarak Avusturya’ya girmiştik; ama bizler de açlık ve susuzluktan bitmiştik. Yemek molası verdiğimiz bir parkta sineklerin hücumuna uğradık, acele yemeğimizi zor yedik, yola koyulduk. Avusturya gümrüğüne vardığımızda 2 nöbetçi asker vardı gümrükte. Yol-

culuk yaptığımız araba Murat 124 modeli idi Askerler bizi durdurdu. Onlara bir şişe Türk rakısı, birer paket de sigara ikram ettik, bizi gümrükten sorunsuz geçirdiler. Belçika’ya kadar yolculuğumuz sorunsuz geçti. Elimizdeki adresle Gent’e Celal Hoca’nın yanına geliyoruz. Gent’te kanalın kenarında araba ile sabaha kadar tur attık, dil bilmediğimiz için kimseye adres sormadık, bir Türk’e dahi rastlayamamıştık. Sabah’ın ilk saatlerinde tan yeri ağarırken bisikletle kasketli birisini görünce ben hemen arabadan dışarı kendimi attım. Kasketinden Türk olduğunu tahmin ettiğim bisikletli şahsa selam verip Celal hoca’nın kahvesi nerde? Bize yardımcı olur musun, deyince o önde, biz arkada kahvehaneye kadar gittik. Kahvehaneye girince tanıdık bir sürü hemşehrime karşılaştım. 500 TL karşılığında beni getirmeyi taahhüt eden arkadaşın parasını verip onunla vedalaştık. Brüksel’de kardeşim ve dayım vardı Bir taksi tutup yanlarına geldim. Beni çalıştıkları ağaç işleme atelyesine götürdüler. Orada patron beni süzdükten sonra pasaportuma baktı; ertesi gün orada iş başı yaptım, bir yıl kontrat yaptım, aradan geçen 6 ay zarfında ise permi (çalışma müzadesi) yi aldım. Atelyede ağaçlardan palet imalatı yapıyorduk, hızar makinesinde ona uygun şekilde ağaçları kesen arkadaşlardan bir tanesi çalışırken başka bir arkadaş fark etmeden ağaç atmış o da hızardaki tahtanın üzerine gelince dengesini kaybettirmesi sonucunda hızarda çalışan arkadaşın elinin parmaklarını hızar makinesi koparttı. Hemen çığlık sesiyle makineleri kapatıp o yöne doğru koştuk arkadaşları hemen hastaneye kaldırdılar, kopan parmakları gazete kağıdına sarıp ben de koştum, doktorlar çok uğraştılar ama hızar makinesinin dişleri damarlara büyük zarar verdiği için yerine dikemediler. Ertesi gün patron hepimizi sorguya aldı. Eli kesilen arkadaş dil bilmediği için kazaya sebebiyet veren arkadaşın oğlu babam yaşlı ceza almasın, sana açıktan 50 bin Belçika frankı vereyim, sen kazayı

ben kendim yaptım şeklinde ifade ver diyerek ikna etmiş. Çalıştığımız fabrika bir süre kapalı kaldı. Doğru ifade vermiyorsunuz, bu kazanın bu şekilde olması mümkün değil, diyerek hepimize kızan patron iş kontratı olmayanları işten çıkarttı. Ben ve kontratının süresi olan birkaç kişi bir müddet daha çalıştık. Süre dolunca bizleri de çıkarttı. Artık bizlere güveni kalmamıştı, bir kişinin hatası yüzünden hepimiz iş kapımızdan olmuşuk. Bir müddet işsiz gezdim. Daha sonraları diğer işlerde ve inşaat işlerinde çalışarak hayatımı burada sürdürdüm.

Daha sonraları ailemi ve çocuklarımı da istek yaparak yanıma getirttim. Şimdi ise çocuklar büyüdü, buralara yerleştik. Yazın memlekette, kışın buradayız.

Belçika'ya esas geliş sebebim herkesin olduğu gibi ekonomik nedenlerden dolayı idi. Köyde biraz tarla biraz da koyunlarım vardı. Tarlayı iyi işleyebilmek için bir traktör parası kazanıp tekrar dönmek amacındaydım. Kaç traktör parası kazandık, kaç tarla parası kazandık, dönmek mümkün olmadı. Bizler köylü çocuğuyuz, toprakla haşır neşiriz. Gurbete gelinece anladık, saksısından kopartılmış birer gonca gül gibi boynumuzun bükük olduğunu. Memlekete izine varınca anladık kulaklarımızdaki eksikliğin ezan sesi olduğunu. Bayramlarda anladık vatanın ne demek olduğunu.

FİKRET KÖSE

10 Mayıs 1930 Suvermez köyü doğumluyum. 1965 senesinde Karlı bir ocak ayında Belçika'ya turist olarak Haydarpaşa istasyonundan kalkan bir trenle umuda yolculuğum başladı. Almanya Köln'e kadar sorunsuz olarak devam eden

yolculuğumuz Köln istasyonunda kontrollerle son buldu. Yanımdaki diğer turist arkadaşlarla 3 gün pasaportlarımıza el konuldu ve orada bekledik. Bu esnada oradan bir taksici ile Belçika'ya geçmek için anlaştık; ancak Belçika gümrüğünden giremeyip tekrar döndük. Bu esnada orada tesadüfen ta-

nıştığımız bir başka Türk vatandaşı taksici bizi Belçika'ya belirli bir para karşılığı sokabileceğini söyleyince onunla anlaştık ve nihayetinde kaderbirliği yaptığımız 4 arkadaşla beraber Belçika'ya giriş yaptık.

Belçika'ya geldikten bir ay kadar sonra bir transport şirketinde paketleme servisinde işbaşı yaptım. 6 ay sonra permi (çalışma belgesi) miz olmadığı için bazı arkadaşları patron işten çıkarttı. Bu arada henüs Belçika ile aramızda resmi işgücü anlaşması henüz yapılmamış, Brüksel'de ateşelik nezdinde temsil ediliyorduk, buraya müracaat edip permisiz çalıştığımızı Belçika Çalışma Bakanlığı'ndan bizlere çalışma müsadresi verilmesi için talepte bulunduk. Talebimiz yazışmalardan sonra kabul edildi ve resmen işçi statüsü ile çalışma müsadresi almaya hak kazandık.

TURİSTLİK ÇOK ZOR

İlk geldiğimiz zamanlarda normal bir aile düzenimiz yoktu. Bekar evlerinde bir odada 2 arkadaş kalıyorduk. Yemek ve temizlik ihtiyaçlarımızı kendimiz karşılıyorduk. Türk esnaf olmadığı için alışverişlerde çok zorlanıyorduk. Dil bilmediğimiz için ihtiyacımız olanları dükkandan alıp parayı avucumuzda açıyor, dükkan sahibinin vicdanına bırakıyorduk. Sonraları bunun böyle devam edemeyeceğini karar verip ailelerimizi de yanımıza getirtmenin şart olduğunu anlayıp istek yaptık. Nüfus çoğaldıkça dükkanlarımız da artık yavaş yavaş açılmaya başladı. İşçi olarak gelip kısa bir sürede ihtiyacımız olan parayı toparlayıp dönme planlarıyla geldiğimiz Avrupa'da 50. yılımızı dolduruyoruz.

BELÇİKA'DA GENERAL OLDUM

Gurbette olup da gurbetlik çeken insanların mutlaka unutulmaz anıları da vardır. Benim de hiç unutamadığım anılarım var. Sanırım 1975 senesiydi. O zamanlar dünyada olduğu gibi Belçika'da benzin sıkıntısı vardı. Gündüzleri insanların özel araçlarını kullanmaları akşam saat 20'ye kadar yasaklanmıştı. Natoda görevli pašalarımızdan bir tanesinin şoförlüğünü yapan bir arkadaşın aracı ile Zele'ye gitmemiz gerekiyordu. O gün de araç kulanma yasağı gece 24'e kadarmış. Biz 20'ye kadar sanarak yola koyulduk. Hiç bir kontrole takılmadan Zele'ye vardık. İşlerimizi halledip tekrar Brüksel'e dönmemiz icap ettiğinde ya gece yarısına kadar orda bekleyecek; ya da başka bir çare düşünecektik.

Türk'ün keskin zekası heryer de olduğu gibi burada da kendisini gösterdi. Şoför arkadaş sen merak etme saadece benim dediklerimi yap dedi. Karanlık ve yağmurlu bir gecede yolculuğumuza başlamıştık ki; 2 tane Jandarma polisinin ikazı ile aracımızı yolun kenarına çekmek zorunda kaldık.

Jandarmalar kimsiniz? Bu saatte yolculuk yapmak yasak, kurallara neden uymuyorsunuz şeklinde Flamanca şoför arkadaş sorguya çekiyordu.

-Arkadaş üzerinde kendi kimliğini gösterip beni de işaret ederek Kordiplomat General dedi.

Jandarmalar hemen aracın ön ve arka plakalarını kontrol edince aracın diplomat aracı olduğunu anlayıp hemen hazirola geçip bizi selamladı ve yolu açtı.

Bu anımı dün gibi hatırlar ve tebessüm ederim.

İLK TÜRK CENAZE CEMİYETİ

Avrupa'ya 1960-1965 yıllarındaki işçi göçünün başlaması ile işe yerleşip Türkiye'den ailelerini de yanlarına aldıkları Emirdağlılar 1970 yılından itibaren vefat eden işçilerin cenazelerini Türkiye'ye göndermek için işçiler kendi aralarında para toplamaya başladılar, birkaç cenazeden sonra bunun bu şekilde yürümeceğini anlayıp bir araya gelerek ilk sosyal yardımlaşma ve dayanışma cemiyeti olan Cenaze Cemiyeti'ni kurmuşlardır.

Bu cemiyette Emirdağ'a bağlı her köyün birer temsilcisi seçilerek resmi olmayan bir statü ile imece usulü sosyal dayanışmayı başlatırlar. Diyanet Cenaze Cemiyeti ise bizden 15 sene sonra kuruldu. Şu an bu cemiyet 2006 yılında Huzur Asbl adını alıp Belçika devleti tarafından faaliyetleri denetlenen resmi bir dernek statüsü ve 4500 üyesi ile Belçika Brüksel'de faaliyetlerine devam etmektedir. Kuruluşundan bu tarafa 42 yıldır bu görevi severek idari sorumluluğunu Emirdağ Suvermez köyünden ben yapıyorum.

Çalışkanlar

EŞARP - ÇANTA

VAKKO
SARAR
ARMİNE
BONA SERA
VİZYON
UGOZA

AHSEN
GÜLSOY
ÇİSİL
AKEL
SAHRA

DURUL TEKSTİL
LTD. ŞTİ.

ÇALIŞKANLAR
KURULUŞUDUR

PİRAMİT
ORKİDE
BERUSSA
MİRAY
MİNELLİ

ZEHRACE
AVANDİA
ZAREFFİ
BENDİ
YAREN

KUYUMCULAR ÇARŞISI KORKMAZ SOK. NO: 24/B ESKİŞEHİR
TEL: 0.222 233 01 87 FAX: 0.222 234 28 43

EMİRDAĞ'IN NÜFUSU VE GÖÇ DURUMU

Fikret Fıçı
Yazar

Emirdağ'ın yüz ölçümü 209.920 hektardır. Arazisinin %62'si olan 130.500 hektarı ekilebilir tarım arazisidir. %15,4' ü 31.934 hektarı orman ve fundalık, %14,6 sı 31.089 hektarı çayır, mera, %7,8'i 16.347 hektarı tarım dışı boş arazidir. Ekilebilir arazinin ancak 8.409 hektarı sulu, 201.511 hektarı kırıktır. İklimi tipik İç Anadolu iklimidir. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlıdır. Yıllık yağış ortalaması 350 mm civarındadır. Yetiştirdiği önemli ürünler buğday, arpa, pancar, yonca, ayçiçeğidir. Emirdağ'ın içi ve köylerinde küçük ve büyük baş hayvancılık yapılmaktadır. Süt inekçiliği ve besicilik oldukça yaygındır. Kırak araziler iki yılda bir ekilir. Yağış az olan yıllarda verim oldukça düşüktür. İlçede yeni kurulan sanayi bölgesinde az da olsa sanayi tesisleri kurulmaya başlanmış, Adaçalı taşından kurulan fabrikada kireç üretilmektedir. İlçede otobüs ve kamyon taşımacılığı önemli yer tutmaktadır.

Tarım arazilerinin kırak ve verimsiz olması, nüfusun yoğunluğu yanında 1950'li yıllarda tarımda makineleşme köylerde iş gücü talebini azaltmış, özellikle komşu il Eskişehir'de hızlı sanayileşme ve gelişme Emirdağ'dan Eskişehir'e göçü başlatmış, 1960 sonrası ise Belçika, Almanya, Hollanda, Fransa, Danimarka, İsviçre gibi ülkelerin Türkiye'den işçi talebinde bulunması Emirdağ'dan bu ülkelere göçe neden olmuştur. Özellikle Belçika'ya çok sayıda Emirdağlı gitmiş, gerek Eskişehir, gerek Belçika'ya göç durmadan hâlâ devam etmektedir. Ayrıca Emirdağ'ın bazı köylerinden İzmir'e de önemli sayıda göç olmuştur.

1960 sonrası Emirdağ'a bağlı 20 civarında köy Eskişehir'in Çifteler, Sivrihisar ilçeleri ile Konya'nın Yunak ilçesine geçmiş, 1987 yılında Bayat kasabasının ilçe olması 13

köyün de Bayat'a bağlanması Emirdağ'ın köy sayısını azaltmış, Emirdağ'dan ayrılan köyler Emirdağ ekonomisini olumsuz etkilemiştir.

Eskişehir'de yoğunlaşan Emirdağlı nüfus, Eskişehir ticaret ve sanayisinde de etkin olmuş, bilhassa otobüsçülük ve kamyonla yük taşımacılığı, pazarcılık Emirdağlıların en etkin çalışma alanları olmuştur. Hemen hemen her dönem Taşıyıcılar Kooperatifi Başkanlığı, Eskişehir Esnaf Kefalet Kooperatifi Başkanlığı, Eskişehir Sebzeçiler ve Pazarcılar Odası Başkanlığı Emirdağlılardan seçilmiştir. Eskişehir bürokrasisinde birçok Emirdağlı olup özellikle Emirdağlı doktor ve avukat sayısı oldukça fazladır. Eskişehir'deki üniversitelerde rektör ve dekanlardan Emirdağlı olanlar vardır.

Çok sayıda Emirdağlı'nın yaşadığı Belçika'da ise Emirdağlılar başta siyaset olmak üzere ticaret ve bürokraside de çok etkili olmuştur. Belçika eyalet ve ulusal parlamentosuna seçilen 7 milletvekilinden 5'i Emirdağlıdır. Belçika'da bakanlık yapan Emirdağlı hemşehrimiz vardır. Belçika'da iş kurup başarılı olmuş çok sayıda Emirdağlı bulunmaktadır. Emirdağlı iş adamları hem Belçika hem Emirdağ ekonomisine önemli katkı sağlamakta, iş yerlerinde onlarca işçi çalıştırmaktadır. Belçika'ya Emirdağ'ından yoğun yaşanan göç Belçikalılara "Türkiye mi büyük, Emirdağ mı" sözünü söyletmiştir.

Yaşanan iç ve dış göçler Emirdağ ve köylerinin nüfusunu çok azaltmış, Emirdağ 1970'li yıllara kadar Afyonkarahisar'ın nüfus bakımından en büyük ilçesi iken şu anda dördüncü sıraya gerilemiş, Sandıklı, Bolvadin, Dinar nüfusları Emirdağ'ı geçmiş, Şuhut ve Çay'ın nüfusu Emirdağ'a yaklaştırmıştır. Nüfusun çok azalması siyasette de Emirdağ'ın

Emirdağ	1950	1980	1985	1990	2009	
Merkez	6420	14733	17289	21144	20531	
Köyler	42863	38786	37185	34399	23175	
Toplam	49103	53519	54474	55543	43706	
Afyonkarahisar ve Türkiye nüfusu içinde Emirdağ nüfusunun yıllara göre mukayese ettiğimizde ortaya çıkan sonuç Emirdağ'ın verdiği göçü daha da net ortaya koymaktadır.						
Afyonkarahisar ili toplamı	1950	1980	1985	1990	2009	artış
	372.273	597.519	666.978	739.223	812.476	2.2 kat
Emirdağ nüfusu toplamı	49.103	53.519	54.474	55.543	43.706	-0.11
Emirdağ nüfusunun Afyonkarahisar'a oranı	%13.12	%9	%8.1	%7.6	%5.38	
Türkiye'nin nüfus	20.947.188	44.736.957	50.664.458	56.473.035	72.561.312	3.8

etkisini azaltmış, Emirdağ 4 dönemdir milletvekili çıkaramaz olmuştur. Rakamsal olarak Emirdağ'ın 1950-2009 nüfuslarını incelediğimizde çıkan sonuçlar şöyledir:

Yukarıdaki rakamlar gösteriyor ki 59 yılda Türkiye'nin nüfusu 3.8 kat, Afyonkarahisar'ın nüfusu 2.2 kat artarken Emirdağ'ın nüfusu -0.11 azalmıştır. Emirdağ nüfusu 1950'de Afyonkarahisar nüfusunun %13.12 si kadar iken 2009'da %5.38'e inmiştir. Eğer Emirdağ nüfusu 1950'ye göre Türkiye nüfus oranı ile paralel artsa idi şimdi toplam nüfusu 186.500 olacaktı. Emirdağ 59 yılda 143.000 kişi göç vermiştir. Yani Emirdağ mevcut nüfusunun 3.5 katı Emirdağlı Emirdağ dışında yaşamaktadır. Emirdağ'dan göç eden nüfusun tahminen %45'i Belçika'da, %45'i Eskişehir'de %10'u da yurdun çeşitli yerlerinde yaşadığı tahmin edilmektedir..

Emirdağlı yurt içi ve yurt dışına gidip Emirdağ'dan ayrılsa da Emirdağ ile ilişkisini kesmemektedir. Emirdağ'da oturmayan birçok Emirdağlı, Emirdağ ve köylerine gelip modern evler yaptırmakta, bu evler yıl boyu boş durmaktadır. Halken Emirdağ ve köylerinde kapısı ve kepenkleri kapalı içi boş 5000 civarında ev vardır. Bu evlerin sahipleri yıldan yıla 15-20 gün gelip evlerinde yaşamaktadır.

Yaşanan göçler soruları da beraber getirmiştir. Bu sorunları şöylece sıralayabiliriz:

İlçemiz 1950'li yıllara kadar yurdumuzun çok önemli koyun ve tiftik keçisi ve büyük baş hayvan üreticisi bir ilçe iken, ilçe ve köylerinde tiftik keçisi ve koyun üretimi ve büyük baş hayvan üretimi çok azalmıştır.

Emirdağ köylerinde tarım arazilerinin büyük bir kısmı yaşanan göç nedeniyle ya hiç ekilmemekte, ya da ekonomik olarak yeterince değerlendirilememektedir.

İlçemizde daha önce var olan kilim dokumacılığı, at arabası imalatı, demircilik, nalbantlık, terzilik gibi meslekler tarihe karışmış, el sanatları üretimi sifıra inmiştir.

Yaşanan göçle köylerde nüfus çok azalmış, okullar kapanmış, köylerin tamamına yakınında taşınmalı eğitime geçilmiştir.

Yeni yetişen gençlerin tüm hayalleri yurt dışına gitmektir. Yurt dışına gidebilmek için yurt dışında yaşayan gençlerle evlilikler yaptırılmakta, bu evliliklerin çoğu uyumsuzluk nedeniyle boşanmalarla sonuçlanmaktadır. Her yıl Emirdağ Adliyesi'nde 450-500 boşanma davası açılmaktadır.

Emirdağ'da çok az iş yeri bulunurken hemen hemen her köşe ve sokakta boş oturanların olduğu kahveler doludur. Kahveler insanları tembelliğe itmektedir. Köylerde genç nüfusun çok az kalması, mevcut nüfusun yaşlı olması üretimi de olumsuz etkilemektedir.

İlçede inşaat sektörü dışında diğer sektörlerde faaliyet nerede ise durmuş gibidir.

Tarımda çalışan iş gücünün çok azalması ve mevcut nüfusun yaşlanması daha önceden ilçede var olan meyvecilik, sebzecilik, bağcılık, arıcılık gibi zirai faaliyetleri çok azaltmıştır. Karacaların meşhur üzümü, Tez'in kara kovan balı, Pörnek'in kelemi tarihe karışmış, ilçede en önemli gelir kaynaklarından biri olan tiftik üretimi yok olmuştur..

İlçeden göçü önleme yolları ise;

Emirdağ konum olarak Ankara-İzmir, İstanbul-Konya

yollarının kesiştiği merkezi bir yerdedir. Sanayileşmeye çok uygundur. Emirdağ dört yolda kurulan Organize Sanayi Bölgesi yurt içinde ve yurt dışında çok iyi tanıtılıp Emirdağ'a dışarıdan yatırımcı getirilmeli, yatırımcılara ucuz arsa temin edilmelidir. Emirdağlı parası olanların da Organize Sanayi Bölgesine fabrika yapması için teşvik edilmelidir. İlçe dışına göç edip yurt içi ve yurt dışında iş kuran iş adamlarının Emirdağ Organize Sanayi Bölgesi'ne yatırım yapmaları sağlanmalıdır.

Emirdağ'ında işsiz gençlere ve bayanlara meslek edindirme kursları açılarak beceri kazandırılmalı, gençler üretime ve girişimcilğe özendirilmelidir..

Tarımla uğraşan kesimdekilere besicilik, sütçülük, arıcılık, sebzecilik, meyvecilik konularında kurslar açılıp modern tarım yöntemleri öğretilmeli, üreticilere ucuz krediler sağlanmalı, tarımsal destekler artırılmalıdır. Yurt dışından ve yurt içinden Emirdağ'a geri dönüp Emirdağ'da iş kurmak isteyenlere kaymakamlık veya belediyece danışmanlık büroları kurulup bu kişilere yardımcı olunmalıdır.

İlçede bulunan Meslek Yüksek Okulu yöreye uygun projeler geliştirip halka öncülük etmeli, açacağı kurslarla her türlü üretici eğitilmelidir. Okul bünyesinde yöreye uygun bölümler açılmalı yörede yeni meslek ve sanatlar kazandırılmalıdır.

Emirdağ'dan göçen ve gittikleri yörede başarılı olan iş adamları, bürokrat ve girişimciler Emirdağ kaymakamlık ve belediyesince çağırılıp Emirdağ merkez ve köylerinin kalkınmasında onlarında bilgi, görgü ve parasal kaynaklarından yararlanılmalıdır. İmkanları olanlara Emirdağ'a iş kurlmaları için talepte bulunulmalıdır.

Emirdağlı gençlerden girişim ruhu olanlar belirlenmeli, bu gençlerin Emirdağ'da iş kurlmaları için her türlü destek sağlanmalıdır.

Emirdağ'da üretilen ürünlerin pazarlanması, üretim girdilerinin ucuza ve zamanında temini için üretim birlikleri ve kooperatifler kurdurtmalıdır.

Sayıları az da olsa Emirdağ'ın orman köylerinde Or-Köy kredisinden destek sağlandırılmalı, projeler oluşturulmalıdır.

Alınacak bu gibi tedbirlerle Emirdağ 1950'li yıllardaki gibi canlılığına tekrar kavuşturulmalıdır. Emirdağ'ın göç vermeden çok canlı olan meşhur "Salı Pazarı" o günlerde yaşanan bir anıyı hâlâ dillerde dolaştırmaktadır. O yıllarda her hafta mal satmak için Emirdağ Salı Pazarı'na gelen bir Bolvadinli'nin salı günü oğlu ölmüş, Bolvadinli oğlu öldüğü için Emirdağ pazarına gelememiş. Bolvadinli'ye baş sağlığına gelenlere, Bolvadinli: "Oğlumun öldüğüne yanmam, Emirdağ Salı Pazarı'nı kaçırdığıma yanarım." demiş.

Göç Emirdağ'ı siyasette de olumsuz etkilemiş, azalan nüfus nedeniyle Emirdağ dört dönemdir milletvekili bile çıkaramaz olmuştur.

Yaşanan göçün en büyük nedeni ekonomik koşullar olsa da, nüfusun azlığı mevcut imkanlarla da yapılabilecek üretimi de olumsuz etkilemektedir. Artık Emirdağ alınacak tedbirlerle göç veren değil, göç alan; gerileyen değil gelişen; kalkınan ekonomisi güçlü, nüfusu genç ve dinamik adına yaşanılan bir ilçe olmalıdır.

BELÇİKA'YA GÖÇÜN KÜLTÜREL BOYUTU

Ahmet Urfalı
Şair - Yazar

Göç , insanın yaratılmasıyla başlar. Mevsimlik göç, iç göç, sürekli göç, serbest göç, zorunlu göç, uluslararası göç adları ile anılan göç olgusu, tarihin ilk çağlarından başlayarak bir yer değiştirme olarak karşımıza çıkar.

Özellikle Batının sanayi devriminde duyduğu insan gücü ihtiyacı uluslar arası göçe yeni bir ivme kazandırmıştır. Bu göç hareketinin daha uzun yıllar devam edeceği görülmektedir. Sadece belli bir sermaye edinebilmek için gurbete çıkan birinci nesil, sağladığı yeni imkanların bir kısmını yurduna aktarmış, ancak en önemli varlığı olan çocuklarını dönüğe ikna edememiştir. Artık ikinci ve üçüncü nesil, anne ve babalarının misafir işçi olarak geldiği ülkeye, ikinci vatanın yeni yurttaşı olarak bakmaktadır. Dönüş düşünülmemekte, yeni ülkenin imkan ve fırsatlarından daha fazla yararlanma yolları aranmaktadır.

Bu durum, göç alan ülkeler açısından da yeni sorunların ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır: kültürel haklar, uyum sorunları, yabancı düşmanlığı, sosyal güvenlik problemleri..

Yumurta ve ekmek almak için markete, cebinde yumurta kabuğu ile ekmek ufağı götüren işçilerin çocukları, vatandaşı olduğu yeni ülkede artık memur, milletvekili, bakan olabilmektedir. Daha fazla eşitlik talebi; iş ayrımcılığını, yabancı düşmanlığını beraberinde getirmektedir.

Yeni durumun ortaya koyduğu melez kültür, insanlarda mensubiyet düşüncesini de sarsmaktadır. Orada yabancı, burada gavurcu olarak tanımlanma kültürel anlamda şoklara neden olmaktadır.

Eve dönüş, vatana kavuşma düşüncesi terk edilmeye başlamıştır. Artık "Türk Mezarlıkları" kurularak cenazeler de vatana getirilmemektedir.

Zira; Türkistan atavatan, Türkiye anavatan, Belçika yeni vatan olarak kabul edilmektedir.

Memlekette alınan mülkten dolayı pişmanlıklar doğmuştur. Anavatana olan bağlılık günden güne zayıflamakta, Türklük bilinci

azalmaktadır. Döviz makinesi olarak görülen işçiler ve onların çocukları kendi kültürlerine yabancılaşmaktadır. Halbuki kişi ve devlet olarak alınacak tedbirlerle milli kültür bağları kuvvetlendirilerek, hem asimilasyon önlenir ve hem de oradaki yurttaşlarımızın Türk milletinin şerefli birer ferdi kalmaları sağlanabilir.

Belçika ile ilişkilerimiz Osmanlı İmparatorluğu'nun bağımsızlığını yeni kazanan Belçika'yı tanımasıyla başlamıştır. İki ülke arasındaki diplomatik ilişkiler ise 1848 yılında tesis edilmiştir. Belçika Kralı II. Leopold'un 1860 yılında İstanbul'u ziyareti ilişkilere önemli bir hız kazandırmıştır. O dönemde uluslararası planda tarafsızlık politikası güden Belçika, Osmanlı İmparatorluğu'nun bölgede oynadığı önemli ticari rolün bilinciyle İstanbul'a yatırım yapmaya başlamışlardır.

Belçika'da yerleşik vatandaşların büyük bir çoğunluğu 1960'lı yıllardan itibaren kömür ocaklarında çalışmak üzere iki ülke arasında imzalanan "İşgücü Anlaşması" çerçevesinde o zamanki İş ve İşçi Bulma Kurumu aracılığıyla gelmişlerdir. Türkiye ile Belçika arasında "Türk İşçilerinin Belçika'da İstihdamına Dair Anlaşma ile Protokol ve Ekleri" 16.07.1964 tarihinde Brüksel'de imzalanmıştır.

1974 yılında yaşanan petrol krizine bağlı olarak Belçika yabancı işgücü alımını durdurmuş ve Türkiye ile yaptığı İşgücü Anlaşmasının uygulamasını tek taraflı olarak uygulamadan kaldırmıştır.

1960'ların başından sonra da, dünyanın birçok ülkesine yönelen çok büyük sayıdaki göçün kaynağı olmuştur. Son 35-40 yıllık Türkiye dış göç tarihi bu göç hareketine iki temel dönemin varlığını gösterir. 1960 başları ve 1970 sonları arasında "işçi göçü dönemi" ve 1970 sonlarından bu yana "işçi göçü sonrası dönem"dir.

1961 Anayasası'nın yürürlüğe girmesinden sonra, Türkiye'deki ilk beş yıllık (1962-1967) kalkınma planı, göçü yani işgücü ihracatını, işsizliği azaltma ve işçi dövizini akışı sağlama bağlamında

gelişme politikalarından birisi olarak değerlendirildi. Türkiye bu politikayı gerçekleştirmek için Almanya ile 1961’de göç anlaşması imzaladı. Hükümetler arasında benzer anlaşmalar göçün temel koşulları, iş ve ücret konularını da içerecek şekilde Avusturya, Hollanda ve Belçika ile 1964’te, Fransa ile 1965’te, İsveç ve Avustralya ile 1967’de imzalandı. Türk işçilerin Batı Avrupa ülkelerine göçü 1960’larda başlamış, 1960’ların ortalarında hızlanmış, 1960’ların sonunda ve 1970’lerin başında oldukça yaygınlaşmıştır. 1970’lerde petrol bunalımı ve onu izleyen ekonomik dar boğaz döneminde Federal Almanya’nın işçi alımını durdurmasıyla en azından yasal planda çok yavaşlamıştır. Bu göç hareketi, 1970’lerin sonu ve özellikle 1980’lerin başında aile birleşimi ve evlilik göçü şeklini alarak devam etmiştir. Bu göçler 1980’de sadece Batı Avrupa ülkelerinde yaşayan Türk nüfusunun 1,7 milyona ulaşmasına neden olmuş; 1985’te bu nüfus 2 milyona; 1990’da 2,3 milyona yükselmiştir.

Dünyanın hemen hemen her bölgesi ile kuvvetli ticari ilişkileri olan Belçika, ihracatta dünyada 11’inci, ithalatta ise 10’uncu sıradadır. Ülkenin toplam ticaretinin yüzde 75 gibi büyük oranını AB ülkeleri işgal ediyor. Türkiye ile olan ticareti ise ilk kez 2005’te 2 milyar dolar sınırını aştı. Ancak bu gelişim bile iki ülke arasındaki ticaret potansiyelinin çok gerisindedir.

Belçika’nın Türkiye’den ithal ettiği başlıca ürünler arasında tekstil ürünleri, makineler ile sebze ve meyveleri saymak mümkündür. Öte yandan, Türkiye’ye ihraç edilen ürünlerin önemli kısmı ara malı özelliği taşıyor. Yani genellikle Türkiye’deki sanayi sektörü için ihtiyaç duyulan ham maddeyi içeriyor.

İhracatın artırılmasını öncelikle konu olarak belirleyen Belçika’da , GSMH’ nin önemli bir bölümünü de ihracat gelirleri oluşturuyor.

Kayda değer bir doğal zenginliği bulunmayan Belçika’ da bürokratik yapı ile meslek kuruluşları bu amaca en iyi hizmet verebilecek biçimde şekillendirilmiş. Ayrıca ihraç ürünlerinin rekabet gücünün korunması ve artırılması amacıyla da araştırma ve geliştirme faaliyetlerine de büyük önem veriliyor. Bu amaçla nitelikli insan gücü yetiştirilmesine özen gösteriliyor. Ülke aynı zamanda kişi başına en yüksek ihracat yapan ülkeler arasındadır.

Belçika aynı zamanda Türkiye’den yoğun göç

alan bir ülkedir. 1960 ve 1970’li yıllarda, Türk vatandaşları yoğunlukla kömür ocakları ile demir çelik sanayinde istihdam edildi. Ancak birçok tesis kapatılınca Türk toplumu ekonominin değişik dallarındaki işlere yöneldi. Ayrıca iş sahibi olarak birçok küçük ve orta ölçekli işyeri de yine Belçika’daki Türkler tarafından açıldı.

Belçika, kömür ocaklarında çalıştırmak kendi vatandaşlarına zor geldiği için, önce Doğu Avrupa’dan daha sonra 1946’dan başlayarak İtalya’dan maden işçisi aldı.

8 Ağustos 1956’da Marcinelle maden ocağında 136 İtalyan olmak üzere 262 işçi öldü. Bunun üzerine İtalyanlar maden ocaklarında çalışmaya soğuk baktı. Belçika önce İspanyol ve Yunanlılara, daha sonra da Türk ve Faslı işçilere yöneldi.

Belçika’da büyük bir işgücü sıkıntısı bulunuyordu. Turist pasaportuyla gelen kişiler, yaşına, yeteneğine bakılmadan âdeta kapışılıyor ve hemen ocaklara indiriliyordu.

Belçika 1974’te işçi göçünü kontrol altına aldı. Bürolar açarak kendi kliniklerinde Türk işçilerini kontrolden geçirdiler. Sağlık muayenesi sonucunda sağlam çıkanları, iş ve sözleşme değiştirmeme şartı ile ülkelere götürüp maden ocaklarına soktular.

Avrupa’ya işçi göçünün ana sebeplerinin başında gelişmiş ülkelerin işgücüne duydukları talep gelmektedir.

Aydınlatılması gereken diğer bir kavram, kültürel kimliktir. Göç sürecinin bir sonucu olarak göçmen topluluğu, birinci kuşaktan başlayarak fırsat eşitsizliğinin yaygınlığını, ayrımcılığın derecesini, toplumsal marjinalliğin çapını algıladığı ölçüde kendisini savunmaya yardım edecek olan kültürel bir kimliğe ihtiyaç duymaktadır. Kuşkusuz bu algılama kendini birinci kuşaktan çok ikinci ve üçüncü kuşakta duyurmaktadır. Zira birinci kuşak üyeleri, geldikleri ülkenin bir parçası olmayı amaçlamamış, sahip oldukları düşük statüye rağmen toplumsal konumları anayurda kıyasla yükselmiş sayılmaktadır. Oysa ikinci kuşağın çocukları ve onları izleyenler, durumlarını doğup yetiştikleri yeni ülkenin aynı yaş grubu ile kıyaslamakta ve yoksun bırakıldıkları fırsat ve olanakları daha keskin bir biçimde algılamaktadırlar. Dolayısıyla, birinci ve ikinci kuşağın davranışında bir farklılık göze çarpmaktadır. Birinci kuşak, dönüş hayalleri

ile oylanmakta, neo-feodal bir uyum biçimi olarak tüketim yolu ile itibar kazanmaya çalışmakta, kolektif kimliğe sarılmaktadır. İkinci kuşak için farklı alışımlar bulunmaktadır. Onlar kısmi ya da tümünden bütünleşmeyi (asimilasyon) seçebilirler ya da aşırı saldırganlık yoluyla sisteme başkaldırabilirler yahut da mutlak kayıtsızlık yoluyla kendi içlerine kapanabilirler. Gençlerin içinde yetiştikleri ortam, benimseyecekleri kültürel kimliği de belirlemektedir. Bu kimliğe özgü tüm işaretler -kulakta küpe, başörtü, uzun saç vs.- onları toplumun içindeki diğer gruplardan ayırt etmekte ve onlara bir çeşit özgüven vermektedir. Bu kültürel öğeler içinde dil, öğrenim, toplumsal değerler, din, gelenekler, serbest zamanın faaliyetleri önemli bir rol oynamaktadır.

Avrupa ülkeleri için İslam, 1960'lı yıllara kadar daha çok doğubilimciler ve Arap dilleri uzmanlarınca yürütülen felsefe, teoloji, dilbilim gibi disiplinlerin ağır bastığı, akademik bir araştırma alanı sayılıyordu. 1950'li yılların ikinci yarısından itibaren ikili anlaşmalar yolu ile ülkelere çağrılan "konuk işçiler" sadece farklı fiziksel görünimleri ve uyrukları açısından fark ediliyor, kültür ve dinlerinden hemen hiç bahsedilmiyordu. Aynı şekilde, sınırlı bir süre için geldikleri kanısını taşıyan

konuk işçiler de, ülkelere döneceklerini hesaplayarak bulundukları toplumda ve dinsel özelemleri gerçekleştirme yollarını aramıyorlardı. Avrupa ülkelerinde acılı faşizm ve nazizm dönemlerini unutmak için, güçlendirilen sivil toplumun kendilerine yeni açılımlar sağlayabileceğini de fark edemiyorlardı.

1960'lı yıllarda aynı fabrika ya da çevrede çalışan Türk işçileri Heim adı verilen yurtlarda kalıyordu. Bu yurtlarda önce namaz kılacakları bir odanın ayrılmasını talep etmeye başladılar. Böylece ilk cami dernekleri kuruldu. Bunlara "arka avlu camileri" adı verildi.

Bugün Belçika'da yaşayan Türklerin yüzlerce sorunu çözüm beklerken, genç ve yetenekli politikacıları, girişimci iş adamları, uyanık toplum önderleri ve vatansever halkı ile her zorluğun üstesinden geleceklerdir.

Zira Belçika'daki Türklerin öncü gücü Emirdağlılar, toplumsal dayanışma ve kültürel bütünlükleri ile her zaman birlik ve beraberlik içinde olmuşlardır. Onların bu özelliği bizlere iyimserlik duyguları vermektedir. Onlar, dillerini, dinlerini ve milli kütürlerini yaşadıkları ve yaşattıkları müddetçe Avrupa'nın ortasında saygın bir topluluk olarak hayatlarını sürdürecektir.

BELÇİKADAKİ MİLLETVEKİLLERİMİZ

Emir KIR
Çevre Bakanı

Emin ÖZKARA
Bölge
Milletvekili

Mahinur ÖZDEMİR
Bölge
Milletvekili

Veli YÜKSEL
Bölge
Milletvekili

Güler TURAN
Bölge
Milletvekili

Sıladan Gurbete GÖÇ

Nurettin DİKER
Eğitimci

1950'li yıllardan sonra hızlanan, köyden kente olan göçlerin şekil değiştirerek günümüze kadar ulaştığı bilinen bir gerçektir.

Savaş sonrası toparlanma dönemindeki Almanya'nın işgücü ihtiyacını karşılayabilmesinin tek yolu işgücü ithaliydi. Savaşta ülkenin ihtiyaç duyduğu erkek işgücünün önemli bir bölümü yok olmuştu. Binlercesi halen esir kamplarındaydı. Üstelik yeni kurulan NATO'ya Federal Almanya da üye olarak alınmış ve Almanların yeniden ordu kurmasına izin çıkmıştı. Çalışabilecek durumda olan erkek nüfusun bir bölümü de silah altına alınmıştı.

Almanya'nın hızla büyüyen ekonomisinin ihtiyacını karşılayacak işgücünü ülkenin kendi insanlarının karşılaması mümkün değildi.

Meslek eğitimi programları çerçevesinde özellikle Ankara'da kısa ya da uzun süreli düzenlenen kurslara katılanlar arasından, Türkiye'den Almanya'ya 1957'den itibaren binlerce kişi gönderilmişti.

Göç resmen başlatıldığında Almanya'daki Türklerin sayısı on binlerle açıklanıyordu. Sonra adına "göç" denilen işgücü ithali, resmen 1961'de başladı. Almanya, 30 Ekim 1961'de iki ülke arasında imzalanan işgücü mübadele anlaşmasıyla, Türkiye'den işçi almaya başladı.

Almanya'ya Türkiye'den işçi göçü söz konusu anlaşmayla kısa sürede büyük patlama gösterdi. Binlerce, yüz binlerce insanımız "gurbetçi" olarak, geleceğini Almanya'da çalışarak kurmak için yollara döküldü.

Bu süreçte sürekli nüfus kaybeden kırsal alandaki göçlerin çeşitli sonuçları ortaya çıkmaya başladı.

1965 yılına kadar hızla yükselen nüfusumuza ilçemizin topraklarının yeterli gelmeyişi, sanayinin gelişmemiş olması, insanların daha modern yerlerde yaşama isteği, daha çok kazanma arzusu ve benzeri etmenler ilçemiz halkını göçe sürüklediği bir gerçektir.

Artan nüfus daha sonra göçlerle azalmaya başlamış ve günümüzde köyler büyük ölçüde boşalmıştır.

Göç Zorunlulukla Başlamış, Sonradan Etkenler Çoğalmıştır

Kısa sürede dönerim hesabıyla başlayan Göç olayında başlangıçta kırsal alanın imkânsızlığı en önemli rolü oynarken zamanla diğer sebepler (özent, sosyal haklar evlilik vb.) etkili olmuştur. Başka bir deyişle başlangıçta kişiler genelde topraksızlık, toprak yetersizliği, köydeki iş imkânlarının azlığı etkili olurken zamanla daha zengin olmak, yaz aylarındaki tatile gelen insanlara özent ve evlilik olayları ön plana çıkmıştır. Almanya ile başlayan göçe diğer ülkeler de eklenerek özellikle Belçika, Fransa, Hollanda, Danimarka gibi

dünya üzerindeki diğer ülkelerde eklenmiştir.

Zamanında işçi olarak gidilen bu ülkelerde, ikinci, üçüncü kuşak hemşehrilerimiz önemli alanlarda söz sahibi olmaya başlamışlardır.

Göçün İlçemiz Adına Olumlu Yönleri Olduğu Gibi Olumsuz Yönleri de Vardır

Emirdağ ilçesine bağlı onlarca köy, kasaba ve merkezde yaşayan halkın büyük çoğunluğu ekonomik nedenlerle yurt içine ve yurt dışına göç etmiştir. Acı sonla ilk karşılaşan Keçili köyü, 30 yıl önce haritadan silinmiştir. Bugün de pek çok köyümüzde nüfus oldukça azalmıştır.

Önceleri göç olayı erkek işçi göçü şeklinde başlamıştır. Zaman içerisinde aile göçü ve aile birleşmesi şeklinde devam etmiştir. Yurt içi ve yurt dışına göç eden kişilerin önemli bir bölümü bugün de Emirdağ ile olan ilişkilerini devam ettirmektedirler.

Emirdağ'ından gurbete başlayan göçler birçok araştırmaya konu olmuş, göç üzerine tezler yazılmış, bugün de bu konu araştırma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Göç Üzerine Birçok Araştırma Yapılmıştır

Araştırmaların ortak amacı 60'lı ve 70'li yıllarda Avrupa'ya göçmen işçi olarak giden ve gitmeyen bireylerin ailelerinde nesiller arası sosyo-kültürel değerler ve ekonomik kaynakların aktarımıdır.

2011 yılı Mayıs ayında Emirdağ Kaymakamı Zekeriya Güney ve Belediye Başkanı Cengiz Pala ile görüşmeler yapan proje ekibinden Dr. Ayşe Güveli ve Sait Bayraktar, aynı zamanda ilçenin bazı köylerini ziyaret edip yöre halkına projeyi tanıtmış, göçün insanlara ve bölgeye etkileri üzerine sohbetler etmişlerdi. İngiltere'de Essex Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim görevlisi olan proje lideri Dr. Ayşe Güveli, kendisinin de bir göçmen çocuğu olduğunu belirtip Avrupa'da 5 milyona yakın Türk kökenli nüfusun olduğunu, ancak bu insanların göç tarihlerinin iyi bilinmediğini söylüyor.

Kitap Haline Getirilip Okutulacak

Bugüne kadar bu konuda yapılan en kapsamlı araştırma özelliğine sahip projenin sonuçları bir kitap olarak yayınlanacak ve üniversitelerde okutulacak. İkinci ve üçüncü kuşak Türklerin sorunları ve başarıları ortaya konacak; bu kuşakların Türkiye'ye ve ilçeye bağlılıkları araştırılacaktır.

2011 yılı Mayıs ayında başlayan projenin katılımcıları Türkiye'den Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü, İngiltere'den Essex Üniversitesi, Hollanda'dan Amsterdam Vrije Üniversitesi ve Almanya'dan Chemnitz Teknik Üniversitesi olup proje kapsamında Kulu, Şarkışla, Acıpayam, Emirdağ ve Akçaabat'ta alan çalışması yapılmıştır.

Boşanmak İçin mi Evleniyoruz?

Nurettin DİKER
Eğitimci

Emirdağ Nüfus Müdürlüğünden aldığımız son on bir yıllık verilere göre yıl içerisinde yapılan evliliklerin ortalama üçte biri boşanma ile sonuçlanıyor.

Kurulan yuvaların güven, huzur ve mutluluk içinde devam etmesi, hem fertler ve hem de toplumlar açısından hayati öneme sahiptir. Ancak bununla birlikte her ailede, bireyler arasında zaman zaman bazı ailevi anlaşmazlıklar ortaya çıkabilir.

İslam dinimiz toplumun temeli sayılan aile müessesesine ayrı bir önem vermiş ve Müslümanların evlenip yuva kurmalarını, toplumun huzuru ve neslin devamı için evlilik müessesesini sağlam te-

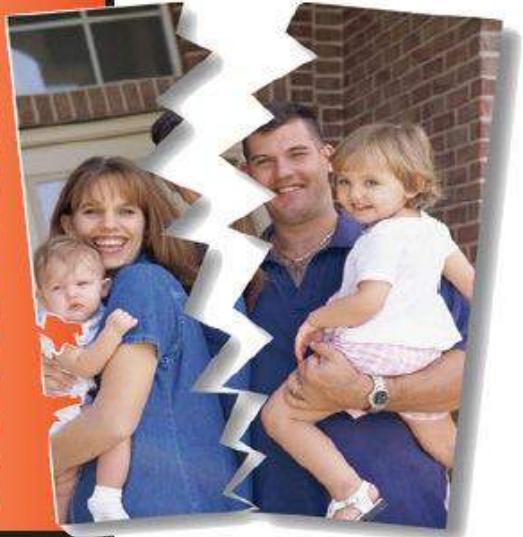
meller üzerine bina etmesini istemiştir.

Evlilik yoluyla, kadınla erkek arasında köklü, güçlü ve sürekli bir bağ kurulur.

Emirdağ ilçemizde genelde yılın ilk yarısında evlilik hazırlıkları ile geçilir. Oğlu olan münasip kız arar, kızı olan damat arar. Özellikle yakın hısım akrabalara duyurulur. Referanslar bulunur. yedinci ve sekizinci aylarda günlük ortalama merkezde 50 civarında düğün olmaktadır.

Emirdağ Nüfus Müdürlüğünden aldığımız veriler aşağıda belirtilmiştir. Bu sayıya Emirdağ nüfusuna kayıtlı olup civar il ve ilçelerde yaşayan evlenmelerin sayısı ekli değildir.

YILI	EVLENME SAYISI	BOŞANMA SAYISI	% ORANI
2000	1625	457	% 28,12
2001	1486	610	% 41,04
2002	1573	622	% 39,54
2003	1412	419	% 36,72
2004	996	402	% 40,36
2005	923	349	% 37,81
2006	996	304	% 30,52
2007	812	268	% 33,00
2008	808	264	% 32,67
2009	732	244	% 33,33
2010	710	317	% 44,64
2011	663	224	% 33,70

Kur'ân-ı Kerim'de de, evliliğin devam ettirilmesi için fedakârlıkta bulunulması, hoşnutsuzluk ve geçimsizlik durumlarında tarafların meselelerini konuşarak halletmeleri öğütlenmiş; aralarındaki anlaşmazlık daha ileri safhaya ulaştığında, kadının ve erkeğin ailelerinden seçilen hakemler vasıtasıyla eşler arasındaki anlaşmazlığın giderilmesi yolu tavsiye edilmiştir. Bunun yanı sıra bütün anlaşma yolları kapanmış ve evlilik hayatının sürdürülmesi imkânsız hale gelmişse, bu takdirde ancak boşan-

maya izin verilmiştir. Ancak boşanma, eşler için mutsuz bir evliliği sonlandırmak olsa da yine de büyük bir yıkım demektir. Ayrılmanın kaçınılmaz ve gerekli olduğu durumlarda bile boşanmayla sorunlar bitmeyebilir. Boşanma, eşleri ekonomik yönden sarsar, ruhsal yönden çöktürir; sosyal konumlarını olumsuz yönde etkiler. Yuvanın dağılmasından en büyük zararı ise çocuklar ve toplum görür. Böyle üzücü sonuçlar yaşamamak için yuvalarımızda hoşgörüyü sevgiyi ve şefkati hâkim kılmalıyız.

Vakfımızın Kongresi 18 Mart 2012 Pazar Günü Saat 14.00'te Vakıf Lokalinde yapılacaktır.

Vakfımıza üye ol, üye bul!

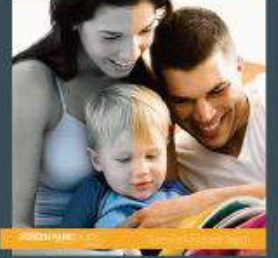
Çocuklarınızın güvenli ve özgürce büyümesi için tasarlanan çocuk oyun alanları ve sosyal tesisleri

GREEN PARKEVLERİ
Kütahya

Kütahya Outlet park AVM Yanında Yer alan GREEN PARK EVLERİ 5 Bloktan Oluşmaktadır. Bloklar 2+1, 3+1 ve 4+1 Daire Seçeneklerine Sahiptir. Etrafını Çevreleyen Eşsiz Orman Manzarası Eşliğinde GREEN PARK EVLERİ;

atabir

GREEN PARKEVLERİ
Kütahya

- * SITE GÜVENLİĞİ
- * KAPALI DEVRE KAMERA SİSTEMİ
- * ÇOK AMAÇLI SALON
- * KAPALI HAVUZ & SAUNA
- * FITNESS SALONU
- * CAFE
- * AÇIK SPOR ALANI
- * KAPALI OTOPARK
- * AÇIK ÇOCUK OYUN ALANI

Sadece "Konut" Değil "YAŞAM" İnşaa Ediyoruz...
ESKİŞEHİR: MUSTAFA KEMAL PAŞA MAH. SİVRİHİSAR CAD.
NO:76/B

TEL: 0 222 230 67 64

KÜTAHYA : SERVİ MAH. MİTHAT PAŞA CAD. HÜSEYİN AĞA
APT. NO: 7/40

TEL : 0 274 212 33 66

www.atabirinsaat.com.tr

GREEN PARKEVLERİ
Kütahya

www.atabirinsaat.com.tr

2012 Yılında Burs Veren Hemşehrilerimiz

1997 yılında Vakıf olarak faaliyete geçen Vakfımız kuruluş amaçlarına uygun olarak her yıl olduğu gibi 2012 yılında da siz değerli hemşehrilerimizin özverileriyle burs vermeye devam etmektedir. Hemşehrilerimize şunu özellikle belirtmek isteriz ki burs hesabına yatan paralar asla çekilmemekte olup kalan paralar ertesi yıla aktarılmaktadır. Emirdağlılar Vakfı olarak şimdiye kadar burs verenlere, halen burs vermeye devam edenlere, gelecekte de burs vermeyi düşünen hemşehrilerimize teşekkür eder, saygılar sunarız. (İsimler harf sırasına göre dizilmiştir.)

EMİRDAĞLILAR VAKFI

ESKİŞEHİR

A.KADİR KOÇAK - A.DUDU KALENDER - AKİF-OĞUZ SEVER - AHMET HARMANCI - AYŞE ÖZGÜR - BURHAN-DÖNDÜ SEZER - BEYHAN MOLA - CANAN URFALI - CEMİL ÇILDIR - CEYLAN BUZLU - CEMAL ÇEKİÇ - EROL SEZER - FİKRET AKIN - HASAN ÇEKİÇ - HURİYE POLAT - İLKER ÖZOKÇU - İSMAİL KOÇAK - İHSAN KÖYCÜ - İZZET ASLAN - KADRIYE KESKİN - MURAT KAHYA - MUKADDES HARMANCI - NURAY ÖZGÜNEŞ - ORHAN ÖZKIR - OSMAN SAĞLAM - ÖMER İYİGÜN - SAFA HALAÇ - SUAT ER - SEYDİ TİFTİK - ŞENAY ALCI - TÜRABİ ERYÜRÜK - YILMAZ GÖKŞEN - YÜCEL YENİLMEZ
EMİRDAĞ : AHMET YİĞİTER - EM.TAŞIYICILAR KOOP. - OKTAY ÇILDIR - MÜRSEL ERENOĞLU - İS-MİNİ AÇIKLAMİYOR - İSMİNİ AÇIKLAMİYOR

İSTANBUL : BEDRETTİN KÜRKÇÜ - FAZLI HALAÇ - FEHMİ DENİZLİ - İRFAN KARACA - MUSTAFA ÇELİK - Ö. İBRAHİM SAYIN - ÖMER ŞEN - ŞAHİN KAHYA - DR.TURAN ERDEM - YELDA YENİLMEZ

ANKARA : ALİ KILINÇ - CENGİZ SAĞLAM - GÜVEN ÖZKAN - ÖMER KOÇAK

BURSA : A.İHSAN TÜRKMEN - OSMAN DURAN İZMİR : NURİ ERENOĞLU AKŞEHİR : Ö.FARUK KARATAŞ

BELÇİKA : A.KADİR-HACER TARHAN - BÜLENT-TÜRKAN TARHAN - CEM TARHAN - BELÇİKA DİYANET VAKFI - HÜSEYİN YİĞİT - METİN EDEER - MUSTAFA OLGUN - NAZİF AYDEMİR - ORHAN LİMAN - ŞÜKRÜ KARACA

HOLLANDA : ASİM BİÇER - RAMAZAN GÖKŞEN - VOLKAN İRİÇAĞIL

Rabia Kaçar'ın Arşivinden

İlk gelenler

Bu fotoğraflar, 1964 yılında çekilmiş Koperayti Kardelen Kültür Derneğine aittir.

FATİH GİYİM

Mustafa Koca - Hasan Koca

Uzun Çarşı No: 74 Emirdağ /
AFYONKARAHİSAR
Tel : 442 53 83 - 442 74 84
Fax : 442 51 62 -
Cep : 0 542 471 26 57

BİR GÖÇÜN SERÜVENİ

Biz eskiden beri göç eder bir milletiz. Taa Ergenekon'dan çıkışımızdan bu yana hep göç edegelmişiz. Dünyanın hangi köşesine giderseniz gidin, Türk izine rastlarsınız. İnsan doğup büyüdüğü toprakları bırakıp başka yerleri yurt tutması zor olsa da bu böyledir. Emirdağ'ın insanı da göçer bir milletin torunlarıdır. Burada geldikleri boyları tek tek yazmaya gerek yok. Köy isimleri de geldikleri boyların isimleriyle anılmaktadır. Bir kısım güneyden, bir kısım ise Yozgat, Çorum yöresinden göçmüşler ve bu yöreye yerleşmişlerdir. Kırsal alanda olmasından kaynaklanan bir fakirlik, yoksulluk havası esmektedir. Ticaret söz konusu olduğunda ; Emirdağlı'nın pratik bir zekâyâ sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu zekâ Emirdağ'ın insanını araştırmaya, dolayısıyla da göçe zorlamıştır.

1960'lı yılların başından itibaren araştırma ve ticaret yapma hevesiyle Eskişehir, İstanbul, İzmir gibi illere göç başlamıştır. Bu göç Emirdağ'ın çevreye ve Avrupa'ya açılışının tarihi başlangıcı olmuştur. İlk gidiş, ilk yuvadan ayrılış Almanya, Fransa, Hollanda ve en çok da Belçika gibi ülkelere olmuştur. Avrupa'ya ilk gidenler "ön açan" bir göçün efanesidir. Yazıya dökülemeyen bu göç aslında başlı başına bir milletin Osmanlı döneminde girilemeyen Avrupa'nın fetihinin göçüdür. Bu benim için böyle başkaları başka düşünebilir. Avrupa'da eğitilmiş insan kaynağı azalmaya başlayınca ülkelerinin kapılarını genelde Türklere açmışlar ve iş alanlarına yerleştirerek çalıştırmışlar. Emirdağ bu göçten fazlasıyla nasibini almıştır. Bu gün Avrupa'nın hangi ülkesine giderse-niz ve hangi şehri araştırırsanız, orada bir Emirdağlı'nın olduğunu görürsünüz.

Bence Avrupa'nın inşasında Emirdağlı insanımızın büyük payı vardır. Sokaklarının hangi kilit taşına bakarsanız bakınız, Emirdağlı'nın gönül güzelliğini görürsünüz. Hangi fabrikasına bakarsanız bakınız Emirdağlı'nın çalışmasının göz nuru olduğunu görürsünüz. İnsanlar gittikleri yerlere örflerini, âdetlerini, törelerini de götürürler. Bir yerde oranın kültürüne etki ederler. Homojen bir kültür oluştururlar. Kim ne derse desin Avrupalı ;kapalı bir millet. Kolay kolay insanı içine alıp sindiremezler. Medeni dediğimiz Avrupa aslında birbirinden kopmuş ferdi yaşayan bencil, kendinden başkasını yok sayan, hatta çocuğunu dahi bir yerde dışlayan egoist bir millettir. Bu kapalı kutuya benzeyen Avrupa'ya kültür adına insanlık adına Emirdağlı vatandaşlarımız çok şey katmıştır. Avrupa'ya ayak uyduramadı sözü bence doğru değil. Neden dersanız Avrupa'nın dar çerçevesini yırtmasına ve çerçeveyi genişletmesine neden olmuştur. Kabul etmek gerekir ki yurttaşlarımız da onlardan çok şeyler almıştır. Böylece karşılıklı bir kültür göçü oluşmuştur.

Biz onlardan teknoloji ve ekonomik anlamda çok şey almışız ama onlar da bizden yaşamsal, yardımlaşma, diyalog anlamında çok şeyler almışlardır. Avrupa İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, evlilik ve aile kurumu hakkında bir erozyon geçirmiş, nüfusu azalmış ve yaşlı nüfus kalmıştır. Bu da iş

Ali Talip Bilgil
Eğitimci

görememezlik korkusunu getiriyor. Genç nüfus olarak Türkiye'yi gördük-leri için kapılarını açıyorlar ve böylece genç, dinamik güç göçü başlıyor. Türkiye'de genç dimağlar; başlıyorlar bavullarını hazırlamaya ve ver elini Almanya ya da Fransa, belki de Belçika, kim bilir belki de Hollanda.

İlk kuşak ailelerini de oraya çektiler. Kimileri yavukluklarını götürdü, kimileri yakın eş akrabasını götürdü. Orada evlenip gittikleri ülkenin kimliğine geçenler olmadı değil. Orada evlenip de bulundukları ülkenin tebaasına geçenler o ülkenin kültürü içinde asimile olup gittiler. Ama kendi kimliği ile orada dimdik ayakta duran sıla hasretiyle yanıp tutuşan aileler genelde çoğunlukta idi. Emirdağ'da Kuşçu Kadir lakabıyla babamın bir asker arkadaşı vardı. 1968'de bizim köyün kapılarını kalaylarken babamın da desteği ile Hollanda'ya gitti. Bir yıl sonra hem ağladı hem de bizim köyün delisini bile özlediğini anlata anlata bitiremedi.

Bence göçü birkaç bölümde değerlendirmek gerekir. Beyin göçü, İş gücü göçü, Nüfus göçü, Kültür göçü, Evlilik müessesesi.

Almanlar İkinci Dünya Savaşından sonra yukarıda saydığım göç şekilleri üzerinde uzun uzun tartıştılar. Umduklarını bulabilmek için Türklere kapılarını 1960 yıllarında açtılar. Almanlar hem istekli, hem de sanki Türklere, kapılarını zorluyormuş gibi bir imaj yaratmaya çalıştılar. Böylece çeşitli engeller koydular. Çeşitli uygulamaları getirdiler. Gelenleri sağlık kontrolünden geçirmek, beden ömrünün bulunmaması, iri yapılı olması gibi. Daha neler neler üzerinde durdular ve abarttılar.

Oraya her şeyini bırakıp giden insanımızın onların istediği tip olma düşünceleri tutmadı. Giden kültürünü de götürdü. Ülke, bayrak sevgisini de götürdü. Din sevgisini de götürdü. Yani; onların istediği kendi kimliğini kaybedip onların kimliğine bürünen insan olmadılar. Önemli olan, bizim yöneticilerimizin vatandaşlarını sağlık kontrolü yaparak katar katar yabancılara iş gücü olarak gönderdikleridir. Bu, vatandaşlarımızı kırmıştır. Vatandaşlarımızı, yaban ellerde nelerin beklediğini hiç düşünmemişlerdir. Bence önemli olan bu düşüncenin düzeltilmesidir. Yakın tarihimizde bu konuda çok gelişmeler kaydedildiği bilinmektedir.

Alman dış ilişkiler yetkilisinin şu beyanı çok manidardır: İş gücü getirdik asimile olsunlar bize benzesinler istedik; ama karşımıza asimile olmayan kendi kültürünü yaşamayı devam ettiren "insan çıktı" bu anekdot giden vatandaşlarımızın kültürlerine bağlı kaldıklarını göstermesi bakımından önemlidir.

Emirdağ'ına gittiğinizde Avrupa'ya bir sevdiğini göndermeyen aile bulamazsınız. Bu göç dalgası sırasında oluşan hayat hikâyelerinden etkilenmeyen kimse kalmadığını görürsünüz. Avrupa'ya giden ilk kuşak vatandaşlarımızın para kazanarak geri dönme düşüncesine hâkim olduklarını görürsünüz. 1965 yılından itibaren Hollanda'ya gelen birinci

kuşakların kurdukları en büyük hayal, yeterli parayı kazanıp bir iş yeri açmak üzere Türkiye'ye dönmektir. Ancak gerek Türkiye'nin şartları, gerek Avrupa ülkelerinin şartları bu hayallerini gerçekleştirmelerine mani oluyordu. Bu düşünce hep hayalde kaldı.

Bu geri dönme umudu, hayalden öteye geçmedi. Çok zor şartlar altında çalışmak mecburiyetinde kaldıkları bu ülkelerin içinde dinini, dilini, kültürünü bozmadan yaşama mücadelesi vermeye başladılar. Her geçen günle beraber Türkiye'de bıraktıkları anne baba eş ve çocuklarına aile birleşimi kanunundan yararlanarak Avrupa ülkelerine götürmeye başladılar. Eğitim, sosyal haklar gibi konularda çok sorunlarla karşılaştılar. Hâlâ bu sorunların çoğu çözülmemiştir. En çok da dini ihtiyaçlarının karşılanması, bu ihtiyacın giderilmesinde ki engellerin kaldırılmaması görülmektedir.

Giden insanımız ilk zamanlar oralardaki ahlak erezyonunun anaforuna yakalandılar ve içlerine kimliklerini kaybetme korkusu düştü. Vurgun yiyen dalgıç gibi sendelediler ama; toparlanmaları uzun sürmedi.

Hatta oradaki siyasal hayata girme çabaları ve mücadeleleri epeyce zor ve bi o kadarda uzun sürdü. Belediye başkanlıkları, yerel yönetimlerdeki meclis üyelikleri, almaya başladılar. Almanya'da, Belçika'da, Hollanda'da millet vekillikleri almaya başladılar. Bu bürokratlarımız ülkemizi oralarda çok güzel temsil etmeye başladılar. Siyasal alanda olduğu kadar spor alanında, genellikle de futbolda başarılı oldular. Son yıllarda haftada birkaç kez direkt olarak uçak kaldırılmakta ve vatandaşlarımıza memleket toprağını öptürmekte. Belçikanın Gent şehri Emirdağ'ın bir nevi uzantısı gibidir.

Anadilimiz ve Göç

Birgül Kapaklıkaya
Yazar

Ah İstanbul...

Muhteşem bir deniz, dalga dalga Boğaziçi, yosun kokusu, martı sesleri...

Yeditepeden yükselen minareler, ezan sesleri, sivri yüksek yapılar...

Geçtiğimiz hafta Binfikir tiyatro ekibimizle birlikte anavatanımızın en güzel şehirlerinden birinde, İstanbul'daydık.

Bir akşam bizim kumpanyadaki çocuklarla birlikte Taksim'e gitmek için taksiye bindik.

Taksi şoförü daha ilk saniyelerde yabancı olduğumuzu anladı.

Yani çok uzaklardan geldiğimizi.

Nasıl mı?

Tabii ki konuşmalarımızdan, ses tonumuzdan, şivemizden...

Çocukların Alamancıvari konuşmalarından...

Aslında Fransızca veya Flamanca konuşmuyorduk, kendi anadilimizi, Türkçemizi alışık olduğumuz gibi konuşuyorduk.

Kullandığımız kelimeler, kurduğumuz cümleler bizlerin Türkiye'de yaşamadığını belli ediyor, eleveriyordu...

Her defasında başkalarını eleştirmekten zevk duyan bizler, kendi kendimize dönüp bir bakmayı nedense hiç akıl etmiyoruz gibime geliyor.

Bana göre çocuklarımızın yanlış Türkçe konuşmaları bizler için hiç de hoş bir durum değil.

Sokakta tiyatro oynamıyor, gerçek hayatı yaşıyoruz...

Belçika'ya gelen ilk kuşağın konuşmalarını ya da yaşam tarzlarını eleştirmemiz veya ayıplamamızın doğru olmadığını düşünmekle birlikte üçüncü, dördüncü kuşakların dilleri ya da kültürleri ile yakından ilgilenmemiz gerektiği kanısındayım.

Bu ilgi sadece bir şeyler söyleyip yazmakla da bitmemeli.

Bizler, yani sivil toplum kuruluşları, basın mensupları, sosyal danışmanlar, siyasetçiler, diplomatlar, kamu çalışanları, aydınlar, enteller, kısacası toplumsal sorunlarla ilgilenen tüm kişi ya da kuruluşlar bir şeyler yapmalıyız.

Anadilin önemini her defasında vurgulamamıza rağmen anadilimizi geliştirmek için neler yapıyoruz sorusu kafama takılıyor.

Sadece anadilinizi geliştirin demekle problemin hallolmayacağı konusunda belki de hemfikirsek, gelin artık gözle görülüp elle tutulur bir şeyler yapalım.

Lütfen...

Özellikle siyasilerimiz Belçika hükümetiyle oturup konuşsunlar, tartışsunlar, projeler üretsinler.

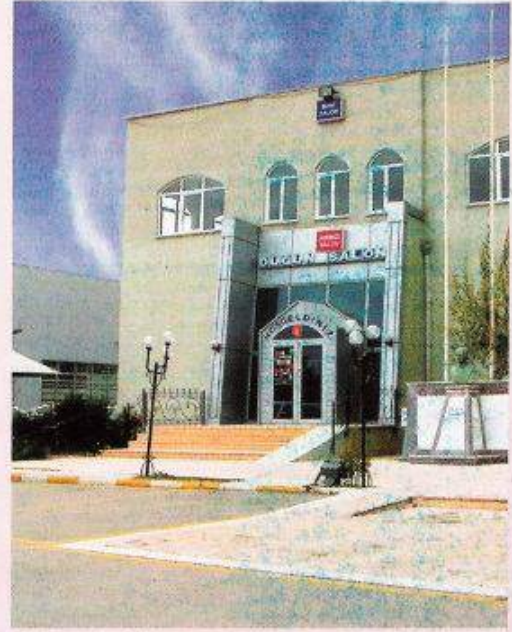
Bir saat de olsa Türk Dili ve Edebiyatı dersinin ek olarak değil, olağan tedrisat kapsamına alınması için gereken çabayı gösterebilirler.

En azından seçmeli ders olarak.

Avrupa insanı demokrasiden, fırsat eşitliğinden, haktan, hukuktan bahsediyorsa insanların anadilleri için gerekeni neden yapmıyor?

Artık kendimize gelmenin, bizi biz yapan değerlere sahip çıkmanın zamanı geldi de geçiyor bile!

ESKİŞEHİR ŞOFÖRLER ODASI DÜĞÜN SALONLARI

**900 kişilik
Kırmızı Salon**

Salonlarımızı

360°

www.essofoda.org.tr
adresinden görebilirsiniz

Toplantı, Düğün ve Merasimlerin
internetten canlı yayınlanır

**650 kişilik
Mavi Salon**

Rezervasyon:

İrt.Tel: 0 222 335 96 96

Ertuğrulgazi Mah. Damar Sok.
No:35 Eskişehir

Tel: 222 335 51 51 Fax: 0 222 335 11 33

Gsm: 0 530 519 00 77

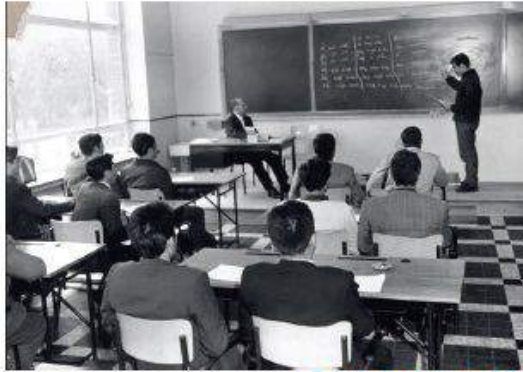
www.essofoda.org.tr

BELÇİKA'DA KÜLTÜR ABİDESİ EYAD

EYAD (Belçika Brüksel Emirdağ ve Yöresi Yardım-
laşma Derneği) sürekli eğitimi amaç edinerek Brüksel
Belediyesi ile ortaklaşa sosyal uyum çalışması yapmak-
tadır.

Demek vizyon olarak, her yaştan ve her kesim-
den insanın topluma aktif katılımını sağlayarak, birey-
sel ve kolektif dayanışmanın güçlenmesi ile karşılıklı
saygının kurulmasını amaçlar.

- * Toplum içinde kişiyi yetkilendirme ve her bireyin so-
rumluluğunu artırmak
 - * Çalışma hayatına ve entegrasyonu teşvik için erkekler
ve kadın çalışma grupları ile toplantılar düzenlemek.
 - * Sosyal hayata ve kültürel kimliğe bireylerin aktif ka-
tılımını teşvik etmek
 - * Danışmanlık ve rehberlik hizmetleri vermek.
- Emirdağ yöresindeki ihtiyaç sahiplerine yardım

Fotoğraflar Koperaylı Kardeşler Kültür Derneğine aittir.

etmek başlıca amaçlardır.

Yetişkinlere

1.Sosyal , konut, istihdam, eğitim, aile hukukuna, iş ka-
nunu konularına ilişkin danışmanlık hizmetleri ver-
mek.Haftanın üç günü danışmanlık hizmeti
yürütülmektedir.

Saatleri:

- 2.Fransızca Yabancı Dil Kursu
Fransızca (okuma , mecazi anlatımlar, Fransızca şarkı
öğrenme.
- 3.Sabah kahvaltıları düzenleyerek kadınların yurttaşlık
hakları, görevleri, kültür ve uygulamaları hakkında
bilgi vererek katılımcı bir yaklaşımla etkinliklerini
sağlamak.

Metin Edeer
İş Adamı

4. Pişirme atelyesi, dünya mutfaklarından yemek tarif-
leri, dünyanın değişik bölgelerindeki yiyecekleri ve pi-
şirilmeleri hakkında bilgiler vermek.

5. Velilere pratik araç ve malzeme alışverişi için yar-
dımçı olmak ve okullaşma döneminde çocukları des-
tekleme .

6. Seramik sanatı atelyesi, hikayeler, tekerlemeler ve
şarkılar vasıtası ile kültürler arası bir yaklaşımla bi-
reylerin gelişimini teşvik etmek .

Gençlere atelye desteği ile gençlerin okul özerkliğini
hedefleyen kuruluşlar aracılığıyla çalışma yöntemi ko-
nusunda bilgilendirmek (zaman yönetimi, kurs, iş,
sınav hazırlama)

EYAD'IN Faaliyetleri

1-1996 yılında kurulan dernek,Emirdağ Belediyesi'nin
ihtiyacı olan ambulans ve sağlık malzemelerini temin

etti.

2-100 çocuğumuzu
sünnet ettirdi.

3-Gölcük ve Düzce
depreminde en çok
yardım sağlayan der-
nek oldu.

4-Belçika Kızıl-
haç'ına depremlerde
rehberlik yapıldı.

5-Yürüme engelli va-
tandaşlarımıza teker-

lekli araç yardımı yapıldı.

6-Belçika'da Türk politikacılara destek verildi.

7-Belçikadaki
Türk üniversite
öğrencilerine
yardımcı
olundu.

8-Kurban ke-
simi yapılarak
Emirdağ'da da-
ğıtıldı.

9-Hanımlara yö-
nelik değişik
kurslar açıldı.

Umutlu Yarınlara Emirdağ!

Mehmet Emin KALENDER
Gazeteci

ARALIK 2011 Emirdağ

Ardını Eber Gölü'ne yaslamış olan dağların, Emirdağlılarının evlatları onlar... Gurbetin soğuğunu, gurbetin çilesini çeken; soğuğu sert, yiğidi mert olan yerin "Emirdağ'ın" evlatları onlar... Bundan 50 yıl önce çıkılan ekmek parası yolculuğu artık yerini Türk asıllı Belçikalı, Türk asıllı Alman, Türk asıllı Hollandalı, Türk asıllı Fransız olan Emirdağlıların hikayesidir bu. Türk asıllı Belçikalı ya da Türk asıllı Avrupalı olmalarına rağmen memleketlerini hiçbir zaman unutmayan Emirdağlıların memleketlerinden göç etmesinin 50. yılını yaşıyoruz.

Bu 50 yılda dört nesli gördü Avrupa. Koskoca dört nesilde çeşitli mevkilerde önemli görevlere gelen Emirdağlıları gördü. Gecenin bir vaktinde temizliğe koşanı da öğleyin Avrupa Birliği bürosunda Avrupalı meslektaşlarıyla aynı masada oturan bakanı da Emirdağlı'ydı.

Emirdağ'ı hiçbir zaman unutmayan nesiller, Emirdağ'da kalma sürelerini azalttığı son yıllarda Avrupalı Emirdağlı'yı Emirdağ'da daha fazla vakit geçirmesini sağlayan bir memleket haline geldi Emirdağ. Avrupa'nın göbeğinde tüm imkanlara sahip olan gurbetçilerimiz, aynı sosyal hizmetleri Emirdağ'da beklemektedir.

Emirdağlı geçmişini hiçbir zaman unutmayan her zaman geçmişten ders alan bir memleket olmuştur. Gurbetten tatile gelen hemşehrilerimizin evlerinden sonra ilk uğradıkları yer olan Emirdağ'daki mezarlıklar da geçmişimizi, atalarımızı dört nesil de geçmiş olsa unutmadığımızın göstergesidir.

Gurbetçilerimizin amaçları aynı, hayalleri farklıydı. Hepsisi geri dönmek üzere gittiler; ama çok azı geri döndü. Diğerleri yaşamlarına gurbette devam etme kararı aldılar. Bu gurbet nasıl bir şeydir ki anayı yavrusundan, eşleri birbirinden çocuklarından ayırıp yılarca hasret çektirir. Gurbetin soğuk duvarları Emirdağlıların hırsı ve azmiyle erimiş ve yok olmuş. Emirdağ'a faydası olduğu kadar sosyal ve kültürel anlamda da zararı olduğu aşıkardır.

Düşünsek "Emirdağ'ın gurbetçisi olmasa ne olurdu?" Bunu 2 yıl önce Emirdağlılara, hatta gurbetçilerimize sordum. Kimisi çok iyi olurdu; buralarda fabrikalar, iş alanları olurdu, dedi. Kimisi de daha da küçülürdü. Bu konuşmaları bir videoya kaydettim ve

sosyal paylaşım sitelerinde yayımlanmaya devam ediyorum. Özeleştiriyi yapacak olursak gurbetçi olmasa ne yapardık acaba?

Emirdağ'daki Organize Sanayi Bölgesi'nde fabrika açacak yer mi bulamazdık? İşçi bulmak için civar illerden göç mü alırdık? Daha modern tesislerimiz mi olurdu? Yoksa başka memleketlere çalışmaya mı giderdik? Emirdağ'daki o lüks evlerimizin yerinde farklı yapılar mı olurdu?

Bu görüşler artarak devam eder elbette. Ancak Avrupa'daki gurbetçilerimizin Emirdağ'daki akrabalarına yardım maksatlı maddi destek sağlaması Emirdağ'daki iş gücünü azaltıyor. İhtiyaç sahiplerine elbette yardımlar gönderilmelidir. Bu yardımların artması bizim ihtiyaç sahibimizin daha iyi şartlarda yaşamalarını sürdürmesi demektir. Ancak eli iş gören, sapasağlam gençlerimize gelen o meşhur 50 avrolar ne olacak? Bir genç Avrupa'dan gelen 50 avroyu görünce bir hafta çalışmıyor. Bir hafta sonrasını düşünmüyor. Her şeyi günü gününe yaşıyor. Buna engel olmak bizim gurbetçilerimizin elinde. Emirdağ'a daha fazla iş olanağı sağlamamız gurbetçi yatırımcılarımızın elinde.

Konunun pozitif yönüne bakacak olursak; bir zamanlar Afyonkarahisar'ın tüm ilçelerinde televizyon programı yapmış ve buradaki şartları çok iyi sezmiş birisi olarak diyorum ki: "Emirdağ, Afyonkarahisar'ın en modern ilçelerinden birisidir." Bunda Avrupa görmüş hemşehrimin faydası çok fazla olduğu inkar edilemez. Emirdağ'a yapılan modern evlerin ve Emirdağ'a yaz aylarında giren dövizin faydası inkar edilemez. Ancak Emirdağ'da daha önce yaşanan kötü sürprizlerin sona erdiğinin farkına varıyoruz. Gerek esnaf anlamında gerekse Emirdağ'da yaşayanlar olarak gurbetçilerimiz artık Emirdağ dışında daha fazla alışveriş yapıyor.

Emirdağ'ın sosyal ve ekonomik anlamda önemli bir etkisinin olduğunu gördüğümüz gurbetçilerimizden Emirdağ'dakilerin bir beklentisi var. Emirdağ, hepimizin memleketi. Bizler burada, sizler de Avrupa'da bir lokma ekmek için çalışıyoruz. Gelin bu pastada birbirimizi daha fazla kandırmayalım. Her şeyin başında iyi niyet ön plana çıkıyor. Karşılıklı iyi niyet Emirdağ'ın ve Emirdağlıların en ileriye gitmesini sağlayacaktır. Umutlu yarınlara Emirdağ...

Emirdağ'dan Gent'e

Resul TAPMAZ
Gent Belediye Başkan. Yrd.

4 Aralık 1977'de Belçika'nın Gent şehrinde doğdum. Gent, bir dönem tekstil, şimdilerde ise kültür, sanat ve festival kentidir.

Ninem ve dedem, 1966'da Belçika'ya ilk giden gurbetçilerdendir. 1969'da da babam, annem ve daha sonra da amcam ve halalarım Belçika'ya işçi olarak gelmişler.

Bir tekstil işçisi olarak çalışmaya başlayan babam, daha sonra ticarete atılmıştır. Çocukluğum bütün gurbetçilerin yaşadığı gibi, iki kültür arasında bocalayan ve ayrılık çelişkileri içinde geçen bir süreçte devam etmiştir. Bu durum, içerisinde özlem taşıyan, ayrımcılıkla mücadele eden zorlukları, kuvvetli aile bağları sayesinde aşıp bilinçli bir insan olarak yetişmeme vesile olmuştur.

Belçika'da doğup büyüsem de Emirdağ'ın benim gönlümde her zaman özel bir yeri vardır. Tatillerde Emirdağ'a giderken uzun ve yorucu yolculuklardan sonra Dörtyol'dan geçerek Yıldıztepe'den aşağıya, Çarşı'ya doğru inişimizdeki, "işte benim köklerim burada" duygusunu sürekli yaşamışımıdır. Bu sosyal ve kültürel yapı içerisinde yetişmem, hayatımda ve yaşadığım ülke Belçika'da eşit haklara sahiplenmenin en iyi yönteminin siyaset yolu olduğunu kanaat getirmeme sebep teşkil etmiştir.

Küçük yaşlardan itibaren sivil toplum örgütlerinde aktif olarak çalışmanın yanı sıra, Sp.a (Flaman Sosyalist Partisi) gençlik kollarında da görev aldım. Parti içerisinde 10 yıldan fazla çeşitli görevlerde çalıştım. Şu anda, bakanlık, belediye başkanlığı, milletvekilliği yapan arkadaşlarımla seçim kampanyalarında etkin görevlerde bulun-

dum.

2006 yerel seçimlerinde Emirdağlı hemşehrilerimin desteğiyle aday olduğum listede, "Gent Büyükşehir Belediye Meclisi Ekonomi, Liman, Finans, Ernat Komisyonu"nda başkanlık yaptım.

2009'da boşalan belediye başkan yardımcılığına aday oldum. Aynı göreve talip olan 5 aday arasından parti genel kurulunda yapılan oylama sonucunda %71 oy alarak belediye başkan yardımcılığına seçildim.

Görev alanım; Gent Belediyesi'nde çalışan 5000 işçi ve memurun sorumluluğunun yanı sıra, bilişim hizmetleri, bürokrasiyi kolaylaştırma ve kaliteli hizmet sunmaktır. Ayrıca İsveç, Portekiz, İtalya, Yunanistan ve Hollanda gibi çeşitli Avrupa büyükşehir belediyelerinin üye olduğu kaliteli hizmet konusunda fikir alışverişi amaçlayan "Q-citys Kurumu"nun başkanlığını yürütmekteyim.

Bütün bunların yanı sıra Emirdağlı hemşehrilerimin isteklerine yardımcı olmaya çalışıyorum.

Geçen sene yapılan "Yılın Gentli'si" seçimlerinde siyaset dalında aday gösterildim.

Elde ettiğim bu başarıda; içinden yetiştiğim Emirdağlı hemşehrilerimin desteğinin bulunduğu bilinciyle, geçmişimden her zaman gurur duyduğumu yüreğimde hissederek, geleceğimi bu inançla kurmaya çalışıyorum.

Bir toplumu ileriye taşımanın yegane unsurunun özgüven olduğunu düşünüyorum. Bu özgüvenin Emirdağlılarda fazlasıyla bulunduğunu görmekten de onur duyuyorum.

**2012 YILI AİDATI 20 TL'DİR. ÜYELERİMİZİN AİDATLARINI
ESKİŞEHİR VAKIFLAR BANKASI MERKEZ ŞUBESİNDEKİ
7287451695 NUMARALI EMİRDAĞLILAR VAKFI HESABINA
VEYA 1135951 NUMARALI POSTA ÇEKİ HESABINA
YATIRMALARINI ÖNEMLE RİCA EDERİZ.**

Basında Emirdağ

Ceylan Keskin'den

ARALIK 2011 Emirdağ

Vakıf Haberleri

Ertuğrul ALTINEL'den
Gazeteci

“Öğretmen Benisa” romanının yazarı hemşehrimiz, eğitimci Huriye Saraç okurlarıyla hasret giderdi

Kent Konseyi Kültür Sanat Çalışma Grubundan Mehmet Sadık Bozkurt ve Gazi Durusu'nun Eskişehir Ticaret Odası konferans salonunda gerçekleştirdiği programa ilgi büyüktü. Programa vakıf yöneticileri de büyük destek verdi.

Yazar Huriye Saraç kitaplarını imzaladı. 82 yaşına gelen çok sevdiğimiz Sayın Saraç'a uzun ömürler diliyor, Emirdağ kültürüne katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz.

EMİRDAĞLI ŞAİR MUHARREM KUBAT OKURLARIYLA BULUŞTU.

Eskişehir Yunus Emre Kültür ve Sanat Merkezinde “Sana-

tin 60.yılında Muharrem Kubat” konulu büyük bir program gerçekleştirildi. Emirdağlı şair ve yazarlar Özcan Türkmen, Ahmet Urfalı ve Gazi Durusu'nun birlikte hazırladıkları programa kalabalık bir sanatsever topluluğu katıldı.

Kubat'a vakfımıza hizmetlerinden dolayı vakıf adına plaket verildi. Adı geçen yazarlar kendilerine büyük bir eser “Sanatının 60. yılında Muharrem Kubat” adlı bastılar. Konuklara program sonunda eserle birlikte meşhur mercimekli bükme ve ayran ikram edildi.

80 yaşına giren değerli büyüğümüze uzun ömürler diliyoruz. Dünya şairi Kubat'a Emirdağ kültürüne katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

ÖMER DURU YENİDEN BAŞKAN

Gazeteci ve köşe yazarı Ömer Duru, Eskişehir Çağdaş Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na yeniden seçildi. Hemşehrimiz eğitimci yazar sayın Duru'ya başarılarının devamını diliyoruz.

ESKİŞEHİR EMEK MAHALLESİNDE EMİRDAĞLILAR BULUŞTU

Eskişehir'de Emirdağ ve Köylüleri Yardımlaşma Derneği tarafından düzenlenen Emirdağlılar Gecesi, Emek Mahallesi Umutoğlu Düğün Salonu'nda gerçekleştirildi.

Gece, Esat Erenoğlu'nun anlatıldığı kısa belgeselle açıldı. Daha sonra Emirdağ Aziziye İlköğretim Okulu folklor ekibi, Emirdağ oyunlarıyla davetlileri coşturdu.

Demek Başkanı Umut Habipoğlu açılış konuşmasında şunları söyledi: “Eskişehir'de yaşayan Emirdağlılar olarak bu şehrin yapılanmasında, kalkınmasında, büyümesinde, bahçesinde, pazarında, ulaşımında, eğitiminde, kültüründe, sanayisinde, sağlığında ve ekonomisinde Emirdağlıların emeği ve payı büyüktür.” dedi.

Demek yöneticisi hemşehrilerimize, Emirdağ kültürüne katkılarından dolayı çalışmalarında başarılar diliyoruz.

EMİRDAĞLI ŞAİR-YAZAR AHMET URFALI'NIN "ŞİİR DİNLETİSİ" BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

Türk şiirinde "Kaf dağına uçan şair, gülün kıvamında barınan şair", ulu hayallere yatan şair" olarak nitelendirilen Ahmet Urfalı adına Eskişehir Kültürevi'nden Mehmet Sadık Bozkurt ve

Gazi Durusu tarafından hazırlanan şiir dinletisi Yunus Emre Kültür Merkezi'nde kalabalık davetli topluluğunun katılımıyla gerçekleştirildi.

8 şiir kitabı, 15'in üzerinde yerel tarih ve halk bilimi araştırmalarından oluşan 23 eserin önemli bir bölümü Emirdağ kültürünü kapsıyor. Hemşehrilerimizin özellikle Emirdağ Tarihi 1 ve Emirdağ Tarihi 2 adlı eserlerini mutlaka temin etmelerini, okumalarını istiyoruz. Sayın Urfalı adı geçen kitapların gelirini vakfımıza bağışladı. Güçlü şair Urfalı'dan kültürümüze daha çok katkılarını bekliyoruz, teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

EMİRDAĞLILAR GECESESİ

ÇOŞKULU GEÇTİ

Eskişehir'de Özgüven Tesislerinde yapılan Emirdağlılar Gecesinde Emirdağlılar gönüllüleriyle eğlendiler. Emirdağlılar Vakfı tarafından düzenlenen geceye yurtiçinden ve

yurtdışından çok sayıda Emirdağlı davetli katıldı. Gecenin açılış konuşmasını Vakıf Başkanı Op.Dr. Orhan Özkır yaptı. Özkır: "Emirdağlı hemşehrilerimizin isteği üzerine bu geceyi tertitledik. Amacımız, hemşehrilerimizi birbirlerine kaynaştırmak ve hoş vakit geçirmektir. Bu davete katılan tüm hemşehrilerimize teşekkür ederiz." dedi. Op.Dr.Orhan Özkır sahneye davet ettiği vakfın yönetim kurulunu tüm Emirdağlı hemşehrilerine tanıttı.

Emirdağlı ses sanatçısı Ahmet Akın, Emirdağ şarkı ve türküleri ile davetlileri coşturdu. Davetliler de şarkı ve türkülerle eşlik ettiler. Sanatçı Ahmet Akın, Emirdağ türkülerinden olan Gaydalama, Tabandan, Lo lo lo şarkılarını söyleyince Emirdağlılar sahneye çıkarak hem oynadılar hem de eğlendiler.

Geceye Emirdağ Kaymakamı Zekeriya Güney, Esk. Tepebaşı Bel. Bşk. Ahmet Ataç, O.pazarı Bel. Bşk. Burhan Sakallı, Emirdağ yeni ve eski Bel. Bşk. Cengiz Pala, L. İhsan Dağ, milletvekili adayları ve çok sayıda Emirdağlı geceye katıldılar. Davetliler geceden memnun ayrıldılar.

"TÜRKÜ GECE" EMİRDAĞ TÜRKÜLERİ İLE ŞENLENDİ

Eskişehir Anadolu Lisesi ile Şeker İlköğretim Okulu'nun öğretmen ve öğrenciler ortaklaşa düzenlediği yıl sonu etkinliklerden

'Türkü Gecesi'nde davetliler ve öğrenci velileri Emirdağ Türküleri ile coştı. Eskişehir Yunus Emre Kültür ve Sanat Merkezi'nde düzenlenen 'Türkü Gecesi'nde öğretmen ve öğrenciler, davetlilere Türk Sanat ve Türk Halk Müziğiyle koro ve solo şarkılarını, seslendirdiler. En çok alkış, Emirdağ Türküsü olan 'Al Fadimem' türküsü aldı.

Bu türkü seyircileri coşturdu Ayrıca öğrenciler, geleneksel hale dönüşen pilavı sahnede kaşıkla yediler. Emirdağ sanatını, kültürünü yaşatmak için gayret gösteren Özcan Türkmen'e teşekkür ediyoruz, kendisinden daha nice programlar bekliyoruz.

Emirdağ Boynuyogunlu Türkmenlerinin 5. Çanacık Yaylası Şenlikleri yapıldı

"Eskişehir ve Afyon iline bağlı 18 köyün Samanlı Dağı Yaylasını Koruma Kültür Yaşatma ve Dayanışma Derneği" adıyla Çifteler'de demek kuruldu. Başkan Şaban Gırginer ve İkinci Başkan Kadir Diker öncülüğünde 29 Mayıs 2011 günü Çanacık Yaylasında bahar şenliğinin 5.si düzenlendi.

Şenliğe Kayışlı Bey Oym. Beyköy, Sığracık, Gökçeyaka, Alibeyce, Gözeli, Gömü, Kılıçlı, Kavaklı, Bağlıca, Burunarkaç, Dikilikaya, Tepeköy, Sarıkavak, Kırkpınar, Gedikevi, Aslanlı köylüleri, Kadıkuyusu, Büngüşik köylüleri katıldılar. O gün yaylaya Emirdağ, Bayat, Çifteler, Eskişehir, Afyon ve yurdumuzun her yerinden insan seli aktı. Büyük bir şenlik yapıldı. Şifalı etli bulgur pilavı ikram edildi.

Yazarlar Ahmet Urfalı ve Gazi Durusu'nun kaleme aldığı "Emirdağ Boynuyogunlu Oymağı" adlı kitabı tüm konuklara dağıtıldı.

SİBEL ERENOĞLU ESKİŞEHİR SİNEMA DERNEĞİ GENEL BAŞKANI

'10 Dakika' dergisinin ve Kadının Sesi gazetesinin sahibi Sibel Erenoğlu, Eskişehir Sinema Derneği'ni de kurdu. Merkezi Eskişehir'de bulunan derneğin genel başkanlığına seçildi.

Hemşehrimiz Sibel Erenoğlu'nu şehir kültürüne katkılarından dolayı kutlar, başarıların devamını dileriz.

YÜCEL YENİLMEZ YENİDEN BAŞKAN

9. Bölge Eczacılar Odası Başkanlığına bu görevi 2007 yılından beri yürüten Yücel Yenilmez, güven tazeleyerek 2. kez seçildi.

Eskişehir-Bilecik Bölgesi Eczacılar Odası Başkanlığına tekrar seçilen hemşehrimiz Yücel Yenilmez'i tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

ESNAF KEFALET KOOPERATİFİ SEÇİMLERİ

Eylül ayında yapılan Esnaf Kefalet Kooperatifi seçimlerini tek aday olan hemşehrimiz Suat Er yeniden başkanlığa seçildi. Aynı zamanda Şoförler Odası Başkanlığı'nı yürüten ve vakfımızın yönetim kurulu başkan yardımcısı olan Suat Er'e her iki görevinde de başarılar diliyoruz.

EMİRDAĞ ZİRAAT ODASI

TARIM FUARI

5 otobüsten oluşan bir grupla Emirdağ'dan Konya'daki fuara giden çiftçilere Emirdağ kaymakamı Zekeriya Güney, Emirdağ Ziraat Odası Başkanı Ahmet Köycü, İlçe Tarım Müdürü Erol Eksik ve Emirdağ Ziraat

Odası personeli de eşlik etti.

Fuarın yanı sıra Konya'daki Mevlâna türbesini de ziyaret eden Emirdağlı çiftçiler, ziraat odasının bu etkinliğinden memnun olduklarını belirttiler.

Fuarda Emirdağ kaymakamı Güney'e, başkan Köycü'ye ve İlçe Tarım Müdürü Erol Eksik'e rulo balya slaj makineleri, römorklar, taş toplama makineleri, slaj paketleme makineleri, yem hazırlama makineleri, traktörler ve sulama makineleri hakkında önemli bilgiler verildi. Köycü "Emirdağ çiftçisinin daima yanında olduk." dedi.

Özcan Saygın Doçent Oldu

Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Meslek Yüksek Okulu Yard. Doç.Dr. olan hemşehrimiz Özcan Saygın doçent olmuştur. Doç.Dr. Özcan Saygın'ı tebrik ediyoruz.

Doç.Dr. Özcan Saygın

Eskişehir
Buzlu
Turizm
"Çağdaş Ulaşımın Öyküsü"

Türkiye'nin Her Yerinden
444 00 47

ANKARA - İSTANBUL - İZMİR
ANTALYA - ALANYA - KEMER
BODRUM - KUŞADASI
Yeni Otogar No:18 Eskişehir

MODİSTA

By BUZLU

Moda Eskişehir` de
Hemşehrilerimize modeller olsun...

**MODİSTA
VARANCCI**

Yıllardır yolculuklarınızda
güvenle tercih ettiğiniz
BUZLU ile
moda yolculuğunuza ne dersiniz...

Mağaza: Kurtuluş Mah. Ziyapasa Cad.
No: 1/E ESKİŞEHİR
Tel: 0(222) 231 23 11

Fabrika: Organize Sanayi Bölgesi
21. Cadde No:7 ESKİŞEHİR
Tel : 0(222) 236 25 00 (pbx)
Faks: 0(222) 236 25 04
www.buzlutekstil.com